The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada „Daugavas Vanagi".
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St. Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 3-0792, EM 3-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A. Telephone LOrraine 7-6470.
Chicago: Editor — K. Ķezbers, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, DECEMBER 25, 1963

LATVIJA
AMERIKĀ

102./103. n-rs. TREŠDIEN, 1963. GADA 25. DECEMBRĪ 13. GADS

„AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH"

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi".
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 3-3239, kantorim — EM 3-0792 vakaros tālrunis — 766-2001
Nujorkas redakcijas vadītājs red. V. IRBE, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y., U.S.A.. Tālrunis LOrraine 7-6470.
Cikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., USA
Tālruni: DI 2-2324, BR 3-3681.

Ziemsvētku vakarš. Daiņa Miezāja zīmējums.

Archibīskaps Dr. K. Kundziņš

Briniška Kristus vēsts

„... Tad gani runāja savā starpā: iesim uz Betlēmi raudzīties, kas tur noticis, par ko mums Dievs devis ziņu dot."

Luk. 2,15

Pienākuši atkal Ziemassvētki. Mēs pēkšņi jūtam: vēl kaut kā trūkst mūsu ikdienas dzīvei, vēl kaut kā vajag. Varbūt vismaz kāda spīduma, viena gaismas stara, kas tādā veidā sen kamēr nav iespīdējis mūsu dzīvē, kāda mīļa vārda, kas var jaunu cerību dot.

Kad bijām bērni, tad katru gadu no jauna izjutām svēto taimi, ko nesa Ziemassvētki, Kristus svētki. Pār ziemas krēslā tīto zemi atvērās debesis. Mēs dzirdējām: Klausies, kāda balss skan gaisā!... tās bija eņģeļu dziesmas. Un tad atskanēja līdz šim vēl nedzirdētā vēsts: Nebīstaties, jo redzi, es jums pasludinu lielu prieku, jo jums šodien Pestītājs dzimis... Posieties, dodieties uz Betlēmi, raudzīties, kas tur noticis...

Un tad mūsu parastajā ikdienas dzīvē ienāca jauni spēki, kāda pavisam jauna gaisma, gaisma, kas nāca no citas psaules, no Dieva Debestēva mājokļiem.

Kopš tām senajām dienām daudz kas noticis visā plašajā pasaulē: mūsu dzīvē, mūsu tautas dzīvē, visas cilvēces dzīvē. Ir trakojušas kara vētras, kara un revolūcijas elkiem nesti miljoni asiņainu upuru. Kāpēc? Kādi panākumi [illegible]. Cēlietos augļus mums vēl grūti saskatīt. Šķiet, neviens mums uz mūsu smagajiem jautājumiem vēl nevar atbildi dot... Un tomēr: uz šiem jautājumiem ir tomēr viena atbilde. To dod mūsu bērnu dienu ticība. Tā ir izteikta aicinājumā, neatlaidīgā aicinājumā: „Iesim uz Betlēmi raudzīties, kas tur noticis." Tikai pa-klausot tam, mēs varam palīdzību gūt.

Kad bijām bērni, mums paši-em nebija daudz jāpūlas, lai Kristus bērna gaisma iespīdētu mūsu dzīvē. Kristus pats nāca pie mums. Viņš atrada ceļu, kā tikt pie mums: caur vecāku mājām, skolu, baznīcu. Viņš nāca, lai mūs vestu savā valstībā, siržu saulainajos dārzos, kur viss bija tik tīrs, saskanīgs un labs. Cits citu atkal sāka mīlēt, citam palīdzēt un turpmāk labākam kļūt. Kristus bērnam piekerties ar visu sirdi uz visu mūžu, un Dievam klausīt un uz Viņu paļauties baltās un nebaltās dienās.

Mēs tagad esam visām šīm pagātnes dienām pāri. Tagad tik daudz putekļu, tik daudz vilšanās, tik daudz asiņainu murgu klājušies pāri visai mūsu dzīvei. Ja gribam sagaidīt palīdzību, dotajos apstākļos jādara kaut kas no mūsu puses. Mums vismaz mazliet jāklīedē tumšā migla, kas klājusies pār mūsu acīm, jāizberž no mūsu plakstiem miegs, garīgais miegs, kas tik bieži ieaijā mūs materiālās dzīves rūpēs vai sīkajos priekos. Bet tuvie svētki mums uzsauc: Posieties, celieties, dodieties ceļā. Laužieties cauri tai putekļu kārtai, zem kuras urdz dzīvības strauti. Vēl ceļš vietām ir visai ērkšķains un grumbuļains un pāri jātiek vēl vienām otrām grūtībām. Bet kad atkal sirdī sāk zvanīt senie zvani, tie dara savu darbu. Mūs atkal sāk vadīt meklētāja ilgas: ir cieņu bez mūsu laicīgās dzīves ar visām tās materiālajām rūpēm vēl cita, daudz labāka. To iegūstot un to paturot, dvēsele atkal atspirgst. Dievs atkal ienāk mūsu dvēselē un līdz ar Viņu prieks un miers, kas augstāks par visu cilvēku saprašanu. Šo dzīvi atrast un iegūt lai ir katram no jums mūsu sirsnīgākais novēlējums.

Māc. Arn. Lūsis.

CEĻĀ UZ BETLĒMI

„Lai mēs ar ganiem steidzamies — lai lūkot, ko mums Dies grib dot — mums savu Dēlu dāvinot."

— Šīs Mārtiņa Lutera uzrakstītās Ziemassvētku dziesmas vārdiem vēl atbalsojoties dvēselēs, mēs ejam uz Betlēmi.

Un — mēs neesam vienīgie, kas to dara.

Mēs jūtam: kāds nedzirdamiem soļiem jau iet mums pa priekšu. Un — šajā gājējā, kas tikko viežams vakara krēslā iet tev pa priekšu, tu, varbūt, pazīsti savu māti, pie kuŗas rokas turoties, tu pirmoreiz iegāji sveču maigās gaismas apmirdzētā dzimtenes dievnamā. Šajā gājējā,kas ziemas vakara krēslā iet tev pa priekšu tu, varbūt, saskati sava tēva zem dzīves rūpju nastas smaguma salikušo augumu.

. . . Mēs jūtam, ka neesam vieni ceļā uz Betlēmi. Šovakar mums blakus uz Betlēmi iet arī mūsu laika biedri. Tie, kuŗus mēs pazīstam. Un tie, kurus nekad neesam redzējuši. Un nekad nesastapsim.

Blakus brīviem cilvēkiem, kas uz Betlēmi iet ar vieglu gaitu — šovakar solo tie, kuŗiem kustoties ir it kā dzirdama nospiedoša važu žvadzēšana. Kopā ar laimīgiem — šovakar uz Betlēmi iet arī tie, kuŗu dzīve tiešām bijusi tikai „sīka lāsīte laimes veselā jūrā ciešanu." (M. Zīverts) Bagātais dārgā kažokā no sala sevi pasargājis, šovakar iet uz Betlēmi tāpat kā tas, kuŗa vienīgā bagātība, varbūt, ir nonēsātas skrandas un ceļam nepiemērots kurpju pāris . . . Ticīgo pēdās — uz Betlēmi ejot, šovakar kautrīgi min arī snobi un noliedzēji, jo arī par viņu ikdienā saltām un trulām dvēselēm šīvakara burvībai ir dīvaina, brīnišķīga vara . . .

Mēs visi ejam uz Betlēmi. Mēs neejam uz Betlēmi, lai kaut ko dotu vai dāvinātu. Mēs visi ejam uz Betlēmi, lai kaut ko saņemtu. Mēs visi steidzamies uz Betlēmi, lai redzētu, ko Dievs mums grib dot — mums savu Dēlu dāvinot.

Sūtot pasaulē savu Dēlu, kas — kā cilvēka bērns — no jaunavas piedzimis Betlēmē — Dievs vispirms mums grib dot mieru, dvēseles mieru. Un šis miers sakņojās ticībā Dieva mīlestībai, Dieva gādībai un Dieva gudrībai — kas veido cilvēku mūžus un likteņus.

„Bezdievīgam nav miera," saka svētie raksti. Un tamdēļ, ka biezdievīgam nav miera pašiem sevi, miera nav arī pasaulē. Aklais nevar citiem rādīt ceļu. Un mēmais nevar iemācīt kurlo lasīt. Patiess miers ir iespējams tikai tur, kur cilvēkiem ir labs prāts, un kur tie Dievam godu dod domās, vārdos un darbos.

Šādu mieru mēs atrodam pie Kristus. Dievs mums nav solījis, ka mūsu ikdienas debesis vienmēr būs dzidras — bez lietus vai negaisa mākoņiem. Dievs mums nav solījis, ka mūsu dzīves taka būs bez ērkšķiem un bez akmeņiem. Dievs mums nav solījis prieku, kuŗa pēdās ieiezagtos skumjas un vilšanās. Dievs mums nav solījis, ka mēs tiksim pasargāti no visām kārdināšanām, un ka mums nebūs jānes nekāda nasta.

Bet, caur Kristu, Dievs mums ir solījis dot spēku nespēkā, iepriecu bēdās, gaismu tumsībā, un mieru nemierā.

Un tā ir liela un skaista dāvana.

Sūtot pasaulē savu Dēlu, Dievs mums dod pestīšanu.

Tagadējā laikmeta cilvēks bieži vien nemaz neatskārst, cik loti arī viņam vajaga Glābēja, Pestītāja. Jo viņš domā, ka viņam nav nekādas vainas. Viņš ir pārliecināts, ka viņš pats sevi varēs atpestīt. Bet tā ir alošanās...

Tā ir alošanās tamdēļ, ka jau kopš tāliem aizmūžiem cilvēku dvēseles ir kā ieplīsuši zvani. Tādu zvanu var salabot ieņaudzot to cieši savilktā tērauda stiepulē. Bet plīsuma rēta paliek. Un zvanam nav dzidras melodiskas skaņas.

Ar likumu, paskubinājumu un sodu ciešo stīpu cilvēku dvēseļu ieplīsušos zvanus salabot ir mēģinājuši skolotāji, tiesneši un policijas kārtībnieki . . . Un viņu pūlēm ir bijušas sekmes un zināmi panākumi. Bet rētas ir palikušas. Un cilvēka dvēseles zvanam nav vienmēr tikai dzidra un tīra skaņa.

Tamdēļ pasaulē ir nācis Kristus. Viņš negrib cilvēku padarīt tikai mazliet labāku. Viņš negrib cilvēka dvēseles ieplīsušo zvanu tikai salāpīt. Kristus ir nācis, lai cilvēku atpestītu, liktu tam piedzimt no jauna.

„Kas ir Kristus" — saka ap. Pāvils — „tas ir jauns radījums."

Kā dažas rudens dzeltes skartas lapas dažkārt vēl ilgi un sīksti turas pie kailajiem koka zariem, tā pie šāda cilvēka varbūt sīksti turas viņa vecās vājības, sliktās paražas un ieradumi. Bet tā tas ir tikai līdz tam brīdim, kad dvēseles zvani iezvana jaunu pavasari . . .

Savu Dēlu mums dāvinot, Dievs mums dod svētlaimi . . . to lielo, gaišo un apskaidroto prieku, kāds pamostas dvēselē tad, kad mēs apzināmies, ka Dievs mūs mīlē, ka Dievs mūs meklē . . . un ka mums vajaga tikai atsaukties viņa aicinājumam, lai mēs kļūtu izglābti un lai mēs kļūtu par Viņa bērniem laikā un mūžībā . . .

Jo mēs visi esam kā bērni, kas daudzreiz bez padoma apmaldās dzīves lielajā, tumšajā mežā.

Un šis vakars ir skaists tamdēļ, ka mēs apzināmies: kāds mūs sauc. Kāds mūs grib glābt...

Un tas ir Kristus, kas kā cilvēks nācis starp cilvēkiem, lai rādītu zemes bērniem ceļu uz debesīm un Dieva valstību.

Aug amerikāņu jūras flote

Pēc visjaunākās statistikas, zināmas un oficiālas, atklājies, ka pašreiz visspēcīgākā jūras flote ir Sav. Valstīm, bet ka uz pēdām cieši seko Pad. Savienība.

Interesanti atzīmēt, ka vienam otram Otrā pasaules kara zaudētājam kara flotes tagad tā pieaugušas, ka tuvojas krieviem un amerikāņiem. So valstu starpā jāmin politiski nestabilā Itālija, financiāli, varbūt, relātīvi bagātākā pasaules valsts Rietumvācija un arī zeme, kuŗā tiek razots absolūti viss — Japāna. Negaidīti, lielo kara flošu starpā atrodama arī Indonēzija. Pēdējā pat draud ar uzbrukumu Malēzijai. Prezidents Sukarno deklarējis, ka viņu neuztrauc septitās flotes atrašanās Indijas okeāna un ka tā viņu no uzbrukuma agrākām britu protektorāta valstīm neatturēs.

Grūtas dienas Chruščevam

Izdarot gadskārtējās politiskās analizes, Sav. Valstu lietpratēji domā, ka 1963. gads, tāpat 1964. gads līdz rudens plaujai būs viens no grūtākajiem komūnisma pastāvēšanas laikā. Paklusām krievi mēģina spiest savu rūpniecību, acumirkli koncentrējoties ķīmijas nozarē. Pārtikas trūkums padomju zemē tagad labi zināms, to viņi vairs nespēj noslēpt. Tādas pašas grūtības kā Padomju Savienībā pastāv arī satelītu valstīs. No tām krievi paraduši laupīt. Tikai tagad tās tā izlaupītas, ka vairāk nav ko ņemt.

AMERIKAS AVIĀCIJAS PATRUĻAS VIRS BALTIJAS JŪRAS

Jau apmēram 15 gadus amerikāņu aviācija no savām bazēm Rietumu Vācijā gandrīz ikkatru dienu izdara izlūku lidojumus virs Baltijas jūras. Parastais maršruts šiem lidojumiem, kā ziņo zviedri, ir taisna līnija starp veco Hanzas ostas pilsētu Lībeku un Latvijas ostas pilsētu Ventspili. Labā laikā lidojot pāri internacionāliem ūdeņiem, nekādi pārpratumi nav iespējami. Citādi ir sliktos laika apstākļos, seviški miglā, kad, zūdot redzes orientācijai un lidojot tikai pēc instrumentiem ierobežotā telpā, novirzīšanās no maršruta ir nenovēršama.

Šādā cituācijā, acīm redzot, nokļuva kāda amerikāņu militārā izlūku lidmašīna 19. novembŗa rītā, atstājot Lībekas gaisa telpu un, jādomā, apgrūtinātās orientācijas dēļ sliktajos laika apstākļos jau pašā sākumā novirzoties no paredzētā kursa vairāk uz rietumiem. Lidojot ļoti augstu un taisnā līnijā, šī lidmašīna apm. pus stundas laikā vairākās vietās pārlidoja Zviedrijas territoriju — dienvidaustrumu Skoni ziemeļaustrumu virzienā, pāri dienvidaustrumu Blekingai un dienvidus Ēlandei, sasniedza Gotlandes dienvidgalu, aplidoja Gotlandi no austrumu puses, pārlidoja tās ziemeļu gaļu, pagriezās uz rietumiem un pēc tam uz dienvidiem.

Lidmašīnu atklāja un tās lidojumam sekoja zviedru gaisa aizsardzības radari, pēc kam izsūtītie zviedru iznīcinātāji, neskatoties uz sliktiem laika apstākļiem, virs territoriāliem ūdeņiem panāca redzes kontaktu un identificēja lidmašīnas nacionalitāti un tipu. Pēc pirmām ziņām tā bija A2D mašīna, pēc vēlākām A3D. Pēdējais tips Douglas, A3D, saukts Skywarrior jeb Destroyer, ir ļoti moderna mašīna, kas sver apm. 32 tonnas un kuŗai ir 2 vīru apkalpe, ar sniedzamības attāl. līdz apm. 4000 km. A3D konstruēti vairākās versijās, starp citu, radara un radio izlūkošanai un foto izlūkošanai. Šī tipa lidmašīnas, kā domājams, ir izvietotas angāru kuģos dažādās Eiropas daļās, kā arī Anglijas un Vācijas bazēs.

AFRIKAS STUDENTI DEMONSTRĒ PIE KREMĻA MŪŖIEM

Padomju Savienības apstākļiem gluži neparasta demonstrācija nule kā notika Maskavas Sarkanā laukumā, kur neapmierinātību par dzīves apstākļiem krievu zemē izteica 500 melno studentu no dažādām Afrikas zemēm. Kas nepatīk melniem Maskavā? Dzīves apstākļi kā tādi. Nespēja satikties ar krievu studentiem. Diskriminācija. Tirības trūkums, slikts uzturs un daudz citu lietu. Šī neapmierinātība, cerams, tiks aizvestā atpakaļ uz Afriku un traucēs komūnistu iefiltrēšanos melnajā pasaulē.

LATVIJA

102./103. n-rs. TREŠDIEN 1963. G 25. DECEMBRĪ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

A. Sedasdēls

RUDUMA EGLES

Kad sasalušās mākoņu asaras sakrīt egļu vainagos un naktis spalgi lauska cirtieni iestrēdz ieputināto ēku sienās, es atkal ieeju dzimtenes mežā, savā pusē — Zemgalē. Aizveru acis: viss šķiet, kā kādreiz bijis. Mežu ieloki draudzīgi māj: mēnesnīcā graciozi iznirst stirna, meklēdama ēsmu jauno apšu mizā. Es skaidri saredzu viņas melnās, spīdīgās acis, kas uzmanīgi raugās, cik daba dziļi iemigusi ziemas naktī. Pēc brīža tā pārsoļo aizsalušo Sesavas ezeru un nozūd krastmalas priedulājā.

Esmu atkal savu septiņu mežsargu vidū. Sprakšķ valodas, dzirkst stāsti par to, kas pašreiz risinās viņu apgaitās.

Tur Ciroles apgaitas mežsargs Egle, jau barona laikos sadraudzējies ar mežu, kļuvis tam uzticīgs visu mūžu. Viņš ir gados vecākais mūsu vidū, ar lielu pieredzi visos darbos savā apgaitā. Medību reizēs izdarīgākais dzinēju vadītājs, zina katru taku un zvēru uzturēšanās vietas.

Vecāko mežinieku pulkā pamirdz arī allaž sārtā, kā siena laika saules apraudzīta mežsarga Zulpīša seja. Bez savas apgaitas apzināšanas viņam vēl citi pienākumi — Dižauces ezera apzveja. Zulpītis zina ik vietu, kur nogūlies kuprainais asaris vai zeltainā karūsa.

Un tad — mežsargs Rīvītis. Viņā dziļi mājo kāds mīlestības gars uz dabu — kokiem, krūmiem, puķēm. Abi ar Egli — vislabākie septiņu vidū. Rīvītis sevi allaž pārdzīvo kādu sevišķu lepnumu. Agrākos laikos viņa meža novadiņu sauca par Pelītes apgaitu. Bet tad kādā skaistā Latvijas vasarā vairākas nedēļas pie viņa piemājo rakstnieks Kārlis Ieviņš, rakstot savu romānu „Pie teiksmotā ezera", tematam izmantojot skaisto Zebru ezeru, kas nogūlies pavisam tuvu Rīvīša apgaitai. Kopš tās vasaras Pelītes vārdu apmaina Ieviņā. un Rivītis kļūst Ieviņas apgaitas mežsargs.

Galvas tiesu un plecīgumā pārāks Celmāju apgaitas mežsargs Smilga. Viņa platajās krūtīs, šķiet, divas sirdis un divas mīlestības. Tā viena pukst zemei, bet tā otrā, ar vājāku pulsējumu — mežam. Četros gados tikai vienu reizi viņš galvā uzliek mežsarga cepuri, dienesta pienākumus pildot. Bet Smilgas zirgi lāsmo, govis spīdīgas un apaļas kā siena gubas.

Ar īpatņa vaibstiem Veļu apgaitas mežsargs Ūpis. Būdams paass satiksmē ar cilvēkiem, viņš ātri sacērtas. Mežu mīl un sargā ar lielu uzmanību. Pārcēlies kaut kur no Latgales novadiem. Sarkano okupācijas gadā pie viņa ierodas varasvīri — izdabūt kurināmo sarkanarmijas mītņu apsildei. Kam tiem malkas, lai izsalst kā prusaki, — Ūpis atsaka. Bet par to viņam jāmaina darba vieta, pārceļoties uz Zemgales mežiem.

Stāņu apgaitas mežsargs Zolts vienmēr steidzīgs. Ģimenē pirmdzimtais, kas brīžiem it kā samazina rūpes par mežu. Bet savu apgaitu viņš kopa ar rūpīga saimnieka roku.

Īpatns manu mežsargu pulkā Sutuma apgaitas sargs Rudums. Pārlieku militārs visās izdarībās satiksmē ar mani. Pamaza, plecīga auguma, vienmēr valkā stulmeņus. Kā skanētu pieši pie viņa zābakiem! Papēžu sasitiens tik pamatīgs, ka tādu atceros vienīgi no kara dienesta laikiem, kad virsseržantām lūdzām atvaļinājuma zīmi uz pilsētu. Vai nu Rudums iet darīšanās uz pagasta māju vai iepirkties vietējā veikalā, viņš vienmēr nēsā līdzi dzeltenu ādas mapi ar apgaitas plānu.

Man tā kā drusku duras acīs viņa pārlieku kareiviskā stāja, sarunas un atbildes. Dažreiz aiz šādas izkārtnes slēpjas kaut kas nelāgs raksturā — nolaidība vai tieksme kaut ko sliktu izdarīt.

No šīm aizdomām vairs netieku vaļā. Protams, esmu vēl jauns mežzinis, varbūt ar paviršu secinājumu par saviem mežsargiem.

Ruduma apgaitā gāžas egles. Darbi pilnu jaudu jau kopš rudens, jo nokoptie lauki atbrīvo darba rokas.

Cirsmā deg zaru ugunskuri. Visa platība kā nosēta gāztiem kokiem. No to spurainiem augumiem asi cirvji izkaļ gludu, slaidu baļķi, bet galotnes sakrāj as zaru malkas grēdās.

Tuvu Ziemsvētkiem mākoņi sasviež tik daudz sniega, ka darbi mežā jāpārtrauc. Ierodas Rudums un, stāstot par stāvokli cirsmā, saklabina papēžus.

Tātad viss labākā kārtībā? — noprasu viņam. Jā gan, tikai svētku sestdienā vēl ieradīsies pāris vedēju — Rudums atsaka.

Parasti svētku sestdienas rītā mežsargi ierodas ar nedēļas darba pārskatiem. Iztrūkst Ruduma. Varbūt darīšanas — kas to lai zina!

Un tā es viņu gaidu visu dienu. Bet katrreiz tālrunī sievietes balss: Viņa nav mājās. Padzirdu, ka atbildes brīdi savāds apslēpts skaļums ieskrien klausulī. Zvanu atkal. Nē, viņa nav.

Dziļa, balta ziemas diena slīcas pievakarē. Nenociešos. Ruduma mājas nav tālu — tā ir viena no tuvākām apgaitām. Brizdams aizvilktā ceļā un sakarsis sniega dziļumu mērojot, dodos turp.

Pagalmā divi pajūgi.

Metu līkumu. Vispirms uz cirsmu. Savādi: visi koki nocirsti, izņemot trīs mazas egles, spurainām galotnēm, drusku palikas. Bet audzē, kas robežo cirsmu, blenž treju lielu egļu celmi. Isti milzeņi.

Sacērtos dusmās. No cirsmas dodos pie Ruduma.

Istabā ap galdu saknupuši sēd divi vīri — viņu elpā sajūtu glāzītes saturu. Trešais strauji piecelas, sasit papēžus un iesaucas: „Priecīgus svētkus, mežziņa kungs!"

„Par tiem parunāsim vēlāk, bet kas tās par trim eglēm cirsmā?" — jautāju.

„Pircēji tās izbrāķēja, un to vietā es tiem iedevu citas trīs no blakus audzes," pletvīcis aizsīstas Rudums.

Patvaļīga rīcība. Pārkāpums. Varbūt ne liels, bet tomēr. Un to iesvaida ar glāzīti . . . Kas zina, vai Rudumam šī pirmā reize!

Īgnums un dusmas jaucas pa sirdi. Kam gan vajadzēja šī brīža svētku priekšvakarā? Lai redzētu, kas skan Ruduma papēžu piesitienā?

Dievnams baznīcēnu pilns. Iesteidzos kā pēdējais. Kādas nelāga dienesta lietas kavēts.

Jūtu, ka līdzi svētku dziesmai izskan kāds iekšējs sīvums par tām eglēm.

Jaunajā gadā Rudums jau sita papēžus kaut kur Vidzemes augstienes mežos. Pagaidām viņu vēl paturēja darbā citā vietā un jaunos apstākļos.

SAŅEMAT KĀRTĪGI?

Vai esat nokārtojuši abonementu?

J. Silietis

NEVEIKSME

Jau aizvadīti skaistie Ziemsvētki. Daudz gaišuma un miera tie atnesa cilvēku sirdīs, tikai Upmaļu Juris par sevi to nevarēja teikt. Viņam svētki pirmo reizi mūžā ienesa dziļu iekšēju nemieru un smeldzi. Ziemsvētkos, savā astoņpadsmitā dzimšanas dienā, Juris ieskatījās Silnieku Veltas zilajās acīs, un nemiers pārņēma viņu.

Silnieku Velta, lai gan gados krietni vecāka par Juri, svētkos bija draiskulīgi jautra, vēlīga un mīļa. Kā dāvanu no viņas Juris saņēma albumu ar Silnieku ģimenes fotogrāfiju, kur savu vecāku vidū jauki smaidoša stāvēja Velta. Uz fotogrāfijas bija uzrakstīts novēlējums — Jurītim. Mājās braucot Velta aicinājā Juri pavizināties līdz Silnieku mežam. Tas Juri sajūsmināja: Kā pasakā bēgot ar savu princesi, zirgiem aulojot, sniegiem jūkot un vējiem gaudojot, tā likās viņam šis brauciens. Mažmalā, beidzoties brīnišķam braucienam šis brauciens. Mežmalā. ties; viņš stāvēja kā apmāts. Tikai pēc laba brīža viņš atcerējās, ka sen jau vajadzēja būt mājās.

No tā laika Jurim ar mājas darbiem neveicās. Nereti viņš sevi pieķēra stāvot pusdarītā darbā un sapņojot par Veltu. Ar katru dienu Juri pārņēma neapklusināmas ilgas viņu redzēt un būt viņas tuvumā. Viņš vēlējās, kaut rastos vajadzība gājienam uz Silnieki em. Pirms svētkiem gandrīz katru dienu šādi gājieni kā slogs nomāca viņu. Jā, toreiz vēl Velta viņam nebija nekas. Tāpēc saīdzis un pat dusmīgs viņš staigāja ceļu no Upmaļiem līdz Silnieki em, nesot pannas, bļodas un citus mājturības priekšmetus, ko sievieši lietoja gatavojoties svētkiem. Jā, pat sāli viņš nesa, jo taisni priekšsvētku dienā Juŗa mātei tā aptrūka.

Domājot par sāli Jurim radās doma, kas viņu spārnoja. Viņš taču arī šodien var aiziet uz Silnieki em pēc sāls, jo vakar pat vēl māte kaut ko par sāli ar silnieku runāja.

Ātri pabarojis zirgus un mātei pateicis, ka aiziet uz mežu izraudzīt Jaungada egli ti, Juris pasilātā garastāvoklī devās ceļā.

Bija skaista ziemas diena. Nosarmojušie koki stāvēja svinīgi un klusi, it kā klausītos Juŗa soļos un domās. Vai viņa būs mājās? Vai priecāsies, ka viņš tā negaidīti ieradies? Vai skries priecīga viņam pretī? Tā dzīvi, jo dzīvi Juris savās domās izlolājās sastapšanās brīdi, un viss likās rožaini.

No sapņiem viņš atmodās tikai Silnieku pagalmā, kad citkārt miermīlīgais medību suns Duksis, labi iejuzdamies mājas sarga lomā, kā pats nelabais nikni riedams, skraidīja, važā piesiets, pusriņķi šurp un turp, it kā vairīdamies paša izpūstā garaiņu mākoņa, lai varētu labāk saredzēt svešo ienācēju.

Pie durvīm Juri pārņēma sapvāds uztraukums. Tīrot sniegu no kājām uz durvju priekšā noliktām skujām, Jurim sirds lēca kā nevaldāms kumelš. Satraukts viņš pieklauvēja. Suņa rejas sajaucās ar klauvējienu, tāpēc, nenogaidījis aicinājumu, Juris atvēra durvis un līdz ar balto garaiņu mākoni pārkāpa istabas slieksni.

Patīkams siltums un cepumu smarža apņēma Juri. Visi galdi stāvēja pilni svētku cepumiem, jo Silnieki posās cieminu uzņemšanai. Vecgada vakarā. Arī Juris no šī vakara gaidīja daudz, jo tad viņš būs kā cieminš Veltas mājās.

Novēlējis labu dienu Silniekam, Juris jautāja pēc saimnieces un gāja uz norādītām virtuves durvīm. Veltai jābūt saimnieces pienākumā. Tiešām, Juris nebija vīlies. Velta un saimniece rīkojās ap miklas galdu un cepešu krāsni, gatavojot pīrāgus. Ienācējam viņas sevišķu vērību nepievērsa. Juris apmulsa un nezināja sākumā ko teikt. Labu brīdi viņš palika stāvot, kautrīgi purcot abās rokās cepuri un čāpstinot muti. Velta izbrīna pilnām acīm skatījās Jurī. Viņš aptaču arī šodien var aiziet uz Silniekiem pēc sāls, jo vakar pat vēl māte kaut ko par sāli ar silnieku runāja.

„Tad ta salda dzīve Upmaļos!" jautri spurdzošu smieklu pavadīta atskanēja Veltas balss. „Vakar mans tētis tak jums no pilsētas pārveda veselu maisu sāls un šodien atkal trūkst!"

Jurim kļuva karsti. Viņš piesarka kā vēzis, jo aptvēra, ka ir iekritis. No kauna gribējās vai zemē ielīst. Ausīs skanēja Veltas pēkšņie nevaldāmie smiekli. Redzot, ka saimniece tiešām meklē trauku sāls iebēršanai un domādams, ka ar to grib viņu vēl vairāk izsmiet, Juris izskrēja ārā.

Velta, redzēdama mātes izstieptās rokās sālstrauciņu un acīm nesaprašanā meklējot Juri, smējās vēl skaļāk.

Tad arī māte saprata visu un izsaucās: „Tad tak viņš pie tevis būs nācis! Un es no tiesas gribēju dot sāli!"

Piesnigušā parkā

Jānis Klīdzējs

Viena pati sieviete

(1. turpinājums)

Pa ceļam Brigita iegriezās baznīcā. Pasēdēja, padomāja. Nopskaitīja domās lūgšanu. Jauka, vēsa, klusa baznīca. Paskatījās apkārt: svētbildes, altāri, kroņlukturi — viss savā vietā. Būtu jau labi, ja es tā varētu ticēt — bez vaicājumiem. Kad sāku sludinātajam un rakstītajam vārdam meklēt izskaidrojumus un atbildes, nevaru vairs ticēt tik tieši un visam. Nāku katru svētdienu šurp. Tāpat kā visi citi. Un lūdzos un gaidu brīnumu, ka varēšu ticēt no jauna. Un tomēr jūtu un zinu, ka manī kaut kā ļoti svariga vairs nav. Kaut kā trūkst. Vai dzīve un gramatu kalni, ko esmu izlasījusi, būtu šo jūsmīgo ticību nosituši? Vai visu mūžu jāpaliek naīvai, lai ticēšanu neaptumšotu? Ir teikts, ja vēlies spēt ticēt, nav jāmeklē atbildes, ir tikai jātic mūžam neizprotamajai universa, dzīves un nāves mistērijai. Prāta asināšana ir šķērslis? Kā tad būtu jādzīvo? Nevaicā nekā. Ej no dienas dienā un atkārto: lai slavēts, lai slavēts? Viss ir labi. Viss kā notiek. Viss ir labi un taisnīgi? Par visu cilvēks pats ir atbildīgs? Cilvēks pats taisa savu elli??

Brigita nopūtās. Pārmeta krustu un gāja ārā.

Ārā bija saules rieta laiks, un ielās krāsas un balsis smēdjās savā dzīves priekā.

Iegriezās kino. Filma ar pastarajiem izsalkušajiem milētājiem. Ko es tos tur ekrānā kritizēju? Vai es neesmu izsalkusi? Būtu tā jauki, brīnišķigi padzivot un visu cilvēka daļu šinī dzīvē izjust. Būtu jau. Bet kur ir mans milētājs? Viens otrs vīrietis ir šad tad mani noglāstījis ar tādām labām acīm. Ir paunrāsies lai. Visi tomēr ir aizgājuši meklēt savu sievieti kaut kur citur. Neesmu neglita. Tā uz slaido pusi. Kājas arī nav nekādi sētas stabi. Kas tas tāds manī ir, kas viņus aizbaida projām? Vai Dr. Nūklifs neteica — koka jaunkundze? Ko tas varētu nozīmēt? Vēsa? Dumja? Neliktos. Esmu pārbaudījusi savu I Q. lai. Rāda — 111. Tas ir uz augšas pusi. Sādas tādas skrienkārt ar virieti pie katras rokas. Par vecu? Tas varētu būt — jau 38. Bet pirms desmit gadiem bija tikai 28. Un bija tas pats vien. Tātad — tikai tāda neizdevusies. Neizdevusies, jā. Un — Amen.

Pārnākusi mājās Brigita iedzēra lielu vīna glāzi. Atlaidās gultā, salika rokas zem pakauša un sapņoja. Par visu — kas bijis un nebijis, un par — kā būtu, ja būtu.

Doties kaut kur savu laimi meklēt? Ha, hā — laimi meklēt... Pilna pasaule tādu meklētāju. Un viņu dziesmām nav balss. Ja arī ir, tad tikai sērīga. Cilvēku vairāk nekā laimes. Sēd pie laika upes un gaida. Kāpēc jāsēd? Būtu rakuši savu upi. Visi nelaimīgie. Būtu sava upe, kur izmazgāt acis.

Ja es tomēr brauktu? Kur? Jā — kur? Tāpat vien. Laimi meklēt. Šī zeme ir tik liela.

Tad ienāca prātā vairāk nekā pirms gada no savas bijušās skolotājas Teklas Nagles saņemtā vēstule. Vai viņa toreiz mani neaicināja? Bijām sarakstījušās. Viņai neatbildēju. Toreiz man bija vēl melnāks melnais uznācis.

Brigita izlēca no gultas un no atvilktnes izraka vēstuli. Steidzīgi lasīja. Tā vieta zemes vidienē. Lindtauna. Tā ir prāva pilsēta — ap 200.000. Klimats sauss. Tāds, kādu man vajag. Ko viņa vēl saka? Te tas ir: Mūsu laužu te kādi 60. Tagad jau atēdušies, mājas iepirkuši, bēdas aizmirsusi. Dzīvo kā žagatas, lepojas kā pāvi un duŗas kā vērši. Tā teikt — cilvēki dzīvo kā nu māk. Atbrauc, pati redzēsi.

Tā saka Tekla Nagle.

„Tā ir ista vieta man!" Brigita iesaucās balsī. „Tur viņi pļāpā, lepojas un duŗas kā vērši, bet es te sveša pulkā taisos jau vai pakārties, prātodama par to, vai es pareizi vai nepareizi Dievam ticu, vai esmu no koka un par vecu, lai kāds nodzēries, nopunķojies virietis kādā tumšā kaktā mani laimīgu padarītu... Tā tikai trūka."

Brigita lieliem soļiem pastaigājās pa savu istabu.

„Lai nu kāds saka, ka vīna glāzē nav gudrības un atrisinājuma. Lai tik rauga kāds!"

Viņa iedzēra otru vīna glāzi.

„Rītu pat es ņemu trīs nedēļu atvaļinājumu. Tā lieta skaidra. Ja šie man nedod, Dr. Nūklifs parakstīs uz slimības lēses. Slimību man ir vairāk kā vajag. Tikai neviena neder nomiršanai. Rītu pat sūtu savai skolotājai telegrammu: Mīļā skolotāj, man pajukuši rēķini. Brauksu, lai tu salabotu."

Brigita iedzēra vēl trešo vīna glāzi un uzgrieza radio:

„Pasapņosim abi divi. Tu — mans vienīgais draugs."

2

Piektdienas pievakarē zils autobuss, viegli šūpodamies caur zaliem kļavu un ozolu parkiem un vīdamies gar krāsainiem jumtiem apaugušām kalnu malām, ieveda Brigitu pilsētā, kur dzīvoja viņas skolotāja Tekla Nagle. Kalni, parki. Arī fabriku skursteņu te nemanija pārāk daudz. Jābūt labam, tīram un, varbūt, arī sausākam gaisam.

Brigita sēdās taksī un jau pēc minūtēm desmit bija 2122Dvaita ielā. Pie zaļiem vārtiņiem stāvēja un gaidīja viņas skolotāja. Balta galva viņai. Pilnīgi balta. Tas bija pirmais, ko Brigita pamanīja.

Skolotāja nāca pretī, apskāva Brigitu cieši savās rokās, un viņas tā stāvēja labu brīdi kļusēdamas, galvas saspiedušas kopā. Gadiem krājies žēlums, bēdas, vientulība sajaucās ar pagātnes atmiņu skaistumu un pacēla abas savā karstajā vilnī, un abas juta, ka asaras spontāni sāk slīdēt pār vaigiem.

Skolotājas roka pasniedzās pie Brigitas matiem:

„Neraudi, neraudi, meit... Man tādai vecai tas jau tā pienāk... Kāpēc lai tu..."

Šie vārdi vēl vairāk sasmeldza Brigitā. Kā māte — Brigita domāja. Kā mātes roka. Kā mātes balss. Cik labi tā, kad pēc divdesmit gadiem kāda balss un kāda roka tevi apskauj kā māte. Pagāja minūtes, līdz Brigita varēja novaldīties un nosusināt seju.

„Nāc vien, nāc. Tu no tāda gara cela. Iesim iekšā," vedināja skolotāja, saņēmusi Brigitas elkoni.

„Te tev tāda glīta mājiņa," bija pirmais, ko Brigita varēja izteikt. Mājiņa bija patiesi glīta. Zaļi krāsota, baltiem logiem, brūnu jumta segumu.

„Tā ir manis pašas tagad. Jezups, cilvēks, mans vīrs — lai mūžīga dusēšana — izmaksāja mājiņu. Neiznāca pašam padzīvot. Kā jau zini, pirms diviem gadiem aizgāja pie Dieva. Tāpat kā daudzi tagad — ar sirdi. Tā nu jādzīvo vienai pašai tagad. Saņemu pensiju. Vienu dienu nedēļā arvien eju patīrīt mājas. Paldies Dievam, vēl jau spēciņš turas. Ir jau tie sešdesmit astoņi pienākuši. Veselība pieturas. Kustos pa savām dienām tālāk."

Brigita skatījās savā skolotājā un tagad pamanīja, ka viņas mati tik gluži balti vēl nebija. Tikai sirmi. Laba tiesa tumšo ēnojās pa vidiem. Sākumā bija licies, ka viņa pilnīgi balta.

Mājas iekšienē viss gaumīgi sakopts. Gaiši aizkari. Grīdsegu celiņi. Gari grāmatām pieslodzīti plaukti.

Brigita apstājās pie galdiņa un pacilāja fotogrāfijas, kas stāvēja ielokā uz galdiņa. Priekšā baltā vāzīte, ar rudzu puķu pušķi.

„Es apsēstos un ar viņiem parunājos, kad top bēdīgi ap sirdi," teica skolotāja.

„Viņus visus atceros," klusi noteica Brigita. „Ante... Viktors... Norberts... Ar Viktoru mēs bijām viena vecuma, vienā klasē un kā mēs plēsāmies! Laikam tāpēc, ka viņš man patika."

„Arī viņam tu patiki. Vai tad neatceries, ka viņš klasē tev vēstules pārsūtīja?" pavaicāja skolotāja. „Rakstīja pantiņus: Divi zili strazdi lido — tie tur abi esam mēs.. Vai neatceries?"

„Kā tad ne. Kā tādas lietas var aizmirst? Skolas gadu mīlestību neaizmirst neviens. Vidusskolu beidzis un studiju sākumā — viņš bija pasācis rakstīt tīri nopietni. Pāris viņa dzejoļu un kāds stāsts par Zirgu Dumpi — tā bija brīnišķīga simbolika — tika iespiests. No viņa būtu iznācis rakstnieks."

„Būtu, jau būtu..." nopūtās skolotāja. „Gul puika kaut kur apraksts. Kā jau zini — abi, Viktors un Noriks, tas vecākais, bija karavīri. Noriks ir atgriezies. Ar visu slimību, tomēr pabeidzis studijas un māca matēmatiku vidusskolā Kurzemē. Ante apprecējās ar leitnantu Līpuru. Abus aizveda. Nekādu ziņu. Jādomā, ka miruši... Lai mūžība dusēšana viņiem. Bieži raudāju. Bet Ante reizi mani sapņī sabāra. Redzu viņu tādos kā voilakos atbrienam pa sniegu. Viņa saka man: Mām, beidz tu mūs mocīt ar savām asarām. Mums ir labi. Ja tu nebeigsi asarot, pati paliksi par asaru. Apgriezās un aizgāja. Zini — izārstēja. Vairs es neraudu."

Skolotāja sparīgi piecēlās.

„Gana par asarām, meit. Nerunāsim par pagātni. Dzīvajiem jādzīvo. Ar divkāršu sparu, ar visu labo un stipro, kas mūsos vēl palicies un saglabājies, ar visa tā saprašanu, ko Dievs no jauna ik dienas mums dod."

Skolotāja klusēja brīdi un skatījās it kā tikai viņai pašai redzamā tālumā. Tad viņa turpināja pusčukstēdama:

„Mūsu galiek mazāk no visas tās deldēšanas. Nav jau tie krievinieki un maskavnieki vien, kas mūs deldē. Arī te mūs deldē. Manta un tās kārība un Svētā Gara aizmiršana. Mums visiem vajadzētu, uz ceļiem rādpodamiem, lūgties, lai mūsu domās un jušanās, lai mūsu mājās un dzīvē no jauna ienāktu Svētais Gars. Tad mēs varētu būt jauni Dieva cirvji, kas jaunus ceļus cērt."

(Turpinājums sekos)

MĪLU

ANDREJS EGLĪTIS

Autori nereti atzīst, ka viņu biografija meklējama viņu literāros darbos. Arī par Andreju Egliti varētu teikt, ka viņa dzīve un darbība cieši saistās ar viņa dzeju. Egliša dzeja nav šķirama no viņa personīgās reaģences uz ārējo pasauli, no viņa saskarsmes ar notikumiem tautas, valsts un cilvēces dzīvē. Kopš „Zelta vālodzes" (1939.) līdz krājumam „Lāsts" (1961.) — visās A. Egliša dzeju grāmatās blakus individuāliem pārdzīvojumiem un atziņu meklējumiem atspoguļojas tautas laimīgās un nelaimīgās dienas. Tāču traģiskie notikumi kā tautas, tā individa dzīvē dzejnieku nav notriekuši izmisumā un klusēšanā, tieši otrādi, tie tvirtinājuši viņu par dzejnieku — cīnītāju, modinātāju, tiesnesi un pravieti. Laikmets pacēlis Egliti par latviešu izci-

lāko nacion
vā dzejā, k
turpina lab
un Virzas d
viņa dzejas
kaj visi ori
viņa dzejas
piemērum,
aizlido" (19
„Uguns vā
beidzamais
tais krāju
(1962.).

Ja pārēji
ietvert vis
Eglīša dzej
na izlase,
sniedz tika
liriku. A.
šī debitēja
riotiskās
šis mazais
aptver viņa
mu, bet s
vienuviet,
lo, to, kā r
les dzīve,
uzplaukst
brīnā, ma
dvēseliskā
raisa garī
rosmei, tā
dzīvei, tā i
nieka dzīv
nomoda j

Milestība
mes daļu
miem („L
fons — ge
posmi, m
pukes, kr
virknējas
mos un p
noskaņas
vojuma iz
ņem sāpe
stelgas, r
iebēgu es
Caur gal
dienvida
pārkāpda
pats savai
tikai stat
tā ir nem
na, atto
„Steidz, l
ņem. Vis
kas sevi
vojumu s
ieskaņas
tīvs. Nāv
ba, viss
šķir arī r
ziņa rad
dzejnieka

Pablo Pikaso darbu skate Toronto

11. janvārī Mākslas galerijā atklās plašu Pikaso darbu skati, kurā būs arī redzamas mākslinieka lielākā darba „Guernica" atsevišķas studijas. Kā zināms, 1937. g. aprīlī, pilsoņu karam plosoties, mazo, neaizsargāto spāņu pilsētiņu Gerniku gandrīz iznīcināja bumbvežu uzlidojumos. Tūkstošiem spāņu civiliedzīvotāju nogalināja vai apraka drupās.

Pilsoņu kara šausmas Pikaso tik ļoti ietekmēja, ka viņš izvēlējās šo temu gleznai Spāņu paviljonam tā paša gada Pasaules izstādē Parīzē. Glezna ir par daudz liela (11'5" × 25'5¾"), lai to bez grūtībām varētu pārvietot, tādēļ Mākslas galerijā būs skatāma tikai 61 studija. Tās galerijai aizdevis Moderno mākslu mūzejs Ņujorkā.

Daudzi lietpratēji „Guernica" ieskata par Pikaso ievērojamāko darbu.

82 g. vecā spāņu gleznotāja, kurš tagad dzīvo Francijā, gleznas, skulptūras un zīmējumus Toronto izstādei aizdevušas: Anglija, Francija, Holande, ASV, Kanada, Šveice un Pad. Krievija.

Izstāde Mākslas galerijā ilgs līdz 16. februārim un pēc tam notiks Montreālas mākslas mūzejā no 27. februāŗa — 31. martam.

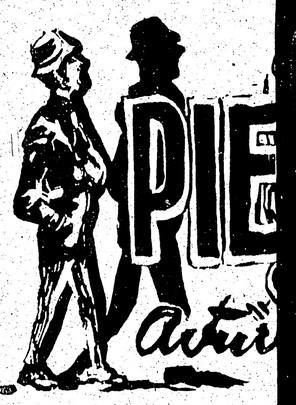

11. turpinājums

Bet Lilita Ronalda aicinājumu noraid
Ronalds apsēdās viņai blakus.

—Kāpēc ne — viņš jautāja, — Jūs d
pirmit jāvu, lai Lipsts jūs aizved?

—Tieši otrādi. Par to es jums esmu p
lītas palsajā sejā parādījās viegla zobgali
jūs neatceraties, ka mums dejošana nevei

Ronalds pietvika.

—Jūs gribējāt teikt: ka man neveicās
talsnība. Es dejot nekad neesmu mācīji
man ir veicies tikai vienu vienīgu reizi.

—Ja tā meitene vēl dabūjama, tad jū
pazaudēt. Saka, ka tie, kam labi sakrīt
labi sadzīvojot laulībā.

—Tiešām? — Ronalds uzskatīja Lilit
tiju, — Bet, varbūt, tā tikai tāda tukša r

Lilitu pārsteidza steiga un svarīgums,
izteica savas šaubas. Tā vairs nebija tēr
nopietna vēlēšanās zināt patiesību.

—Tautas novērojumi parasti ir ļoti p
uzmanīgi atbildēja,— bet ne jau viss b
attiecināms uz katru cilvēku.

MĪLU, MĪLU

ANDREJS EGLĪTIS DZEJOĻI. IMANTA, 1962.

Autori nereti atzīst, ka viņu biografija meklējama viņu literāros darbos. Arī par Andreju Eglīti varētu teikt, ka viņa dzīve un darbība cieši saistās ar viņa dzeju. Egliša dzeja nav šķirama no viņa personīgās reaģences uz ārējo pasauli, no viņa sasksarsmes ar notikumiem tautas, valsts un cilvēces dzīvē. Kopš „Zelta vālodzes" (1939.) līdz krājumam „Lāsts" (1961.) — visās A. Egliša dzeju grāmatās blakus individuāliem pārdzīvojumiem un atziņu meklējumiem atspoguļojas tautas laimīgās un nelaimīgās dienas. Taču traģiskie notikumi kā tautas, tā individa dzīvē dzejnieku nav notriekuši izmisumā un klusēšanā, tieši otrādi, tie tvirtinājuši viņu par dzejnieku — cīnītāju, modinātāju, tiesnesi un pravieti. Laikmets pacēlis Eglīti par latviešu izcilāko nacionālo dzejnieku, kas savā dzejā, kā saturā, tā formā, turpina labākās Skalbes, Raiņa un Virzas dzejas tradicijas. Šādu viņa dzejas attīstību rāda ne tikai visi oriģinālkrājumi, bet arī viņa dzejas darbu izlases, kā piemēram, J. Andrupa „Putni aizlido" (1943.), Vitauta Kalves „Uguns vārdi" (1949.) un pats beidzamais Jāņa Grīna sakārtotais krājums „Mīlu, mīlu" (1962.).

Ja pārējie kārtotāji centušies ietvert visus raksturīgākos A. Egliša dzejas motīvus, tad Grīna izlase, apm. 90 lappusēs, sniedz tikai dzejnieka mīlestības liriku. A. Eglītis savā laikā tieši debitēja kā mīlestības un patriotiskās jūsmas dzejnieks, un šis mazais krājums ne tuvu neaptver viņa plašo dzejas spiegumu, bet sakopoti resp. izlasīti vienuviet, tie tomēr spilgti attēlo to, kā rosās dzejnieka dvēseles dzīve, kā viņa mīlas jūtas uzplaukst un izraisās dziļā apbrīnā, maigumā, pielūgsmē un dvēseliskā atdevē. Mīlestība izraisa garīgu spēku un prieku rosmei, tā dod saturu un jēgu dzīvei, tā ir pavadone visās dzejnieka dzīves gaitās: „Pirms agrā nomoda jau jutu: mīlu, mīlu."

Mīlestība dzejnieku tuvina zemes daiļumam un dabas krāšņumiem („Iraidai" u. c.). Dabas fons — gada laiki un diennakts posmi, mežs un dārzs, koki un puķes, krāsas un skaņas bieži virknējas gleznās, salīdzinājumos un personifikācijās jutoņas, noskaņas un mīlestības pārdzīvojuma izteikšanai. Mīlestība atņem sāpes, atraisa no dzīves steigas, rūpēm un nemiera: Un iebēgu es mīlestības klusumā, Caur gaismainām birzīm un dienvida pieversmoto āri, Kā pārkāpdams visām robežām, pats savai ēnai pāri." Mīlestība nav tikai statisks dvēseles stāvoklis, tā ir nemitīga aktivitāte, degšana, atteikšanās, upurēšanās: „Steidz, liesmo, sadedz, zūdot ņem. Vismazāk mīlestībā gūst, kas sevi žēlo." Dzejnieka pārdzīvojumu skāla arvien padziļinās: ieskanas nāves un mūžības motīvs. Nāvei pakļauta visa radība, viss mainās un aizīet, tā izšķir arī milošas būtes. Šāda atziņa rada sāpes, skumjas, bet dzejnieka pesimisms nav bezcerīgs, jo viņš jūt, ka šķiršanās ir tikai laicīga, aiziešana ir ieiešana un atgriešanās, nāvei seko mūžība.

Salīdzinot ar citiem latviešu mīlestības dzejniekiem, piem., ar Poruku vai Virzu, A. Egliša lirikā mazāk konkrētuma, viņa mīlestības dzejoļus nedeklamē un necitē no galvas, bet tiem tomēr ir dziļš vienreizīgs pārdzīvojums un jūtu spēks, kas lasītāju apbur un paņem savā varā.

Mākslinieka radīšanas process ir noslēpumā tīts un grūti izskaidrojams. Par to var izteikties tikai pats autors. Lasītājs to nojauš skaidrāk, nonākot tiešā saskarē ar viņa darbiem. Arī A. Egliša dzeja dažos sausos vārdos nav ne aptuveni izsakāma, tā atklājas, tikai lasot to. Tā jālasa un to lasa, jo lasītāji dzejnieku resp. viņa liriku mīl. Bet ja viņu mīl, tad viņš savas dzejas mērķus ir sasniedzis. Arī krājums „Mīlu, mīlu" palīdz tuvoties A. Egliša dzejai un pakavēties dzejnieka bagātajā gara pasaulē.

Grāmata „Mīlu, mīlu" ir apgādā velte dzejniekam viņa 50 gadu dzimšanas dienai (1962. g. 21. okt.). Šim greznajam izdevumam vāku un grafisko iekārtojumu devis mākslinieks Juris Soikāns un to pavada zīmīgi sakārtotāja J. Grīna ievadvārdi.

H. Tichovskis.

Pablo Pikaso darbu skate Toronto

11. janvārī Mākslas galerijā atklās Pikaso darbu skati, kurā būs arī redzamas mākslinieka lielākā darba „Guernica" atsevišķas studijas. Kā zināms, 1937. g. aprīlī, pilsoņu kaŗam plosoties, mazo, neaizsargāto spāņu pilsētiņu Gerniku gandrīz iznīcināja bumbvežu uzlidojumos. Tūkstošiem spāņu civiliedzīvotāju nogalināja vai apraka drupās.

Pilsoņu kaŗa šausmas Pikaso tik ļoti ietekmēja, ka viņš izvēlējās šo temu gleznai Spāņu paviljonam tā paša gada Pasaules izstādē Parīzē. Glezna ir par daudz lielu (11'5" × 25'5¾"), lai to bez grūtībām varētu pārvietot, tādēļ Mākslas galerijā būs skatāma tikai 61 studija. Tās galerijai aizdevis Moderno mākslu mūzejs Ņujorkā.

Daudzi lietpratēji „Guernica" ieskata par Pikaso ievērojamāko darbu.

82 g. vecā spāņu gleznotāja, kurš tagad dzīvo Francijā, gleznas, skulptūras un zīmējumus Toronto izstādei aizdevušas: Anglija, Francija, Holande, ASV, Kanada, Šveice un Pad. Krievija.

Izstāde Mākslas galerijā ilgs līdz 16. februārim un pēc tam notiks Montreālas mākslas mūzejā no 27. februāŗa — 31. martam.

Arnolds Apse

ZIEMSVĒTKU BRĪNUMS

Apsnidzis šīkdienas sīrbuŗms,
dvēselē rūgtuma nava.
Lūdzos bez vārdiem,
brīnumu lūdzu, lai spēju
aiziet no nemiera sava.

Kādēļ gan cilvēki teica:
Brīnumu gaidīt par vēlu?
— Svecītes gaismā
smaida man debess ar zvaigznēm,
zeme ar Cilvēka Dēlu.

LATVIEŠU TRIMDINIEKI GODINA PROFESORU JĀNI KUGU

Jānis Kuga saņem augstāko pagodinājumu — Tautas balvu, kas nāk no visas brīvās latviešu saimes. Ziedi, rokas spiedieni, laba vēlējumi sniedzās no malu malām, kad 14. decembrī ALTS namā Bostonā sākās prof. J. Kugas 85. dzimšanas dienas svinības ar viņa gleznu izstādes atklāšanu. Svinīgumu uzsvēra ALAs valdes locekļu piedalīšanās, jo valdes sēde notika tai laikā Bostonā.

Izstādes iekārtošanas darbus bija veicis prof. J. Kugas skolnieks māksl. Jānis Cīrulis, kam kā reti kādam citam Kugas audzēknim ir izdevība būt gaviļnieka tuvumā. Kugas gleznas vieš majestātiskumu. Ieejot izstādē, tu jūties it kā krāšņā dabas svētnīcā. Kad gaviļnieks prof. J. Kuga, ricības komitejas pārstāvju pavadīts, ieradās savā jubilejas izstādē, viņu ricības komitejas vārdā sveica māksl. J. Cīrulis, un pirmo ziedu pušķi gaviļniekam un viņa dzīvesbiedrei pasniedza Marta Cirule. Izstādes atklāšanas dienā Vilis Grāvītis nopirka pašu dārgāko gleznu. ALAs valdes locekļi Pukīte un Majkovskis katrs ieguva pa gleznai un aizveda uz Ņujorku. Gaviļnieka cienītāji un draugi līdz vēlai pēcpusdienai pulcējās izstādē.

Jubilejas otrā daļā latviešu aktieŗi, mākslinieki un kultūras dzīves vadītāji pulcējās DV apakšējā zālē, kur organizāciju vārdā gaviļnieku sveica režisors Jānis Lejiņš un pēc tam viesus ar gaviļnieku aicināja uz mielasta telpām. Telpā valdīja Ziemsvētku gaisotne pie puškoto eglīšu.

Trimdas draudzes māc. A. Galiņš teica svētrunu, ņemdams par pamatu vārdus: „Miesa nelīdz nekā, Gars dara dzīvu". Dziedāja „Teici to Kungu, to godības ķēniņu svētu".

Plašāku runu par prof. J. Kugu teica ALAs priekšnieks prof. P. Lejiņš, uzsverot viņa nopelnus latviešu kultūras dzīvē. Viņš pieminēja latviešu tautas traģēdiju, došanos emigrācijā, kurā dzīvo līdz gaviļnieks. Apbrīnojama ir latviešu tautas cenšanas pēc zaudētā — savas valsts atgūšanas. „Emigrācijā latviešu tauta iet pirmajās rindās," uzsvēra runātājs, „tā ir ļoti disciplinēta. Mūsu emigranti ir labi organizēti. Latvieši parādījuši lielas organizātoru spējas. 170 latviešu organizācijas ASV ir visas nepārtraukti vadītas Latvijas valsts atgūšanās labā. Ādzīgi organizācijas darbojas citās zemēs un citos kontinentos." Prof. P. Lejiņš pasniedza tautas balvu. Šo apbalvošanas momentu klausītāji pavadīja ar ilgiem un sirsnīgiem aplausiem. Balvu saņems arī citi, bet pašu pirmo saņēma J. Kuga, tā kļūstot šai dienai par vēsturisku aktu.

Sekoja Latvijas sūtniecības padomnieka Dr. A. Dinberga runa un velte - aploksne. Reizē viņš nodeva arī Latvijas sūtņa Dr. A. Spekkes sveicienus. Tad sekoja apsveicēju rinda: Dr. P. Norvilis no ALAs Kultūras biroja, Ritums — ALJA, R. Skujiņš — Tēvija, ALT Bostonas ansambļa — R. Birzgalis — sieduss, M. Sala, Mitrevics — LMA korporācija Dzintarzeme, Brikša — Gundegas, G. Straumēns un V. Vasiļevska — DV Jaunā teātŗa, A. Cīrulis un E. Eglīte — Trimdas draudzes, V. Lambergs un L. Bērziņš — ALTS, D. Kutcers — DV zemes valdes, Liepkalns — Bostonas latviešu skoles, Dr. Motmilere — Bostonas studenšu korporāciju kopas, A. Cirule — Zinaīdas Lazdas piemiņas fonda, Saule — Līgas koŗa, Dr. Skulte — Jaunanglijas Amerikas baltiešu apvienības, Mielēns — ikšķiliešu pārstāvis, Zēģeris — ALAs sporta daļas, J. Cīrulis, J. Lejiņš u. c.

Kaut nesen pārcietis operāciju, prof. J. Kuga bija mošs un stalts un aizkustināts klausījās daudzajās runās un vēlējumos.

Vakara viesi ar sevišķu uzmanību klausījās prof. J. Kugas izjustos pateicības vārdus. Šo atceri viņš sajūtot par lielāko godinājumu, kādu viņš savā mūžā piedzīvojis. Viņš atcerējās savu kalpošanu mākslai, kā arī tos gadus, kad latvieši sāka apzināties savu pašcieņu un celt gaismā savas gara bagātības.

Dubultkvartets Tēvija dziedāja dziesmas, kur pieminēta Daugava un R. Birzgalis teica Raiņa Daugavas fragmentu.

Rakstveidā un telegrafiski sveica: T. Ozoliņš — Latvijas sūtniecība Londonā, Henrieta Zariņa — Londonā, J. Niedre — LNAK. R. Liepiņš — Vācijā, prof. L. Bērziņš, prof. B. Dzenis, prof. Prīmanis, prof. J. Siliņš, prof. A. Annus, L. Ziedonis — Zviedrijā. A. Treibergs, Ang. Gallīte, prof. P. Starcs, L. Liberta piemiņas fonds. M. Kovaļevska, H. Gricēvičs, E. Foršū, H. Rudzītis — Laika, J. Porietis, prof. Laimiņš, F. Krusa, K. Veica teātŗa ansamblis Dzintarzeme — Austrālijā. AL PF valde, Čikāgas latviešu b-ba, M. Krūmiņš, J. Šmits un Dzelzīši un daudzi, daudzi citi.

G. Meierovics skaņu lentē uzņēma sarīkojuma norisi radio raidījumiem.

Kad DV namā apdzisa ugunis, ārā bija sals, un zem kājām čirkstēja baltais sniegs, kas kā dabas balva bija nokritis, lai viss būtu balts un tīrs, kādi ir suminātā Jāņa Kugas dzīves un darba gadi.

O. Akmentiņš.

Uzņēmumā prof. J. Kuga ar dzīvesbiedri un mazmeitu apsveicēju vidū.

SAŅEMAT KĀRTĪGI?
Vai esat nokārtojuši abonementu?

11. turpinājums

Bet Lilita Ronalda aicinājumu noraidīja.

Ronalds apsēdās viņai blakus.

—Kāpēc ne — viņš jautāja, — Jūs dusmojaties, ka pirmit jāvu, lai Lipsts jūs aizved?

—Tieši otrādi. Par to es jums esmu pateicīga, — Lilitas palsajā sejā parādījās viegla zobgalība, — bet vai jūs neatceraties, ka mums dejošana neveicās?

Ronalds pietvīka.

—Jūs gribējāt teikt: ka man neveicās. Bet jums ir taisnība. Es dejot nekad neesmu mācījies un īsti labi man ir veicies tikai vienu vienīgu reizi.

—Ja tā meitene vēl dabūjama, tad jūs to nedrīkstat pazaudēt. Saka, ka tie, kam labi sakrītot dejojot, arī labi sadzīvojot laulībā.

—Tiešām? — Ronalds uzskatīja Lilitu kā Delfu Pitiju, — Bet, varbūt, tā tikai tāda tukša runāšana.

Lilitu pārsteidza steiga un svarīgums, kādā Ronalds izteica savas šaubas. Tā vairs nebija tērzēšana; tā bija nopietna vēlēšanās zināt patiesību.

—Tautas novērojumi parasti ir ļoti pareizi, — viņa uzmanīgi atbildēja,— bet ne jau viss bez labojumiem attiecināms uz katru cilvēku.

Ronalds noklausījās Lilitas skaidrojumu, pamāja galvu, kā sapratis un ierāvās sevī, lai dzirdēto pārdomātu.

★

Svētdienas rītā lija, un visa debess bija pārvilkta kā ar smagu, pelēku sēru plīvuru. Anderu mājā parasti tādas nenovēršamās lietas neievēroja. Dabas parādības pašu vajadzībām pielāgot nebija iespējams, un tāpēc Marija pielāgojās dabas parādībām. Ja sala, uzvilka biezāku mēteli, ja lija — paņēma lietus sargu un uzmanīja, lai Frediņš neizskrien uz ielas pliku galvu. Tas viss. Marijas omu lietus vai saule neietekmēja.

Šorīt bija citādi.

Šorīt Marija debesu raudāšanā saskatīja zīmi. Debesis par nieku neraudāja viņai līdzi.

Vai viņai nebija jāraud par savu izpostīto dzīvi un sabrukušajiem sapņiem? Vai viņai nebija tiesi jākliedz par netaisnību, kas bija notikusi tās namam?

Marija gulēja platajā divgulu gultā un ļoti skatu raudzījās Frediņa plikajā pakausī, uz kura pirksta platuma tiesu cits no cita auga nedaudzi, sirmi sari. Frediņa elpa bija skaļa un smaga, un ja lielajā istabā negulējuši Tailori, Marija būtu cēlusies un no vira krākšanas glābusies uz jaunā dīvāna. Tagad to nevarēja. Tagad uz viņu jaunā, dārgā mēbeles gabala gulēja Tailoru Minna.

Ja labi apdomā, pie visa vainīgi bija Frediņš un Minna. Un Lilita. Frediņš ar piedzeršanos, Minna ar Ronalda klausīšanu, un Lilita ar raudāšanu. Nebūtu Frediņš sadzēries, nebūtu arī sācis Ronaldu saukāt par znotu. Ronalds tādu valodu necieta. Viņš sāka mudināt uz mājām. Minnai, protams, viss, ko Ronalds saka, tikpat kā jā un āmen. Un tā iznāca pa vārdam te, pa vārdam tur, Lilita sāka raudāt, un nekas vairs nelīdzēja, bija vien jāiet, kaut arī tikko bija atnesta svaiga kafija.

Par kafiju vēl tā, par to maksāja Ronalds, bet nelāgums bija, ka Frediņš ar savu pārcenšanos Ronaldu apkaitināja. Viņš gan bija pret Lilitu laipns — gandrīz vai sirsnīgāks kā sākumā, — bet vai nu viens nezināja, ko tāda lielu vīru laipniba nozīmēja?

Ja vakar viss būtu norisis kā Marija agrāk bija plānojusi, šorīt visi kā viena gimene sēstos pie brokastīm, noliktu kāzu dienu, nolemtu, cik un kādus viesus aicināt, nospriestu, kuru mācītāju ņemt un izrunātu, vai braukt vai nebraukt kāzu ceļojumā. Kā jau daždien cilvēki, kas taisās spert svarīgu un izšķirīgu soli.

Tagad no visa tā nekā. Jaunie nedabūja sapazities, un viss bija pa tukšo. Minna gan apgalvoja, ka viņai neviena nebūtu tik mīļa kā vedeklīņa kā Lilita, bet pati rāva savu dēlu uz māju. Tā notiek, kad tik veciem cilvēkiem tiek dota tik liela vara.

Marija nopūtās un sāka cilāties. Kad sirds bija grūta, viņa nevarēja palikt uz vietas. Bija jāceļas un kaut kas jādara. Bija jārauga glābt, kas vēl glābjams.

Marijas cenšanās, klusi klusi apģērbjoties netraucēt ciemiņu miegu, izrādījās lieka. Ciemiņi bija ne tikai nomodā, bet Ronalds pat jau atradās uz ielas pie auto.

—Nē, mīļā, — Minna teica, kad Marija ierunājās, ka jaunajiem šodien vajadzētu aizbraukt uz Niagaru apskatīt ūdenskritumu, — no tā šoreiz nekas neiznāks. Ronīts, kā ieraudzīja ka līst, tā tūlīt tikai visu kravāt kopā un braukt. Ceļš esot tāls, neesot nekāda gaidīšana.

Marijai aizrāvās elpa.

—Bet kā tad tā? Runāts tak bija, ka brauksit pirmdien! Pirmdiena visiem brīva. Un man ar': zoss pirkta, kāposti izvārīti — kas to visu apēdīs?

—Ej tad runā tu. Mani jau viņš neklausa, — Minna pazemīgi pielieca galvu, — agrāk, tad vēl, bet tagad nekā.

Bet arī Marijai nebija panākumu. Ronalds bija nakts atlikušajā daļā izdomājis, ka viņam Toronto nekas vairs nav darāms, un nelīdzēja ne Marijas pārmetumi, ne Frediņa izbrīnījies skats, ne Lilitas laipnais pierunāšanas mēģinājums — Ronalds palika nelokāms. Tikdaudz vēl piekāpās, ka visi kopā paēda vēlās brokastis. Tajās netrūka ne ēdamā, ne dzeramā, bet trūka prieka. Likās, ka migla un lietus spiedās cauri Anderu mājas sienām un logiem un smacēja visus, kas sēdēja ap bagāti klāto virtuves galdu.

Kad auto pazuda ap stūri, Marija piegrūda priekšautu stūri acij un smagi nopūtās. Tad viņa pagriezās, pastūma Frediņu sāņus un smagu soli iegāja atpakaļ namā.

—Nezini, kas mātei lēcies? — Anders nogrozīja galvu un vaicāja meitai, — Visu rītu tāda kā sabozusies ,kā apslimusi.

—Māte nupat atvadījās no sava skaistākā sapņa,— Lilita sausi iesmējās, — tas sāp.

—Agrāk viņas ar Minnu nemaz tādas draudzenes nebija — Frediņš prātoja, — bet tagad — skaties, asaras acīs.

—Māte neraud par Tailora kundzi, kas aizbrauca, bet par Tailora kundzi, kas palika šeit, un kas nekad nebūs Tailora kundze, — Lilita atstāja tēvu uz lovenēm un iegāja istabā.

—Tailora kundze, kas aizbrauca, Tailora kundze, kas palika, Tailora kundze, kas nebūs.... Vienam te jābūt ķertam, — Anders pusbalsi bubināja un paskatījās uz zemajiem mākoņiem, vai tajos neieraudzīs kādu spraugu un līdz ar to cerību uz sauli.

Bet mākoņi bija lietus piesūkušies, karājās tepat virs galvas un nepārtraukti pilēja.

Plaujas svētki bija durvju priekšā, un Ronalda Tailora uzņēmuma darbinieki trešdien pusdienas pārtraukuma laikā pārrunāja nezin kur izšķlušos domu svētdienā izbraukt Labrenča kalnos apskatīt sarkanās rudens lapas. Ierosinājums guva atbalstu, un pēcpusdienā, kad Ronalds uz brīdi no veikala ienāca darbnīcā, Gustavs Staldzis viņam paziņoja pavisam noteikti:

—Mēs svētdien visi izbrauksim. Nebrauksi līdzi?

—Nezinu, — Ronalds atbildēja, kāda galda virsu taustīdams, — laikam gan neiznāks. Nav laika. Darba pāri ausīm.

(Turpinājums sekos)

„Būtu, jau būtu..." nopūtās skolotāja. „Gul puika kaut kur aprakts. Kā jau zini — abi, Viktors un Noriks, tas vecākais, bija karaviri. Noriks ir atgriezies. Ar visu slimību, tomēr pabeidzis studijas un māca matemātiku vidusskolā Kurzemē. Ante apprecējās ar leitnantu Līpuru. Abus aizveda. Nekādu ziņu. Jādomā, ka miruši... Lai mūžība dusēšana viņiem. Bieži raudāju. Bet Ante reizi mani sapnī sabāra. Redzu viņu tādos kā voilakos atbrienam pa sniegu. Viņa saka man: Mām, beidz tu mūs mocīt ar savām asarām. Mums ir labi. Ja tu nebeigsi asarot, pati paliksi par asaru. Apgriezās un aizgāja. Zini — izārstēja. Vairs es neraudu."

Skolotāja sparīgi piecēlās.

„Gana par asarām, meit. Nerunāsim par pagātni. Dzīvajiem jādzīvo. Ar divkāršu sparu, ar visu labo un stipro, kas mūsos vēl palicies un saglabājies, ar visa tā saprašanu, ko Dievs no jauna ik dienas mums dod."

Skolotāja klusēja brīdi un skatījās it kā tikai viņai pašai redzamā tālumā. Tad viņa turpināja pusčukstēdama:

„Mūsu paliek mazāk no visas tās deldēšanas. Nav jau tie krievinieki un maskavnieki vien, kas mūs deldē. Arī te mūs deldē. Manta un tās kārība un Svētā Gara aizmiršana. Mums visiem vajadzētu, uz ceļiem rāpodamiem, lūgties, lai mūsu domās un jušanās, lai mūsu mājās un dzīvē no jauna ienāktu Svētais Gars. Tad mēs varētu būt jauni Dieva cirvji, kas jaunus ceļus cērt."

(Turpinājums sekos)

Latviezi Kanadā

TORONTO

Laikraksta galvenais informāto rs R. Noritis, 18 Murellen Crs, tālr. PL 9-8076.

Toronto latviešu studentu kopas 30. decembrī paredzētais slēpošanas izbraukums uz Happy Hills parku pārcelts uz 29. decembri. Informācija un pieteikšanās pie Miltiņas — WA 1-7203.

DV Druvas nodaļai gadskārtējā pilnsapulce notika 15. decembrī, kad atskatījās uz pirmā gadā veikto. Valdes darba pārskatu sniedza nodaļas valdes priekšsēdis V. Zdanovskis. Pēc revizijas komisijas ziņojuma sapulce valdes darbību atzina par sekmīgu.

Nākošajam gadam par nodaļas valdes priekšsēdi ievēlēja V. Zdanovski un valdē: Tāliju Plūdumu, Maiju Ozoliņu, J. Plūdumu un H. Ozoliņu. Revīzijas komisijā: A. Kalniņu, A. Turki un M. Purmali. Par delegātu nākošai DV delegātu sapulcei izraudzija V. Zdanovski.

K. P.

Iestājoties ziemas mēnešiem, daudzi sporta cienītāji interesējas par piemērotām iespējām slēpošanai un citiem ziemas sporta veidiem. Šai ziņā ļoti piemērota ir Sv. Jāņa draudzes lauku īpašuma „Saulaine" apkārtne. Kā ziņo Saulaines pārvalde, tad turienes lielā dzīvojamā ēka arī ziemas mēnešos ir apsildīta un telpas var tikt izīrētas interesentiem. Iepriekšēja pieteikšanās nav nepieciešama, bet uz vēlēšanos var sazināties ar E. Liepiņu pa tālruni IVY 3 — Ring 5.

Sv. Jāņa ev. - lut. draudze vienojusies ar pazīstamo „Baldwin" ērģeļu firmu par ērģeļu iebūvi jaunajā dievnamā, kam visi ēra darbi, atskaitot torņa smaili, jau nobeigti. Šinī nedēļā tiks nobeigti arī apmetuma darbi un varēs sākt krāsošanas darbus. Minētā „Baldwin" firma atzinusi jauno dievnamu par ļoti piemērotu ērģeļu demonstrējumiem un tādēļ nākusi ar visai pieņemamu piedāvājumu iebūvēt ērģeles par $ 8310,-, kuŗu cena parasti pārsniedz $ 12.000,-. Ērģeļu iebūves darbus uzsāks pēc svētkiem.

Dailamatnieks H. Mercs pašreiz gatavo metus dievnama altāŗa būvei un svečturiem, kas līdz ar solu iebūvi varēs sākties jau tuvākā laikā. Līdz ar to paredzams, ka dievnama pilnīga izbūve varēs tikt nobeigta janvāŗa beigās. Dievnama iesvētīšanas datums pašreiz vēl nav noteikts.

Mākslinieku vienības Latvis pilnsapulcē Daiņa Miezāja studijā, 16. decembrī, priekšsēža E. Krūmiņa vadībā pārrunāja tradicionālā mākslinieku karnevāla organizēšanu. Vienojās par karnevāla nosaukumu, kas šogad būs: „Katram pa spalvai", un tas paredzēts 14. februārī Kolumbus zālē. Karnevāla organizēšanas komitejā par priekšsēdi izraudzīja E. Krūmiņu, bet dekorātora pienākumus uzņēmās K. Langenfelds.

Pārrunāja arī izstādes rīkošanu Montreālā, kas paredzēta nākošā gadā brāļu Gemstu galerijā.

Ierosinājumu par piedalīšanos DV dienu izstādē noraidīja, jo neviens no vienības biedriem nevarēja pieteikt darbus, kas atbilstu izstādes motīvam.

Jaunatnes pulciņa „Lāpa" valde pašreiz rosīgi gatavo saviesīgu vakaru 27. decembrī, pl. 7,00 vakarā Executive Motor Hotel telpās (Galerie Room). Sarīkojumam iecerēts motto: „Lāpa atkal pagrabā" un pie organizēšanas darbu veikšanas strādās G. Ozoliņš, Z. Zichmane, E. Ozoliņa, K. Zichmanis, V. Upeslācis, A. Neimers un LJAK prdis J. Ķeniņš.

Nesen noslēgtā mākslinieku vienības „Latvis" izstāde Toronto guvusi ļoti labas atsauksmes arī vietējā presē. Izstādē piedalījās 28 autori ar 81 darbu. Pārdoti 7 darbi.

Dziesmu svētku rīcības komitejas sēdē 16. dec. galvenais pārrunu temats bija lugas izvēle svētku teātŗa izrādei. Apvienoto teātŗu pārstāvis pie Latviešu dziesmu svētku biedrības H. Miķelsons par iespējamām minēja 7 lugas, no kuŗām vispusīgās pārrunās komitejas locekļi tālākai izspriešanai atstāja A. Brigaderes pasaku lugas: „Maija un Paija", „Lolitas brīnumputns" un A.Egliša komēdiju: „Par purna tiesu". Galīgo izšķiršanos atstāja līdz nākošai sēdei 16. janvārī, kad paredzēts izraudzīt arī režisoru.

Latviešu filatelistu kopas sanāksme paredzēta 5. janvārī, pl. 2 dienā 161 Olive Ave., Willowdale. Sanāksmē pārrunās Dziesmu svētku filatelijas - numizmatikas izstādes organizēšanas priekšdarbus un izraudzīs rīcības komiteju. Bez tam dienas kārtībā arī kopas vadības vēlēšanas nākošam darbības gadam.

TLB Sestdienas skolas eglītes sarīkojums š. janvārī plkst. 5,30 p.p. sv. Andreja baznīcas telpās.

Skola mācības jaunajā gadā uzsāks 4. janvārī parastā laikā abās vietās (Andreja b. telpās un YMCAā).

Gaidu - skautu jendu vadītāju mītnes vakars 26. janvārī plkst. 4 p. p.

Gaidu jendas vadītāju apspriede 26. janvārī plkst. 11 no rīta. Vietu izziņos kādā no tuvākiem šī laikraksta n-riem.

Kanadas DV Ziemsvētku. tirdziņa rīcības komitejas savā pēdējā sēdē, kuŗā piedalījās rīcības komitejas pr-dis A. Čivželis, sekr. M. Jonane, kasieris R. Brītāls, inform. lietu kārtotājs O. Kļavenieks, loc. K. Riekstiņš, Toronto DV nod. vanadžu kopas pr-ce R. Zamlovska, stendu vad. A. Krūmiņš un P. Rudzītis, konstatēja, ka tirdziņš devis $ 1.230,- atlikumu. Rīcības komiteja veltī īpašu pateicību latviešu saimniecisklem pasākumiem un visiem pārējiem ziedotājiem, kas ar savu atbalstu sekmējuši tirdziņa labo izdošanos. Bez jau iepriekš minētām DV nodaļām tirdziņam īpašas veltes sūtījušas arī Sadberijas, Londonas, Bramptonas, Druvas, Hamiltonas, Sv. Katarīnu un Alberta nodaļas. Tāpat ar pateicību pieņēma A.Kalnāja apgādā grāmatu ziedojumu. Rīcības komiteja, izbeidzot darbību, nodod visus rīcībā esošos materiālus DV Kanadas valdes un revizijas komisijai.

Toronto DV nodaļas rīkotā Ziemsvētku eglīte bērniem bija pulcējusi 24 bērnus ar vecākiem. Svētrunu teica Austrumu ev. - lut. draudzes māc. A. Briedis. Bērnus sveši iejūsmināja Ziemsvētku vecīša (H. Miķelsons) ierašanās, jo viņš bija paņēmis līdz arī bagātīgu dāvanu saini. Inese Akmene ar akordeona mūziku jūsmināja mazos Ziemsvētku ciemiņus rotaļās un tautiskās dejās. Nodaļas vanadzes bija rūpējušās par eglītes sarīkojuma dalībnieku pacienāšanu.

DV nodaļas biedru eglītes vakarā bija 40 dalībnieku. Vakara vadītājs A. Kalviņš ievadvārdos sveicināja vakara viesus. Tonija Krūka lasīja stāstījumu par Ziemsvētku vīziju. Skanēja svētku dziesmas. K. Deklavs ar nodaļas skaņu filmu aparātu rādīja filmu par Kristus pirmdzimšanas laiku. Nod. pr-ks R. Puriņš pasniedza svētku veltes neredzīgajam kaŗa inv. K. Riekstiņam un R. Strazdiņam.

Pašapdāvināšanās norisi vadīja A. Akmens, un radās iespaids, ka vakara viesi par laimētajām dāvanām jutās jo iepriecināti. Vanadzes pr-ces R. Zamlovskas vadībā bija klājušas Ziemsvētku paražām atbilstošu cienasta galdu

O. K.

LONDONA, ONT.

Kanadas latviešu Kultūras dienu sarīkojumā svētdien, 26. janvārī, plkst. 5 p. p. Shute institūtā lektors I. Avotiņš referēs par Valodu izcelsmi un īpatnībām. Ieeja brīva.

DV Londonas nodaļas pilnsapulce notiks 12. janvārī, plkst. 4 p. p. Shute institūtā. Nodaļas gada svētki 18. janvārī Labour Temple zālē, Kent ielā. Londonas teātŗa trupa strādā pie programmas sagatavošanas.

MONTREĀLA

Sestdien, 14. decembrī, mācītājs A. Voitkus Montreālā salaulāja Pēteri Zilkalnu ar Katrīni Annu Wheeler. Līgavainis ir tautisko deju kopas Ačkups dibinātājs un valdes priekšsēdis, kā arī vīru koŗa Junda loceklis. Laulību norisi kuplināja Jundas nodziedātas divi dziesmas. Vēlāk viesību laikā Ačkups savu valdes priekšsēdi un viesus iepriecināja ar vairākām dejām. Atzīmējams, ka līgava cītīgi mācās latviešu valodu, uzrādīdama jo labas sekmes.

Trīsvienības ev. - lut. draudze nākamā gada 16. februārī atzīmēs 15 gadu pastāvēšanu. Svinību organizēšanai izraudzītā komisija paredzējusi svētku dievkalpojumu, kuŗā piedalīties aicināti visi Montreālas luterāņu mācītāji, bet dievkalpojuma mūzikālai daļai brīvmākslinieces L. Karlsone un Rita Šēfere (ērģeles) un vīru koris Junda diriģenta D. Vītola vadībā. Pēc dievkalpojuma paredzēts tējas vakars. Trīsvienības draudzē ir Montreālas lielākā latviešu organizācija. Tās pirmais mācītājs bija Ādolfs Gaudiņš, bet pēc viņa nāves 1958. gada janvāŗa — A. Voitkus. Draudzes priekšnieks jau astoto gadu ir inženieris A. Spūrmanis. 1959. gadā draudze iegādājās draudzes namu, kuŗa telpās vairākas Montreālas organizācijas atrausās mājas vietu.

Nākamās latviešu bērnu vasaras nometnes labā latviešu biedrība šajā rudenī bija izsūtījusi ap 400 vēstuļu ar lūgumu atbalstīt bērnu nometni. Uz izsūtītajām vēstulēm atbildējuši līdz šim tikai 59. Līdz šim mērķim saziedots $ 210,-, bet pieteikti $ 455,-, no kuŗiem lielākais pieteikums ienācis no A. Ozeru ģimenes $ 100,-, mazākais $ 5,-. Lai pavairotu līdzekļus, Latviešu biedrībai 1964. gada novembrī būs mantu izloze, jau tiek izsūtītas loterijas biļetes. Viena loterijas biļete maksā $ 1.

Daugavas Vanagu Montreālas nodaļas rīkotā loterija, kuŗas mērķis bija rast līdzekļus Latviešu skolai, Minsteres latviešu ģimnazijai un jaunatnes deju trupai „Ačkups" devusi $ 523,47 Latvijas' valsts karogu, ko kopa arvien vēl lieto svinīgos brīžos. A. Arnda ir bijusi ļoti aktīva kopas darbā, vairākus gadus vadot dāmu komiteju un piepalīdzot valdei veikt tās uzdevumus. Aizbraucot uz Kaliforniju pie savas meitas ģimenes, A. Arnda apzinās, cik cieši viņa ir saistījusies ar Londonas latviešiem. Tie arī jūt to pašu, par ko liecina vairāki fakti; piem., dāmu komitejas vakarēšanas sanāksme Jumāru mājā, kur valdes priekšsēdis prof. A. Dreimanis viņai pateicās par aktīvu piedalīšanos kopas darbā un pasniedza ziedus, dāmu komiteja pasniedza grāmatu, vairāki tautieši pēdējās dienās vēlējās A. Arndu redzēt savās mājās, ko viņa pēc iespējas arī ievēroja, u. c.

Lai arī turpmākā dzīvē A. Arnda ir tāda pati, kāda viņa ir bijusi Londonā — ļoti atsaucīga, izpalīdzīga un aktīva tautiešu sabiedrībā.

Ps.

Toronto Sv. Jāņa baznīcas eglītes vakarā. Foto JAK

ILGGADIGĀ L. L. KOPAS DARBINIECE ATSTĀJ LONDONU

ANNA ARNDA

L. L. Kopas dāmu komitejas darbu 1948. g. ievadīja tās pirmā priekšniece Anna Arnda. Viņas vadībā dāmas izgatavoja

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RĀKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIĀLISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0268

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem. Izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā.
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās no pl. 12 līdz 5 p.p.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

Sarīkojumu kalendārs

TORONTO

29. decembrī — plkst. 2.30 Sv. Mikeļa katedrāles zālē Toronto latviešu katoļu bērnu eglītes vakars.

6. janvārī — plkst. 7 vak. Latviešu strēlnieku Ziemsvētku kauju atcere DV namā, 123 Huron ielā.

5. janv. — Sv. Andreja baznīcas sarīk. zālē TLB sestdienas skolas Eglītes vakars.

11. janvārī — Kurzemes Ziemsvētku kauju atceres salidojums Saulainē.

11. janvārī — Mariss Vētra lasīs Sv. Andreja bazn. sarīkojumu zālē.

11. janvārī — TLMM kluba balle Columbus Hall.

19. janvārī, pl. 5 p.p. sv. Andreja baznīcas sanāksmju telpās — pēcpusdienas tēja dāmām.

Rīko Toronto latviešu nama organizācijas komiteja.

18. janvārī — apvienotā vīru koŗa „Viesturs" koncerts un balle lietuviešu bazn. zālē, 1021 College St. W., Toronto.

25. janvārī — plkst. 8 vakarā TLTA Sestdienas ģimn. Draudzīgā aicinājuma atcere Sv. Andreja baznīcas augš. zālē.

31. janvārī — plkst. 8,30 Nakts Latiņu kvartālē jaunajā Igauņu namā, 958 Broadview Ave.

1. februārī — Preses balle Columbus Hall (Linden - Sherbourne).

8. februārī — Gaujas gaidu un Rīgas skautu vienību gada svētku sarīkojums sv. Andreja baznīcas sarīkojumu zālē.

8. februārī — Masku balle jaunajā Igauņu namā. DV sarīkojums.

9. februārī — TLB drāmatiskā ansambļa izr. „Uguni" skolai Sv. Andreja baznīcas sar. zālē.

14. februārī — Latviešu mākslinieku vienības Latvis gadskārtējais karnevāls Columbus Hall.

22. februārī — pl. 7,30 DV teātŗis Kanadē izrādīs T. Zeltiņa komēdiju „Vīna raugs" Sv. Andreja b-cas sarīk. zālē.

19. martā — plkst. 8.30 Unitarian bazn. zālē Imants Ģieška (vijole) un Lilija Gleške (tautas dz.) T. L. Koncertapv. sarīkojumā

4. aprīlī — DV teātris Kanadā izrādīs M. Ziverta „Purrpurrū" Jarvis Collegiate.

5. aprīlī — A. Vaivodes garīgs koncerts Sv. Jāņa draudzes sarīkojumā.

11. aprīlī — Ī Latv. ev. - lut. draudzes koŗa koncerts — Sv. Andreja baznīcā.

17. aprīlī — M. Kovaļevskas gleznu izstādes atklāšana.

18. aprīlī — Senlatviešu kāzu uzvedums.

26. aprīlī — plkst. 3 p.p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koŗu 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.

NIAGARA

25. un 26. jūlijā — 11. Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā.

HAMILTONA

1964. g. 8. februārī — plkst. 7,30 HMM kluba balle Rainbow zālē (King - Sandford St.).

15. februārī — Karnevāls Pigbridžā Connaught hoteļa Kristalla zālē. Hamiltonas DV sarīkojums.

SV. KATARINES

31. decembrī — tradicionālē Jaungada sag. balle „Beacon Motor Hotelī" (Q. E. Ielcejā, pusceļā starp Hamiltonu un Sv. Katarīnēm), vanadžu sarīkojumā.

Toronto Austrumu draudzes bērnu eglītes vakarā uzveda K. Sidara „Gudrais Ziemsvētku vecītis" rež. F. Lindiņa iestudējumā. — Uzņēmumā ludziņas autors K. Sidars un tēlotāji. Foto A. Jānītis

1. Latviešu ev. lut draudzes bērnu eglītes vakars Sv. Andreja baznīcā. Pēc bērnu dievkalpojuma, ko noturēja māc. A. Cops, baznīcas zālē notika bērnu teātŗa izrāde H. Miķelsona iestudējumā ar J. Zuntaka dekorācijām. Ieradās arī svētku vecītis.

Dzī

NĀKOŠAIS ALAs KONG

ALTS telpās, kuŗu sienas rotā pirmā Latvijas armijas virspavēlnieka plkv. O. Kalpaka attēls, notika valdes sēde Bostonā. Šī ir jau trešā ALAs valdes sēde, kas notiek šinī namā. Bostonas latviešu organizāciju vēlēšanās ir, lai pavasarī rīkotu ALAs kongresu Bostonā, un tas tur notiks Somerseta viesnīcā no 2-3. maijam. Kongresa laikā būs arī izstāde. Valdes sēde notika Bostonā, lai BLPA pr-ks varētu personīgi nodot pirmo trimdas Tautas balvu prof. J. Kugam viņa 85. dzimšanas dienā.

ALAs sēdes darba kārtībā par svarīgākiem jautājumiem izvirzījās Madrides latviešu valodas raidījumu programmas kvalitātes uzturēšana, prof. P. Lejiņa iecerētais „Informācijas labvēļu klubs," latviešu piedalīšanās Pasaules izstādē Ņujorkā. Apstiprināja par referentiem: tēlotājā mākslā — prof. J. Kugu, bet literātūras sekcijā — Dr. H. Tichovski. Nolēma, ka 1963. g. ALAs biedru kartes derīgas līdz Bostonas kongresa beigām, 1964. g. 4. maijam.

ALAs pr. prof. P. Lejiņš ziņoja, ka šogad ALA panākusi, ka 18. novembrī Tautas vietnieku namā un Senātā notika latviešu mācītāju dievkalpojumi, kas ir pirmo reizi šo valdības institūtu vēsturē. Kongresa žurnālā ir ievietotas daudzas deputātu runas. Kongresā iesniegtas 40 rezolūcijas par Baltijas komitejas radīšanu. Pozitīvus ieguvumus zināja sniegt arī ALAs ģenerālsekretārs B. Albāts un Informācijas nozares vad. G. Meierovics.

Valdes loc. U. Grava apmeklējis Apvienotās Nācijās ASV delegāciju, kur apspriesta divu delegātu sūtīšana uz diskusiju, ja tādu varētu noorganizēt 500 personām. Šajā diskusijā būtu 2 ASV delegāti un divi latviešu delegāti, kas pareizi iztirzātu Baltijas valstu okupāciju. Baltijas valstis ir 5 reizes pieminētas AN, bet nekad vēl nav pārnākts, lai Baltijas jautājumu uzņemtu darba kārtībā.

Prof. P. Lejiņš ziņoja, ka ALAs protektorātā iznākusi grāmata par bij. Latvijas sūtni Jūliju Feldmani. Tās cena ir 3.80 dol. Aicina tautiešus to iegādāties, jo grāmata ir vērtīgs vēsturisku rakstu krājums.

Saņemts ielūgums apmeklēt Eiropas Dziesmu svētkus nākamā gadā Hamburgā. Līdzīgu aicinājumu no Oregonas latviešiem pieteica G. Meierovics.

ALAs priekšsnieks ziņoja arī par savu ceļojumu uz Madridi latviešu valodas raidījuma jautājumā. Sie

valodā uz La
aprīlī. Tie ir
atkārtojumiem
valdība algo
Dzidru Roziti
Strautmani. F
labu iespaidu,
ir pilniga brī
mūsu palīdzīb
dījumu kvalit
rētu algot div
nīgi, jo to līd
radušies nela
ni. Tas tomēr
viešu valodas
traukti.

Lai uzturēt
mos, prof. P.
Informācijas
kurā aicinās
ties latviešu
ki latvieši ir
būtu ar mier
ja zinātu no
nauda domāt
valodas raid
ir skaists kat
ķis. Šis klub
jās ALAs zi
Gandrīz visi
lijās debatēs.

Kā viesis
nadas latvie
bas pr-ks Sv
kreditsabiedr
„Mums, latvi
nanču lieta
vārtā. Ir sva
šī patur sav
kās. Nožēloj
plūdinādjuši
das. Man te
visi Klīvlend
tu naudu sa
ka ir ar mie
nīcu un taut
gadu laikā
ple 1 miljon

Debates lī
viešiem ban
tik spožas
Kanadā, jo
priekšnieciba

Prof. P. L
ziņoja par
bat Comm
Ņujorkā,
50.000.000
trūkst līdze
algošanai. A
ganizācijā u
tās izdevum

Bija arī
ALAs biedru
sināšums bi
Ai centu d
$3.65, vai la
arī 2 dol. Ja
misija nāks
kamā kongr
Bostonietē
ņoja, ka 18
jas Bostonā

KALAMAŽŪ DAUGAVAS ANSAMBĻA VIESOŠANĀS

8. decembrī milvokiešiem bija izdevība Kristus draudzes adventa koncertā dzirdēt pārezera kaimiņu pilsētas Kalamazū Daugavas Vanadžu ansambļa dziesmas un gados jaunās un apdāvinātās pianistes Ilgas Birzes ērģeļu priekšnesumus.

Vērojot raito 17 dziedātāju rindu ar diriģentu Jāni Zuiku, radās iespaids, ka klausītāju priekšā atrodas drošs un apzinīgs ansamblis, kuŗš ļoti nopietnu mākslas meklētāju ceļu.

Pēc mācītāja J. Meistera lūgšanas koris atskaņoja kādu korāli, tam sekoja A. Feija, V. Baštika, J. Norvija, J. Sibelusa, P. Barisona, Ā. Ābeles, J. Mediņa, J. Ozoliņa, Ald. Kalniņa, V. A. Mocarta un L. v. Bethovena darbi.

Samērā jaunā ansambļa balsu sastāvs visumā samērīgs un spējīgs beikt itin prasīgas dziesmas. Tieri grūtākās dziesmas, kā P. Barisona Melodijas un Aldona Kalniņa Latgalē skanēja itin saliedēti. Turpreti dažās vieglākās dziesmās gribējās dzirdēt lielāku dažādību izpildījumā.

Katrā ziņā ne diriģents, ne ansamblis nevairās no nopietna, jauna repertuāra, tādēļ jauj cerēt, ka ansamblis spējīgs pastāvēt un augt.

Priecājoties par šī ansambļa vērtīgo sniegumu, kas ieguva milvokiešu siltāko atsaucību, un zinot, ka arī citās pilsētās pastāv vanadžu dziedātāju vienības, nevilus pacelas doma, vai Dauga-

vas Vanagi
dienas, ne
par sievišķu
svētku prog
Ilga Birz
ērģelēm ats
na Dziesmu
Gaula Vadī

Nelielās,
telpas bija
un atsaucīg
koncerta bi
jās ar pat
juma vārd
niekiem un

Pēc kon
si un drau
jās baznīc
draudzes d
galdiem.

Ansambļa
la pastāstīj
organizēties
dziedātājar
ansamblis
dātājām.

dziedājis I
ciju sarīko
vietējos di
šanās Milv
certs ārpus
ansambļa
jas un d
atzinīgi izt
ņemšanu u
viņu dzies

Vērojot
darbu un
var tikai
tuurpinātu
savu dzies
citas latvie

ĢENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

V. BEBRIS
APDROŠINĀŠANAS
SPECIALISTS
41 PITCAIRN CRESC.
TORONTO. PL. 9-0261

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem, izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā.
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās no pl. 12 līdz 5 p. p.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

le) un Lilija Gleške (tautas dz.) T. L. Koncertapv. sarīkojumā.

4. aprīlī — DV teātris Kanadā izrādīs M. Zīverta „Purpurrū" Jarvis Collegiate.

5. aprīlī — A. Vaivodes garīgs koncerts Sv. Jāņa draudzes sarīkojumā.

11. aprīlī — I Latv. ev. - lut. draudzes kora koncerts — Sv. Andreja baznīcā.

17. aprīlī — M. Kovaļevskas gleznu izstādes atklāšana.

18. aprīlī — Senlatviešu kāzu uzvedums.

26. aprīlī — plkst. 3 p. p. Apvienoto Amerikas latviešu baptistu koŗu 15. Garīgu dziesmu diena Walmer Road baptistu dievnamā.

NIAGARA

25. un 26. jūlijā — 11. Draudzības un jaunatnes dienas Niagarā.

HAMILTONA

1964. g. 8. februārī — plkst. 7,30 HMM kluba balle Rainbow zālē (King - Sandford St.).

15. februārī — Karnevāls Pigbridžā Connaught hoteļa Kristalla zālē. Hamiltonas DV sarīkojums.

SV. KATARINES

31. decembrī — tradicionālē Jaungada sag. balle „Beacon Motor Hotell" (Q. E. lielceļš, pusceļā starp Hamiltonu un Sv. Katarīnēm), vanadžu sarīkojumā.

a. ko noturēja māc. A. Cops, bazūcradās ari svētku vecītis.

Dzīve Savienotās Valstīs

NĀKOŠAIS ALAs KONGRESS NOTIKS BOSTONĀ

ALTS telpās, kuŗu sienas rotā pirmā Latvijas armijas virspavēlnieka plkv. O. Kalpaka attēls, notika valdes sēde Bostonā. Šī ir jau trešā ALAs valdes sēde, kas notiek šiņī namā. Bostonas latviešu organizāciju vēlēšanās ir, lai pavasarī rīkotu ALAs kongresu Bostonā, un tas tur notiks Somerseta viesnīcā no 2-3. maijam. Kongresa laikā būs arī izstāde. Valdes sēde notika Bostonā, lai BLPA pr-ks varētu personīgi nodot pirmo trimdas Tautas balvu prof. J. Kugam viņa 85. dzimšanas dienā.

ALAs sēdes darba kārtībā par svarīgākiem jautājumiem izvirzījās Madrides latviešu valodas raidījumu programmas kvalitātes uzturēšana, prof. P. Lejiņa iecerētais „Informācijas labvēļu klubs," latviešu piedalīšanās Pasaules izstādē Ņujorkā. Apstiprināja par referentiem: tēlotājā mākslā — prof. J. Kugu, bet literātūras sekcijā — Dr. H. Tichovski. Nolēma, ka 1963. g. ALAs biedru kartes derīgas līdz Bostonas kongresa beigām, 1964. g. 4. maijam.

ALAs pr. prof. P. Lejiņš ziņoja, ka šogad ALA panākusi, ka 18. novembri Tautas vietnieku namā un Senātā notika latviešu mācītāju dievkalpojumi, kas ir pirmo reizi šo valdības institūtu vēsturē. Kongresa žurnālā ir ievietotas daudzas deputātu runas. Kongresā iesniegtas 40 rezolūcijas par Baltijas komitejas radīšanu. Pozitīvus ieguvumus zināja sniegt arī ALAs ģenerālsekretārs B. Albāts un Informācijas nozares vad. G. Meierovics.

Valdes loc. U. Grava apmeklējis Apvienotās Nācijās ASV delegāciju, kur apsolīta divu delegātu sūtīšana uz diskusiju, ja tādu varētu noorganizēt 500 personām. Šajā diskusijā būtu 2 ASV delegāti un divi latviešu delegāti, kas pareizi iztirzātu Baltijas valstu okupāciju. Baltijas valstis ir 5 reizes pieminētas AN, bet nekad vēl nav panākts, lai Baltijas jautājumu uzņemtu darba kārtībā.

Prof. P. Lejiņš ziņoja, ka AL-As protektorātā iznākusi grāmata par bij. Latvijas sūtni Jūliju Feldmani. Tās cena ir 3.80 dol. Aicina tautiešus to iegādāties, jo grāmata ir vērtīgs vēsturisku rakstu krājums.

Saņemts ielūgums apmeklēt Eiropas Dziesmu svētkus nākamā gadā Hamburgā. Līdzīgu aicinājumu no Oregonas latviešiem pieteica G. Meierovics.

ALAs priekšnieks ziņoja arī par savu ceļojumu uz Madridi latviešu valodas raidījuma jautājumā. Šie raidījumi latviešu gresa organizēšanas komitejā. valodā uz Latviju sākti 1955. g. aprīlī. Tie ir 20 min. gari ar 2 atkārtojumiem dienā. Spānijas valdība algo divus darbiniekus: Dzidru Rozīti - PienaVeha un Strautmani. Raidījumi atstājuši labu iespaidu, jo darbiniekiem ir pilnīga brīvība. Še vajadzīga mūsu palīdzība, lai uzturētu raidījumu kvalitāti un darbam varētu algot divus darbiniekus pilnīgi, jo to līdzšinējā financēšanā radušies nelabvēļīgi pārkārtojumi. Tas tomēr nenozīmē, ka latviešu valodas raidījumi tiks pārtraukti.

Lai uzturētu kvalitāti raidījumos, prof. P. Lejiņš iecerējis Informācijas labvēļu klubu, kuŗā aicinās personīgi iesaistīties latviešu emigrantus. Vairāki latvieši ir izteikušies, ka viņi būtu ar mieru ziedot 100 dol., ja zinātu noteiktu mērķi, kam nauda domāta. Brīvo latviešu valodas raidījumu atbalstīšana ir skaists katra trimdinieka mērķis. Šis klubs netraucē līdzšinējās ALAs ziedojumu akcijas. Gandrīz visi valdes locekļi piedalījās debatēs.

Kā viesis sēdē piedalījās Kanadas latviešu kreditsabiedrības pr-ks Svenne, kas ziņoja par kreditsabiedrību stāvokli:

„Mums, latviešiem visu laiku finanču lietas bija atstātas novārtā. Ir svarīgi, ja latvieši paši patur savu naudu savās rokās. Nožēlojami, ka latvieši aizplūdinājuši citur tik daudz naudas. Man teica klīvlendieši: Ja visi Klīvlendas latvieši noguldītu naudu savā bankā, tad banka ir ar mieru uzcelt savu baznīcu un tautas namu. Igauņi 11 gadu laikā Toronto jau tikuši pie 1 miljona dolaru."

Debates liecināja, ka ASV latviešiem banku jautājumos nav tik spožas izredzes, kādas ir Kanadā, jo tur ir citi likumi un priekšniecības, kas ASV trūkst.

Prof. P. Lejiņš un B. Albats ziņoja par „All American Combat Communism" sanāksmi Ņujorkā, kuŗai lai gan ir 50.000.000 dalībnieku, tomēr trūkst līdzekļu viena sekretāra algošanai. ALA piedalās šinī organizācijā un dod materiālus tās izdevumam „Freedom Facts."

Bija arī debates par nākamo ALAs biedru naudu. Kāds ierosinājums bija par ziedojumu AL-Ai centu dienā, kas gadā būtu $3.65, vai lai noapaļotu $3.50, vai arī 2 dol. Jautājumu pētīs un komisija nāks ar priekšlikumu nākamā kongresā.

Bostonietis V. Lambergs ziņoja, ka 18 latviešu organizācijas Bostonā apvienojušās Kon-

ZIEMSVĒTKI ŅUJORKĀ

Ziemsvētki ir kristīgi svētki, kaut gan Amerikā tos parasts svētīt, neatkarīgi no piederības pie kādas kristīgas konfesijas. Amerikā tas ir laiks, kad katrs grib novēlēt draugiem un pazīstamiem cilvēkiem priecīgus svētkus, kad tālumā esoši cilvēki reizi gadā apmainās apsveikumiem. Ziemsvētki ir arī laiks, kad saņem dāvanas.

Nevar aspiest sajūtu, ka šie svētki no agrākiem kristiešu svētkiem ASV un it sevišķi Ņujorkā pārvērtušies par veikalu interešu svētkiem. Veikalu skatlogi un Piektās vai Sestās avenijas grezni dekorēti, bet blākus svētku motīviem vairāk uzsvērts tas, ko veikalā var iegādāties. Lielā Rokfellera laukuma egle deg jau divas nedēļas pirms svētkiem, pievelkot simtiem tūkstošiem ņujorkiešu un tūristu. Galvenās veikalu ielas un laukumi pušķoti svētku rotājumiem vai eglītēm, kas rada svētku iespaidu, bet ne noskaņu, jo pietrūkst Klusa nakts, svēta nakts vai citas skaistas kristīgas dziesmas vārdi. Laikrakstos tik daudz sludinājumu, kas aicina iegādāties svētku dāvanas, ka gandrīz neiespējami izvēlēties, jo vienu mantu piedāvā desmit dažādās cenās. Ir tikai pirkt, pirkt un pirkt, dāvināt, dāvināt un atkal dāvināt. Gandrīz pazudusi balss: „Mums Kristus šodien dzimis". Tomēr svētkos dievlūdzēju skaits baznīcās ir neparasti liels.

Caurmēra ņujorkietis par labiem svētkiem ieskata tādu, kur saņemts daudz dāvanu, naudā vai graudā, vai kur pārdots vairāk mantu kā iepriekšējā gadā. Gandrīz jābrīnās, kur rodas un kur paliek visi lidzekļi, kas izsniegti svētku prieku papildināšanai.

Ikviens dod, bet ikviens arī saņem. Sākas ar to, ka darba vietā izmaksā svētku naudu, protams, ne jau katrā vietā. Bet tā tikpat viegli arī aiziet. No tās jāpērk dāvanas ģimenes locekļiem, jādod svētku apsveikumi pastniekiem, namzinim un durvju sargam, garāžas vīriem un citiem, no kuriem nākamo gadu grib sagaidīt pakalpojumus bez kavēšanās.

Vēroju, ka arī mans darba devējs svētku laikā saņem dāvanas, parasti dažādas mantas, tā ka arī viņš nepaliek tukšā. Tā iznāk aplis: es saņemu svētku dāvu no darba devēja naudā, ko izdodu par dāvanām veikalniekiem un dažādiem darbiniekiem, kas man dod dažādus pakalpojumus, bet arī šie darbinieki vismaz daļu izdod atkal veikalniekiem. Tie savukārt dod dāvanas manam „bosam", tātad arī tiem ir izdevumi. Bet no visiem šiem pirkumiem un dāvinājumiem jāmaksā nodokļi valstij. Savu domu gājienu varu beigt ar secinājumu, ka svētkos labumus gūst veikalnieki no pārdošanas un valsts no nodokļiem. vienkāršam cilvēkam svētku nauda viegli nāk, bet tikpat viegli arī aiziet. Tomēr visiem paliek svētku dāvināšanas prieks.

Tālāk gribas domāt, ka arī svētku kartītes pa lielākai daļai kalpo veikalnieku interesēm. Ir grūti atrast vienkāršu gaumīga izskata kartīti. Tiešām patīkami, ka Daugavas Vanagi un daži latviešu apgādi izdevuši latviskas kartītes vai vismaz ar piemērotiem dabas skatiem.

Un arī šajos svētkos gribas teikt: „Miers virs zemes un cilvēkiem labs prāts!"

Ezītis.

DV apvienības Ročestrā vanadžu rīkotā Ziemsvētku tirdziņā.

NUJORKA

Ņujorkas latviešu kopīgais svētdienas skolu eglītes sarīkojums Arlingtona zālē Manhetenā bija pulcinājis pārī par 800 apmeklētāju. Sarīkojumu ievadīja māc. R. Zariņa vadīts garīgs akts un svētruna.

Priekšnesumu daļā Bronksas skola sniedza Ziemsvētku evaņģelija uzvedumu, košos skatos rādot ganus, gudros, eņģeļus un zvaigznītes. Priporta Fārmingdeilas skola bija sagatavojusi deklamācijai J. Poruka Ziemsvētkos, Beišoras skola rādīja svētku eglītes skatu ar dāvanām, bet Bruklinas skola uzveda N. Valteres darbu Aizmāršīgais rūķis Brencis. Džemaikas skolas skolēns Gvido Ancāns stāstīja par Zeltmatīti un trim lāčiem, stāstījumu papildināja skolēnu uzvedumi. Ņuarkas skola labā izpildījumā rādīja latviešu tautas dejas, bet visi bērni kopīgi nodziedāja Ziemsvētku dziesmas.

Mazākie bērni sarunājās ar Ziemsvētku vecīti. Pēc tam lielie un mazie atspirdzinājās pie azaida, ko groziņu veidā bija izkārtojuši vecāki. Izlozēja grāmatas un Latvijas salikamās kartes. Sarīkojumu noslēdza tautas dejas un rotaļas.

Svētdienas skolu eglīšu sarīkojums atsevišķās Ņujorkas skolās: Beišoras eglīte notika 14. decembrī, Bronksas un Ņuarkas svētdienas skolai 21. decembrī. Džemaikas un Fārmingdeilas skolai 22. decembrī, bet Bruklinas skolai būs 2. janvārī. Eglīšu vakari notiks arī draudzes darbiniekiem dažādos rajonos.

Amerikas latviešu jaunatnes apvienības Valdes sēde 29. decembrī Ņujorkā ar plašu dienas kārtību.

Ņujorkas latviešu katoļu svētku dievkalpojums paredzēts 29. decembrī, plkst. 10 rītā Sv. Alfonsa baznīcā. Tam sekos eglītes sarīkojums, kam priekšnesumus sagatavojuši jaunieši. Draudze uz dzimteni nosūtījusi trīs saiņus ar drēbēm un veļu.

Ī.

ČIKĀGA

Čikāgas Latviešu skolas eglītes vakaru ievadīja māc. K. Kuškevica svētbrīdis, pēc tam vecāki un skolas draugi noklausījās bērnu priekšnesumos. Deklamācijas un mūzikas priekšnesumus sniedza Ilze Švānberga, Māra Kārkliņš, Silvija Sarma, Laura Birkena, Silvija Eglīte, Ilze Kļaviņa, Uģis Sprūdžs, Sandra Gailīte, Irisa Šimane, Dace Dindone un Ints Reningers. Bērnu dārza audzēkņi skolotāju Švānbergas un Rozes vadībā uzveda Plūdoņa „Zaķiša pirtiņa."

Pēc starpbrīža skolnieki izrādīja Irmas Vīksniņas ludziņu „Ziemassvētki atminu mirdzumā." Uzvedumu vadīja skol. M. Cakare un I. Klaviņa, pie klavierēm — skol. I. Šimane. Vakara noslēgumā bērni priecājās tautiskās dejās, tās vadīja Valdis un Evīra Dzelmes. Protams, galvenais jau bija Ziemsvētku vecītis, kuŗš visus apveltīja balvām.

Čikāgā šo sezonu nevarēs apmeklēt Preses balli, jo tā notiks Ņujorkā. Bet vai tad attālumi un sniegi kādreiz varējuši atraut latviešus no izpriecām? Dzird, ka vairāki čikāgieši (un čikāgietes) gatavojas braucienam uz Ņujorkas Preses balli 18. janvārī. Bet tie, kuŗi tanī datumā aizņemti, runā par Toronto — 1. februārī.

ELIZABETE, N. J.

Latviešu ev. - lut. draudzes Ziemsvētku svētvakara dievkalpojums sveču gaismā un svētku eglītes mirdzumā notika 14. decembrī Sv. Marka baznīcā, to vadīja draudzes māc. A. Kiršfelds, ērģelniece bija Marga Grasmane - Millere.

Pēc dievkalpojuma notika Ziemsvētku eglītes sarīkojums baznīcas lielajā zālē, to ievadīja māc. Īsa uzruna, sekoja Ziemsvētku vecīša ierašanās ar dāvanu maisu; pirms bērni saņēma dāvanas, tiem arī bija jādod kaut kas no savas puses. Tā savus sasniegumus deklamēšanas mākslā demonstrēja 15 bērnu, starp tiem izcelsies ar labu izpildījumu Ilzei Ledvigai, Mārai Prieditei, Anitai Millerei, Ivaram Krūmiņam un Jurim Veikšānam; ar atzinību jāatzīmē Jānis Ozoliņš un Edis Farrell, kuŗi, neskatoties uz latviešu valodas grūtībām, tomēr noskaitīja pa dzejolim latviešu valodā. Vakara dalībniekus ļoti iepriecināja brāļi Andris un Gunārs Lejnieki ar saviem labi nospēlētiem trompešu duetiem, tāpat arī Ansis Kiršfelds, jun. ar klavieŗu solo. Dievkalpojumā un eglītes sarīkojumā piedalījās ap 130 dalībnieku.

Draudzes pr-ks A. Mednis mainījis dzīves vietu un viņa jaunā adrese ir: A. Mednis — 310 So. 5-th Str. Apt. A-3, Elizabeth, N. J.

Elizabetes - Ņuarkas latviešu ev. - lut. draudzes loceklis Roberts Niedra miris 13. decembrī ar sirdstrieku. Nelaikā dzimis 1913. gada 28. jūlijā Rīgā, beidzis Valsts technikumu un strādājis Latvijas dzelzceļu dienestā. Izgājis latviešu leģionāra gaitas 2. pasaules karā, bijis arī gūstā Beļģijā, no turienes ieradies Vācijā Virzburgas nometnē, kur arodskolā strādājis par tehnisko zīmētāju.

1950. g. ieradies ASV un apmeties Leikvudā, bet gadu vēlāk pārcēlies uz Ņuarku, kur strādājis vairākās fabrikās, savas dotības zīmēšanā papildinādams korespondences ceļā.

Pēdējā gaitā uz Rosberi kapiem nelaiķi izvadīja draudzes māc. A. Kiršfelds.

Nelaiķis bija iecienīts latviešu sabiedrībā, pēc viņa sēro dzīvesbiedre, radi, draugi un draudze.

Daugavas Vanagu apvienība Nudžersijā riko 31. decembrī Tall Cedar Club House telpās, 663 Salem Ave., Elizabeth, N. J., tradicionālo Jaunā gada sagaidīšanu.

Sākums plkst. 8,30 vakarā. Spēlēs deju kapella. Kafija būs dabūjama uz vietas, bet uzkožamie un dzērieni pašu patēriņam katram nemami līdz. Ieeja $ 2,-.

V. N.

ASV BAZNĪCĀS

Bruklinā, Betlemes baznīcā 24. decembrī, plkst. 6,30 Ziemsvētku vakara liturģisks dievkalpojums, māc. R. Zariņš un A. Anševics.

25. decembrī, pl. 11 svētku dievkalpojums, māc. R. Zariņš, soliste Fannija Vīksne

29. decembrī, plkst 2 gada izskaņas dievkalpojums ar dievgaldu, māc R. Zariņš.

Bronksā 24. decembrī, plkst. 6,30 Ziemsvētku vakara liturģisks dievkalpojums Epifanijas luterāņu baznīcā, 206. ielā pie Bainbridge avēnijas. Māc. A. Ozols. Kords.

31. decembrī, plkst. 7,30 vak. Sv. Toma baznīcā ar dievgaldu māc. A. Ozols, solists Uldis Baumānis, vijole.

Port Vašingtonā, Mūsu Pestītāja baznīcā 24. decembrī, plkst. 5 Ziemsvētku vakara dievkalpojums.

AURORA, ILL.

28. decembrī plkst 6 v. Auroŗā, Seven Word klubā, Ziem-

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Melvudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

24. decembrī plkst. 5 p. p. 1. Svētvakara dievkalpojums. Martas Cakars soprāna solo V. Treimaņa pavadībā; plkst. 7 v. otrais Svētvakara dievkalpojums. Mākslinieka Jāņa Kalniņa Tūbas - basa solo un draudzes koris Ed. Strautmaņa vadībā.

25. decembrī plkst. 11 Ziemsvētku dievkalpojums ar dievgaldu. Māc. J. Strautnieks un A. Rautenšilds.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien., plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Liventāls.

Katra mēneša beidzamā svētdienā, plkst. 3 p. p. dievkalpojums Redeemer luterāņu baznīcā, 1360 Pauline Blvd., Ann Arborā.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītāja telefons PO 6-1191.

24. decembrī, Ziemsvētku vakarā, plkst. 7,30 svētvakars.

Piedalās latviešu vīru koris A. Kurmiņa vadībā, solists Andrejs Kurmiņš, igauņu čellists Otto Nanni un Velta Barvika, Māc. E. Caune.

25. decembrī, plkst. 11 Pirmo Ziemsvētku dievkalpojums. Stefanīda Jansone un M. Ozoliņa - Vidnere, pie ērģelēm Velta Barvika. Māc. E. Caune.

22. decembrī plkst. 4 draudzes jauniešu eglīte draudzes zālē.

28. decembrī plkst. 6 eglīte vecākai puaadzei draudzes zālē.

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733.

Dievkalpojumi katru svētdienu plkst. 11-os. Svētdienas skolu un kora mēģinājums plkst. 9.30 Visi laipni aicināti.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā, 45 un H ielā

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

KALAMAŽŪ DAUGAVAS VANADŽU ANSAMBĻA VIESOŠANĀS MILVOKOS

8. decembrī milvokiešiem bija izdevība Kristus draudzes adventa koncertā dzirdēt pārezera kaimiņu pilsētas Kalamazū Daugavas Vanadžu ansambļa dziesmas un gados jaunās un apdāvinātās pianistes Ilgas Birzes ērģeļu priekšnesumus.

Vērojot raito 17 dziedātāju rindu ar diriģentu Jāni Zuiku, radās iespaids, ka klausītāju priekšā atrodas drošs un apzinīgs ansamblis, kuŗš iet nopietnu mākslas meklētāju ceļu.

Pēc mācītāja J. Meistera lūgšanas koris atskaņoja kādu koŗāli, tam sekoja A. Feiļa, V. Baštika, J. Norvilja, J. Sibelusa, P. Barisona, A. Abeles, J. Mediņa, J. Ozoliņa, Ald. Kalniņa, V. A. Mocarta un L. v. Bethovena darbi.

Samērā jaunā ansambļa balsu sastāvs visumā samērīgs un spējīgs belkt itin prasīgas dziesmas. Tieri grūtākās dziesmas, kā P. Barisona Melodijas un Aldona Kalniņa Latgalē skanēja itin saliedēti Turpretī dažās vieglākās dziesmās gribējās dzirdēt lielāku dažādību izstulkojumā.

Katrā ziņā ne diriģents, ne ansamblis nevairās no nopietna, jauna repertuāra, tādēļ ļauj cerēt, ka ansamblis spējīgs pastāvēt un augt.

Priecājoties par šī ansambļa vērtīgo sniegumu, kas ieguva milvokiešu siltāko atsaucību, un zinot, ka arī citās pilsētās pastāv vanadžu dziedātāju vienības, nevijus paceļas doma, vai Daugavas Vanagiem, rīkojot savas DV dienas, nevajadzētu padomāt par sieviešu kopkoŗa iekļaušanu svētku programmā.

Ilga Birze droši un izjusti uz ērģelēm atskaņoja F. Mendelsona Dziesmu bez vārdiem un A. Gaula Vadītāja zvaigzne.

Nelielās, bet mājīgās baznīcas telpas bija pārpilnas uzmanīgu un atsaucīgu klausītāju, kas pēc koncerta blakus telpās neskopojās ar pateicības un uzmudinājuma vārdiem ansambļa dalībniekiem un diriģentam.

Pēc koncerta dziedātājas, viesi un draudzes darbinieki pulcējās baznīcas apakš. telpās pie draudzes dāmu klātajiem azaidu galdiem.

Ansambļa vadītāja Elfrīda Ozola pastāstīja, ka ansamblis sācis organizēties 1959. g. ar nedaudz dziedātājām. Piecu gadu laikā ansamblis pieaudzis uz 17 dziedātājām. Līdz šim ansamblis dziedājis DV un citu organizāciju sarīkojumos, bet it sevišķi vietējos dievkalpojumos. Viesošanās Milvokos ir pirmais koncerts ārpus pašu pilsētas. Kā ansambļa vadītāja, tā dziedātājas un diriģents pēc koncerta atzinīgi izteicās par laipno uzņemšanu un klausītāju atsaucību viņu dziesmām.

Vērojot vanadžu ansambļa darbu un krietnos panākumus, var tikai vēlēties, lai tas raženi tuurpinātu pasākto ceļu un ar savu dziesmu iepriecinātu arī citas latviešu kolonijas.

LONALDA LEONARDA CELLA KONCERTS ŅUJORKĀ

Ronalda Leonarda vārds mums, latviešiem, nav svešs, kaut gan viņš ir amerikānis, jo viņa dzīvesbiedre ir iecienītā latviešu vijolniece Norma Auziņa. Vienu otru reizi viņš ar savu jauko čella spēli ir piedalījies arī latviešu sarīkojumos. Ka latvieši Leonardu cienī, pierādīja viņa lielais koncerta apmeklētāju pulks; var teikt, ka puse no klausītājiem bija latvieši. Šoreiz iepazināmies ar L. kā izcilu jaunās čellistu paaudzes virtuozu un dziļu mākslinieku. Programma bija plaša, interesanta un sastādīta labā stilā.

Koncertu L. atklāja ar dziļi izjusto Bacha Adagio no C mažora ērģeļu tokatas. Sekoja grūtā, atbildīgā, tikai izciliem mākslinieki veicamā Bacha Svīta 3. Nr. bez klavieŗu pavadījuma (6 daļās) kuŗā L. apliecināja labu klasiskā stila izpratni, parādīja veiklu techniku, tīru intonāciju un precīzu ritmu. Ar melodisko, skaisto Šuberta Sonatu a-minorā (arpegio) L. klausītājus pilnīgi aizrāva. Kas par dziļu, dziedošu toni, smeldzošu kantilēnu Adagio daļā, vieglu techniku Allegretto! Šī sonāta bija viens no jaukākiem programmas numuriem. Toties vislielāko interesi, sevišķi mūziķos modināja nedzirdētā un grūtā rumāņu komponista Martinu Sonata 2. Nr. programmas II daļā. L. to veica ar lielu ekspresiju un briljantu techniku. Sonātā daudz drāmatisma, tā rakstīta ar straujiem kāpinājumiem, mainīgiem ritmiem un tempiem Kaut gan harmonijas modernas un ir disonanses, tēmas tomēr melodiskas. Gribētos šo sonātu nosaukt par romantiski - modernu kompoziciju. Arī pianista partija techniski ļoti grūta, bet labam pianistam, kāds ir Armands Basile, tas grūtības nesagādāja, kaut dažviet viņš dominēja.

Sajūsminātie klausītāji pēc rožu veltēm izkaulēja 4 piedevas: Mendelsona — Dziesmu bez vārdiem, Vēbera technisko Rondo, Ravela Habaneru un Čaikovska romantisko valsi, kuŗas visas L. sniedza ar īstu šarmu, skaistu toni un dzidru techniku; seviši izcēlās trauslā un liriskā Habanera. Armands Basile visus pavadījumus veica ļoti piekļāvīgi, uzmanīgi sekojot katrai nianšei un tempa mainai.

Tā kā L. vēl jauns un tik daudz sasniedzis, cerēsim, ka viņa vārds kļūs internacionāli slavens un darbs vainagosies ar izcilliem panākumiem. L. absolvējis ar godalgu Curtis institūtu. 1955. g. spēlējis kā solists Klīvlendas, Ročestras, Rodailendas un citos orķestros. Pašlaik ir solo čellists Ročestras simfoniskā orķestrī un čella klases vadītājs turienes konservatorijā. Šogad L. uzvarēja Budapeštas čella konkursā, iegūdams godalgu.

Alise Dzirkale - Cenne.

GRAND RAPIDI (Mič.)

Latviešu ev.-lut. draudzei šis gads bija pirmais, kad draudzes padome saimniekoja tikai ar pašas draudzes līdzekļiem, nesaņemot vairs iekšmisijas pabalstu mācītāja algošanai. Draudzes budžets 1963. g. bija sabalansēts 8400 dol. apmērā, visumā tas reālizējies. 1964. g. budžeta sastādīšanai dr. pad. griezsies pie draudzes locekļiem, lai tie paziņo, cik katrs nākošā gadā apņemas ziedot savas draudzes un kopbaznīcas uzturēšanai. Vienības draudzē nav obligātas maksājumu likmes, bet draudzes locekļi ziedo baznīcai katrs pēc savām spējām un ieskata. Maksātāju skaits ir ap 200, tas nozīmē, ka katram caurmērā būtu jāziedo apm. 40. dol. gadā.

Parāds uz baznīcu aizvadītajos gados ievērojami samazinājies, un te liels nopelns čaklajai dāmu komitejai, kas pratusi sagādāt ievērojamus papildu līdzekļus, lai nerastos grūtības draudzes budžetu pilnībā reālizēt.

Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev.-lut. dr. dāmu komitejas palīdzības sekcija nosūtījusi sekojošas pabalsta summas: Sennes veco laužu nometnei Vācijā 30 dol., Delmenhorstas veco laužu nom. Vācijā ēglītes sarīkošanai 15 dol., Minsteres latviešu ģimnazijai 30 dol. un tautiešiem Sibirijā palīdzības saņiem 100 dol.

TOWN & COUNTRY
REAL ESTATE LTD.
V. PALMA PĀRSTĀVIS
61 Hogarth Ave., Toronto HO 1-3670

NEMAKSĀJIET VELTI IR. IZMANTOJIET MŪSU IZDEVĪGO KREDITĒŠANOS UN MĀJAS ĪRMAKSAS. IEPERCIET PAŠI SAVUS ĪPAŠUMUS!

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu Jauno gadu!
V. Palma

UZTICAMIEM MĀJU PIRCĒJIEM PALĪDZAM IZTRŪKSTOŠO VAI VISU NAUDU ĪRMAKSAI SAGĀDĀT BEZ GALVINIEKIEM UZ 3 GADIEM UZ VISIZDEVĪGĀKIEM NOTEIKUMIEM. ZVANIET MŪMS NESAISTOŠAI INFORMĀCIJAI. MĀJAS LIELĀ IZVĒLE VISĀ PILSĒTĀ.

Priecīgus Ziemas svētkus un panākumiem bagātu Jauno gadu!
TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LTD.

PASTRY CHEF
KONDITOREJA UN DELIKATEŠU VEIKALS
2202 Bloor St. West, Toronto
(Pie Runnymede)
Tel. RO 3-2521.

PASTRY CHEF
KONDITOREJA UN KAFEJNĪCA
2372 Bloor St. West, Toronto
(Pie Willard)
Tel. 762-7026.
F. & O. TIMPE.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un LAIMĪGU JAUNO GADU!
MURRAY'S PHARMACY
(E. GALDIŅA)
3108 Dundas St. West Toronto. RO 7-8468.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un LAIMĪGU JAUNGADU mūsu klientiem un visiem latviešiem novēl
LENARDS CLEANERS
985 College St. Toronto LE 1-5166
LENARDS un MAIGA.

PRIECIGUS ZIEMSVĒTKUS un LAIMĪGU JAUNGADU!
ARTURS ZUTIS, B. A.
ADVOKĀTS un NOTĀRS
4 Richmond St. E. Toronto. EM 6-5946.

PRIECĪGUS ZIEMAS SVĒTKUS un LAIMĪGU JAUNO GADU novēl
EVERLAST HEATING Co.
62 Gearey Ave. LE 1-1101. Toronto.
A. RASA. HO 5-5317.

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu Jaungadu vēlē saviem latviešu pircējiem
ASTRA Meat Market
2246 BLOOR ST. WEST TORONTO
(Pie Runnymede) RO 3-1093.

PRIECĪGUS ZIEMAS SVĒTKUS un PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNO GADU novēl
I. JANKOVSKIS
REAL ESTATE un pārstāvji
ALEKSANDRS KRETULNIEKS,
HARALDS MAKARS,
VITĀLIS MUKTS,
JĀNIS VEISS.
93½ Roncesvalles Ave., Toronto.

PRIECĪGUS ZIEMAS SVĒTKUS
LAIMĪGU JAUNO GADU novēl
LAIMON'S AUTO SERVICE
603 Gerrard St. E. (pie Broadview). Toronto.
Tālr. 466-0540. LAIMONS MAROVSKIS.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS UN
LAIMĪGU JAUNO GADU!
LATVIEŠU MĒBEĻU FABRIKA
ULTRALINE CABINETS Ltd.
Mēbeles uz pasūtinājumu.
54 Rivalda Rd., Toronto. CH 7-5488.

ZIEMASSVĒTKU SVEICIENI un LAIMES VĒLĒJUMI JAUNAJĀ GADĀ visiem latviešiem
JOHN GOBA LTD.
1365 Martin Grove
Toronto, Ont.
BŪVUZŅĒMUMS
Telefons CH 4-2451

PRIECĪGUS ZIEMAS SVĒTKUS un LAIMĪGU JAUNO GADU novēl
ALDER'S ESSO SERVICE
1151 Queen St. E. Tālr. HO 6-0496, Toronto.
LAIMONS ALDERS.

PRIECĪGUS ZIEMAS SVĒTKUS un
LAIMĪGU JAUNO GADU novēl
LAIMONS MAROVSKIS
Diānas Jablokovas - Vorps
KLASISKĀ BALETA SKOLA un
CANADIAN JUNIOR BALLET COMPANY
1920 Avenue Rd. Toronto 12, Ont.
Telefoni: 489-7597 — 781-9823
120 Overbrook Pl. Downsview, Ont.

PRIECĪGUS ZIEMAS SVĒTKUS un
PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNAJĀ GADĀ
PAVASARA
DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA
361 Roncesvalles Ave. LE 1-7353. Toronto.
St. ČUKULS.

PRIECĪGUS ZIEMAS SVĒTKUS un
SEKMĪGU JAUNO GADU
visiem esošiem un nākošiem klientiem vēlē
ERIC'S DELICATESSEN
375 Broadview Ave., Toronto. Tel. HO 1-4473. ERIKS OZOLIŅŠ.

PRIECĪGUS ZIEMAS SVĒTKUS un LAIMĪGU JAUNO GADU VISIEM LATVIEŠIEM!
BROADVIEW DELICATESSEN
105 Danforth Ave (pie Broadview). Toronto.
HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un
SEKMĪGU JAUNO GADU
visiem draugiem un paziņām!
ĀDOLFS LAGUNS
204 Oakwood Ave., LE 1-6583. Toronto.

PRIECĪGUS ZIEMAS SVĒTKUS un
PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNO GADU
visiem latviešiem novēl
Diānas Jablokovas - Vorps
KLASISKĀ BALETA SKOLA un
CANADIAN JUNIOR BALLET COMPANY
1920 Avenue Rd. Toronto 12, Ont.
Telefoni: 489-7597 — 781-9823
120 Overbrook Pl. Downsview, Ont.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un
LAIMĪGU JAUNO GADU novēl
AUSTRAS MODES SALONS
Īpašn. A. VĪTOLIŅA
854 Ossington Ave., Toronto. Tālr. LE 5-3725.

Priecīgus Ziemsvētkus un laimīgu jauno gadu!
CREST FLORISTS
un MĀKSLAS SALONS
567 Mt. Pleasant Rd., Toronto. HU 7-0491.
ELMARA GULBIS.

LA ATSEVIŠĶI EKSEMPLĀRI dabūjami
O. ANDERSONA DELIKATEŠU VEIKALĀ
26 Market St., Hamilton, Ont.
kā arī
„NORTHLAND GROCERIES",
120 Barton St. E., Hamilton, Ont.

ALFRED STIKUTS REALTOR 481-0431
Priecīgus Ziemsvētkus un panākumiem bagātu Jauno gadu!

Visus tautiešus sveicam Ziemsvētkos un vēlam to labāko Jaunajā gadā!
JŪSU APAVU VEIKALS
PETER'S SHOES
243 Danforth Ave., Toronto — HO 3-7319.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS UN LAIMĪGU 1964. GADU visiem latviešiem novēl
ĀDOLFS KRISTAPSONS 1095 QUEEN ST., E., TORONTO. TEL.: HO 6-5152.

DAUGAVAS VANAGU
rīko 31. decembrī plkst. 8,30 vak
3730 N. C
Jaungada saga
Spēlēs paplašināts deju orķestris.
Ieeja: dāmām $ 2.50, kungiem $
Vēlama iepriekšēja pieteikšanās- pie
K. Kezbera veika

Ziemas svētkiem lieliskā krāsu un cenu izvēlē
vijolītes, acālijas un Ziemas svētku zva
Katru dienu svaigi griezētas visskaistākās ro
krizantēmas u. t. t.
Bagātīgā izvēlē latviešu daiļamatnieku un
izstrādājumi.
Ziemas svētku kartītes. Pieņemam telefoniskus p
Piegādājam mājās.
Laipni lūdzam pasūtinājumus Zie
nodot laikus.
Ļoti liclā izvēlē sudraba un
izstrādājumi svētku dāv
(Saņemts jauns sevišķi plašs dz
LOTUS PUĶU VEIKA
802 Bathurst ielā, pie Bloo
tel.: LE 3-3884, Toron
KANADAS DAILAMATNIEKU
SALONS.
LOTUS

SKAŅO UN LABO KLAVIE
KĀRLIS RANGA.
Zvanīt vakaros pēc plkst. 7.
HU 3-6105, Toronto.

STUDIO GIRL
kosmētikas mītnē atradīsit skaistas dāvanas ka
loceklim. Dabūjami arī prievīšu spilveni u. c
Atvērts katru svētdienu no plkst. 10 rītā —
51 WEXFORD BLVD (Pharm
Lawrence E.), TORONTO. TEL. 7

VENUS
PUĶU VI
Ziedi
sakārto
vajadzī
Latviešu kera
Ādas izstrādā
231 Roncesvalles
LE 4-4645; LE 3-

ZIGFRĪDS ART POTTER
ZIGFRĪDS JURŠEV
KERAMIKAS DARBNĪCA - SA
1425A BLOOR ST., W., TORONTO. T
viena tramvaja pietura rietumos no La
Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMI
LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĒ
Turpat dabūjami BILZU LOGA

JAUNĀS SVĒTKU GRĀMA
Šī gada populārākā grāmata — Dr. D. Bīskap
romāns JAUNO SIRZU SAPŅI UN LIKTE
Pazīstamais medicīnisko grāmatu autors ra
pieredzi viņa darbā. Darbs, kas izpelnīsies
Fr. Skujas — ZELTA RAKTUVE
Romāns ar vēsturisku motīvu par deportēto d
patīk vai ne, kopš 100 gadiem mūsu tautas
nenovēršami saistīti ar Sibiriju, bet mūsu
gandrīz neviena darba par izsūtīto dzīvi sn
ASPAZIJAS LĪRIKA — I
620 lapp., pilnīgs nesaīsināts izdevums. Satu
biografija un citi darbi.
ASPAZIJAS DRĀMA — I
656 lapp., pilnīgs nesaīsināts izdevums. Sat
Sidraba šķidrauts, Zaudētās tiesības, Torņa d
Boass un Rute. Velna nauda.
Skaidrītes Zariņas ornamentiskie rotājumi.
Pasūtinot apgādā visas 4 grāmatas reizē ar sa
par $ 26.20, jūs tās iegūstiet par net.
Plus sienas kalendārs par brīvu.
J. Vītola un E. Melngaiļa
50 Latviešu tautas dziesmas klavierēm
Vienīgais nošu izdevums trimdā sagatavots
labākā dāvana mūsu svešajiem draugiem ie
tautas mūziku.
Latvijas lauki, pilsētas un baznīcas bildēs
75 foto uzņēmumi, no tiem 50 jauni, vēl nepub
formātā, cena 10 ¢ gabalā, vai viss komplek
Vārda un dzimšanas dienu kartītes, ducis
Glītrakstīšanas burtnīcas latviešu skolām 4
LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU
ir izsūtīts pasūtinātājiem.
LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 3
Iowa, USA.

ET PAŠI SAVUS IPAŠUMUS'

V. Palma

IEKIEM UZ 3 GADIEM UZ
Ā IZVĒLĒ VISĀ PILSETĀ

BA

VĒTKUS un
U mūsu klientiem un
viešiem novēl
S CLEANERS
nto LE 1-5166
LENARDS un MAIGA.

us un laimīgu Jaungadu
atviešu pircējiem
Meat Market
EST TORONTO
RO 3-1093.

ZIEMSVĒTKUS UN
JAUNO GADU!
ĒBEĻU FABRIKA
CABIŅETS Ltd.
pasūtinājumu.
nto. CH 7-5488.

EMAS SVĒTKUS un
ĀGĀTU JAUNO GADU
ASARA
ALS UN KONDITOREJA
e. LE 1-7353. Toronto.
St. ČUKULS.

SVĒTKUS un
ADU
iem un paziņām!
S LAGUNS
LE 1-6583. Toronto.

VĒTKUS un
NO GADU novēl
ODES SALONS
. VITOLIŅA
Toronto. Tālr. LE 5-3725.

m Ziemsvētkos un vēlam
bāko Jaunajā gadā!
SU APAVU VEIKALS
TER'S SHOES
Toronto — HO 3-7319.

TEL.: HO 6-5152.

DAUGAVAS VANAGU APVIENĪBA ČIKĀGĀ

rīko 31. decembrī plkst. 8,30 vakarā North Side Auditorium telpās
3730 N. Clark Ave.

Jaungada sagaidīšanas BALLI

Spēlēs paplašināts deju orķestris. Dzērienu bufete. Atspirdzinājumi.

Ieeja: dāmām $ 2.50, kungiem $ 3.50, ieskaitot vietu pie galdiņa.

Vēlama iepriekšēja pieteikšanās pie L. Lapiņa veikalā, tālr.: ES 9-7232 vai K. Ķezbera veikalā, tālr: DI 2-2324.

Apmeklēt lūdz rīkotāji.

AUSTRA ŠMITS

DĀMU FRIZIERSALONS

737 Bloor St., W., pie Grace, Toronto. LE 5-6792

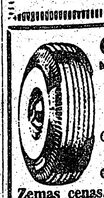

S.&G TIRE SERVICE

459 Roncesvalles Ave., Toronto
Tel: LE 4 6602.

- Pārdod Firestone, Dunlop un Goodrich augstākās kvalitātes ziemas riepas.
- Mēs vulkanizējam un atjaunojam jūsu vecās.

Ziemas cenas. Elektroniska riteņu balansēšana. Garantēts darbs.
Runājam zviedriski un krieviski. Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai līdz plkst. 8 vakarā, sestdienās līdz plkst. 6 vakarā.

Latviešiem atlaide.

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS

CALLA

727 Danforth Ave., Toronto.
HO 6-9911.

BAGĀTĪGAS ZIEDU VELTES UN ZIEDŲ SAKĀRTOJUMI KATRAM GADĪJUMAM ZAĻUMU UN TROPISKIE STĀDI.

TAUTISKIE IZSTRĀDĀJUMI.

PIEGĀDE MĀJĀS.

VALUPE

LATVISKAS ROTAS
Zeltkalis A. KIVLENIEKS
19 Pretoria Ave., Toronto 6, Ont.
HO 3-1008.
PIEPRASIET KATALOGU.

KAS? KUR? KO? TORONTO

Ziemas svētkiem lieliskā krāsu un cenu izvēlē krāšņās alpu vijolītes, acālijas un Ziemas svētku zvaigznes.

Katru dienu svaigi grieztas visskaistākās rozes, neļķes, krizantēmas u. t. t.

Bagātīgā izvēlē latviešu daiļamatnieku un dzintara izstrādājumi.

Ziemas svētku kartītes. Pieņemam telefoniskus pasūtinājumus.

Piegādājam mājās.

Laipni lūdzam pasūtinājumus Ziemas svētkiem nodot laikus.

Ļoti lielā izvēlē sudraba un dzintara izstrādājumi svētku dāvanām.
(Saņemts jauns sevišķi plašs dzintara klāsts).

LOTUS PUĶU VEIKALS
802 Bathurst ielā, pie Bloor ielas,
tel.: LE 3-3884, Toronto.

KANADAS DAIĻAMATNIEKU SAVIENĪBAS SALONS.

LOTUS

SKAŅO UN LABO KLAVIERES
KĀRLIS RANGA.
Zvanīt vakaros pēc plkst. 7.
HU 3-6105, Toronto.

STUDIO GIRL

kosmētikas mītnē atradīsit skaistas dāvanas katram ģimenes loceklim. Dabūjami arī prievīšu spilveni u. c. rokdarbi.
Atvērts katru svētdienu no plkst. 10 rītā — 10 vakarā.

51 WEXFORD BLVD (Pharmacy & Lawrence E.), TORONTO. TEL. 757-8221.

VENUS

PUĶU VEIKALS

- Ziedi un ziedu sakārtojumi visādām vajadzībām.
- Latviešu keramika.
- Ādas izstrādājumi.

231 Roncesvalles Ave., Toronto.
LE 4-4635; LE 3-4037 pēc darba.
A. PUTNIŅS

ZIGFRIDS ART POTTERY

ZIGFRIDS JURŠEVSKIS

KERAMIKAS DARBNĪCA - SALONS

1425A BLOOR ST., W., TORONTO. TEL. LE 6-8183
viena tramvaja pietura rietumos no Lansdowne.

Piedāvā LATVISKU, MODERNU KERAMIKU un citus LIETIŠĶAS MĀKSLAS IZSTRĀDĒJUMUS.

- Turpat dabūjami BILŽU LOGĀTI. -

JAUNĀS SVĒTKU GRĀMATAS

Šī gada populārākā grāmata — Dr. D. Bīskapa atmiņu romāns JAUNO SIRŽU SAPŅI UN LIKTEŅI ..... $ 4.00

Pazīstamais medicīnisko grāmatu autors raksta par ārsta pieredzi viņa darbā. Darbs, kas izpelnīsies lielāko ievērību.

Fr. Skujas — ZELTA RAKTUVES ..... $ 6.20
Romāns ar vēsturisku motīvu par deportēto dzīvi. Vai mums patīk vai ne, kopš 100 gadiem mūsu tautas likteņi ir bijuši nenovēršami saistīti ar Sibīriju, bet mūsu literatūrē nav gandrīz neviena darba par izsūtīto dzīvi smagajos darbos.

ASPAZIJAS LIRIKA — I ..... $ 6.60
620 lapp., pilnīgs nesaīsināts izdevums. Saturā liriskā autobiografija un citi darbi.

ASPAZIJAS DRĀMA — I ..... $ 6.60
656 lapp., pilnīgs nesaīsināts izdevums. Saturā: Vaidelote, Sidraba šķidrauts, Zaudētās tiesības, Torņa cēlājs, Atriebējs, Boass un Rute. Velna nauda.
Skaidrītes Zariņas ornamentiskie rotājumi.

Pasūtinot apgādā visas 4 grāmatas reizē ar samaksu kopsummā par $ 26.20, jūs tās iegūstiet par net. ..... $ 19.80
Plus sienas kalendārs par brīvu.

J. Vītola un E. Melngaiļa
50 Latviešu tautas dziesmas klavierēm ..... $ 3.00

Vienīgais nošu izdevums trimdā sagatavots klavierēm, un labākā dāvana mūsu svešajiem draugiem iepazīstināšanai ar tautas mūziku.

Latvijas lauki, pilsētas un baznīcas bildēs
75 foto uzņēmumi, no tiem 50 jauni, vēl nepublicēti, pastkaršu formātā, cena 10 ¢ gabalā, vai viss komplekts net. .... $ 6.50
Vārda un dzimšanas dienu kartītes, ducis ..... $ 1.00
Glītrakstīšanas burtnīcas latviešu skolām 4 gab. ..... $ 1.00

LATVIEŠU TAUTAS TEIKU UN PASAKU nākamais sējums ir izsūtīts pasūtinātājiem.

LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa, USA.

Mūsu filistrs

JĀNIS KAURATS

miris š. g. 28. novembrī Latvijā.

Sēro:
AKADĒMISKĀ ORGANIZĀCIJA
KONKORDIJA ZELMENIS.

Toronto Window MFG. Co. Ltd.

165 CENTRE ST. E., RICHMOND HILL, ONT.

Piedāvā augstākās kvalitātes alumīnija logus un durvis.

Izdara dažādus logu pārbūvju darbus.

LABS DARBS. MĒRENAS CENAS.

Nesaistošai informācijai zvanīt

Edvardam vai Aldonai SPROĢIS
darbā 285-1471, mājās BA 5-5314.

Estd. 1870

Turner & Porter

APBEDĪŠANAS BIROJS

Roncesvalles Chapel
436 Roncesvalles Ave.
LE 3-7954
Yorke Chapel
2357 Bloor St. W
RO 7-3153

Parkošana abās bēru mājās.

ARTURS ZUTIS, B. A.

ADVOKĀTS un NOTĀRS

4 Richmond Street East,
Toronto 1, Ontario,
Tel. EM 6-5946.
Suite 213
RO 6-4354 (mājās).

IZDARA
APMETUMA DARBUS

par ziemas cenām.
Liek arī grīdas plates
Zvanīt 769-8280, Toronto.

JAUNIZNĀKUŠĀS GRĀMATAS

G. Zariņš — DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāni (illustr.) $ 3.20
J. Širmanis — LIELĀS PASAULES SĀKUMS (illustr.) $ 3.20
ZINAĪDAS LAZDAS KRĀJUMS, 22 autori (12 illustr.) $ 6.50
A. Brastiņš — SLIŅĶIS, vēstur. pasaka, krāsu illustr. $ 2.40
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠU NAMU, dzejoļi $ 3.20
Žurnāls ZINTIS Nr. 9 ar pašmāc. pielikumu angliem $ 1.00

SAGATAVOŠANĀ

ABECE ar daudzkrāsu bildēm ..... $ 1.50
G. Zariņš — MIELĒS, romāns (illustr.) ..... $ 3.20
Ern. Brastiņš — MŪSU DIEVESTĪBAS 1000 G. VAJĀŠANA ..... $ 2.40
V. Hermane — VISS NEIZGAIST, dzejoļi ..... $ 2.80

IEPRIEKŠ MAKSĀJOT, 20% ATLAIDE.

ALFRĒDA KALNĀJA APGĀDS
719 W. WILLOW ST. CHIC. 14, ILL., USA.

NOTĀRS

OSKARS PERRO

pieņem klientus katrā laikā, iepriekš pieteicoties pa tālr. LE 5-5555. Toronto.

ALFRED STIKUTS
REALTOR
481-0431

592 Mt. Pleasant Rd., Toronto 7.

A. LAGUNS
APKUĶU IERĪKOTĀJS
204 Oakwood Ave.,
LE 1-6583, Toronto.

J. KREIĻA
FOTO STUDIJA

Izdara uzņēmumus iekš- un ārpus studijas, izgatavo bildes pasēm, apliecībām, kā arī pārfotografē un palielina dokumentus un bildes. Amatieru filmas attīsta un kopē. Uzņēmumus lūdz iepriekš pieteikt.
HO 6-3800.
445 Pape Ave., Toronto.

K. Rosav

FUNERAL DIRECTOR

APBEDĪŠANAS BIROJS

467 Sherbourne St.,
Toronto.
Tel. WA 4-1408.

☆

Rūpīga un smalkjūtīga apbedīšanas ceremoniju izkārtošana.

MŪSU LAIKRAKSTA
atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos.
Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus —
Tel. EM 8-0792, Toronto.

PARTIKA - DELIKATESES

LITTLE RĪGA — delikatešu veikals LE 4-8974
343 RONCESVALLES AVE.
Viesību galdi, aukstās bufetes.

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS

105 DANFORTH AVE. (pie Broadview)
Tel.: HO 5-9905. AUSMA MIĶELSONS.

Adolfa Kristapsona gaļas un desu veikals - darbnīca HO 6-5152
1095 QUEEN ST. E

Pavasara delikatešu veikals un konditoreja LE 1-7353
361 RONCESVALLES AVE Īpašnieks ST. ČUKULS

VIKING DELICATESSEN

1077 Bathurst St. (pie Dupont). Tālr. LE 2-9068.
DELIKATESES, KŪKAS, TORTES, IMPORTĒTAS SOKOLĀDES UN KONSERVI.
EMILIJA un GEORGS DUMPES.

NEKUSTAMI ĪPAŠUMI

BĒRZIŅŠ Realty Limited
NEKUSTAMI IPASUMI — OBLIGĀCIJAS
APDROSINĀSANA — NOTĀRS
LE 4-8447, TORONTO 316 Harbord St.

DAŽĀDI

R P M ELECTRIC
ELEKTRĪBAS UZŅĒMUMS
160 Woburn Ave., Toronto 12.
Labo un atjauno elektrisko instalāciju. Ierīko jaunus degpunktus, slēdžus, skaitītājus u. c.
Garantēts darbs. Rūdolfs Purvs HU 3 1640.

Alder's Esso Service HO 6-0496
1151 QUEEN ST. E.
Atlas riepas un baterijas. Lubrikācija, „Undercoatings" un remonti. Atvērts 24 st. katru trešo nedēļu.
LAIMONIS ALDERS.

Benjamin Film Laboratories Ltd. EM 3-6496
51 DUCHESS ST., TORONTO 2, ONT.
Krāsu un balti - melno filmu attīstīšana, bildes, palielinājumi un citi foto darbi ar izcilu kvalitāti. Tautiešiem atlaide.

Everlast Heating Co. LE 1-1101
62 GEAREY AVE. Gāzes un eļļas apkures ierīces.
Īpašn. A. RASA. Tālr. mājās HO 5-5317

New Era Home Appliances Ltd. OX 9-7143
2902 DANFORTH AVE. Televizijas aparāti. Stereo
Ledusskapji, veļas mašinas, veļasžāvētāji. Elektriskās plītis.
Lielākā mēbeļu izvēle Toronto. AUSEKLIS JANSONS

CREST FLORISTS HU 7-0491
567 MOUNT PLEASANT RD. (pie Belsize Dr.)
Ziedi katrai vajadzībai. Latviešu mākslinieku gleznas.
Latviskās rotas lietas. ELMĀRA GULBIS

LATVIEŠU PUĶU VEIKALS SCARBORO
FLAMINGO FLORISTS
2363 Eglinton Ave. East, Eglinton - Kennedy Plaza.
ZIEDI, ZIEDU SAKĀRTOJUMI. PUĶES UN TROPISKI STĀDI.
PL 9-0651, ANNA RONIS, PL 9-1875, mājā AT 2-1235.

APTIEKA MURRAY'S PHARMACY
3108 DUNDAS ST., W. RO 7-8463
Recepšu pagatavošana. Kosmētika. Zāļu tējas.
ELZA GALDIŅA.

Kas šiem cilvēkiem kopējs

ĀBELE Ādolfs,
ĀBELE Kārlis jun.,
ĀBOLIŅŠ Gunārs,
ĀBOLIŅŠ Imants,
ĀBOLIŅŠ Uldis,
ĀBOLIŅŠ Valdis,
ABRAHAMS Pauls,
ĀDMIŅE Elga,
AIGARS Pēteris,
AIZSILA Zeltīte,
AIZSILNIEKS Arnolds,
AKMENS Jānis,
AKMENS Pēteris,
AKMENTIŅŠ Osvalds,
ALBERTS Ivars,
ANDRUPS Jānis,
ANNUS Anna,
ANNUS Jānis,
ANSONS Kārlis,
APARJODS Kārlis,
APKALNS Longins,
ATOMS Hugo,
AUGSTUMS Arturs,
AUSALA Margarita,
AUSTRIŅA Mudīte,
AVENS Voldemārs,
AVOTIŅA Zeltīte,
BALODIS Agnis,
BALODIS Arturs,
BALODE Ligita,
BALTIŅA Valerija,
BALUTIS Voldemārs,
BANGE Monika,
BARENIS Markus,
BATARĀGS Ilmārs,
BAUMANIS Alberts,
BAUMANIS Vilnis,
BAUZE Monika,
BENNO Tālivaldis,
BĒRZIŅA Irma,
BĒRZIŅA Lūcija,
BĒRZIŅŠ Alfrēds,
BĒRZIŅŠ Ludis,
BICOLE Baiba,
BIRKMANIS Raits,
BIRZGALE Rasma,
BIRZGALIS Reinis,
BIRZNIEKS Paulis,
BITE Imants,
BITE Rasma,
BLESE Ernests,
BRASTIŅŠ Arvids,
BRĒDRICHS Imārs,
BREGZIS Ritvars,
BREIKŠS Jānis,
BURGIS Vigo,
BURTNIEKS Mikelis,
CAKARS Olģerts,
CĪRULIS Ints,
CAKS Raimunds,
CAKSTE Jānis,
DALBERGS Ivars,
DĀLE Karola,
DAMBERGS Elmārs,
DĀRZNIEKS Voldemārs,
DOMBROVSKA Lidija,
DRAVIŅŠ Kārlis,
DREIMANE Maira,
DREIMANE Valda,
DREIMANIS Pēteris,
DUNSDORFS Edgars,
DZELZĪTIS Kārlis,
DZENIS Kārlis,
DZILLEJA Kārlis,
EBERSTEINE Skaidrīte,
EGLĪTIS Andrejs,
EGLITIS Anšlavs,
EGLITIS Mintauts,
EIKENS Reinis,
EKMANIS Rolfs,
ERMANIS Pēteris,
ESVALDS Laimonis,
FORSTMANIS Fricis,
FREIMANIS Aivars,
FREIMANIS Dzintars,
FREIMANIS Eduards,
FREIMANIS Kārlis,
GAIDE Ivars,
GAILĪTE Angelika,
GALE Rita,
GARŠA Aleksandrs jun.,
GOBIŅŠ Ojārs,
GORSVĀNS Jānis,
GRANTS Ādolfs,
GRAUDA Zaiga,
GRĪNS Ervīns,
GUBIŅA Indra,
GULBĪTIS-VIESIENS Jānis
GĒRMANIS Uldis,
HIRSS Ivars,
IRBE Gunars Andrejs,
IVASKA Astrīde,
IVASKS Ivars,
JANSONS Ulafs,
JAUNTIRĀNE Judīte,
JĒGENS Ojārs,
JĒGER-FREIMANE Paula,
JOHANSONS Andrejs,
JURJĀNS Gunārs,
KAJAKA Valda,
KALNARAUPS Elmārs,
KALNA Dace,
KALNIŅŠ Bruno,
KALNIŅŠ Ingvars,
KALNIŅŠ Sigurds,
KALNIŅŠ Valdis,
KAŅEPS Rolands,
KARIŅŠ Uldis,
KARULE Māra,
KASVANTE Ināra,
KAUGARS Arturs,
KAUPMANIS Hugo,
KLAUVERTS Spodris,
KLĀVSONS Jānis,
KĻAVA Videvuds,
KLĒTNIEKS Valdis,
KLĪDZĒJS Jānis,
KLĪVE Višvaldis,
KRAUJIETE Aina,
KRAVIS Jānis,
KRĀSLAVIETIS Valdis,
KRĒSLIŅŠ Jānis,
KRĪVS Džems,
KRŪKLIS Alfreds,
KRŪMIŅŠ Uldis,
KRŪMKALNS Ēriks,
KRUSTĀNE Maija,
KUNDZIŅŠ Kārlis,
KURAŽ Krišs,
KURBADS Kārlis,
ĶIKURE Erna,
ĶIĶAUKA Pēteris,
ĶIĶAUKA Tālivaldis,
LĀCE Astra,
LĀCE Lalita,
LĀCIS Osvalds,
LĀCPLĒSIS Laimonis,
†LAZDA Zinaīda,
LEJA Elvīra,
LIEPA Rita,
LIEPA Valdis,
LIEPIŅA Anita,
LIEŢIŅA Maruta,
LIĢERS Jānis,
LINDBERGS Ivars,
LONGVORTS Džordžs,
LŪKINS Svens,
MADARA Anna,
MAURIŅA Zenta,
MEDIŅŠ Jānis,
MEDNIS Kārlis,
MEDNIS Modris,
MEDNIS Tālivaldis,
METĒJA Ieva,
MIERIŅŠ Laimonis,
MIERKALNS Andrejs Pablo,
MIEZĀJS Dainis,
MILICS Gunars,
MILLERS Noldis,
MILTS Fridrichs,
MOORA Jāna,
MOTMILLERS Vilis,
MŪKS Roberts,
NEBOISA Aina,
NEILIS Kārlis,
NEPARTS Artūrs,
NERETA Andra,
NIGALS Zinturs,
NITA Benita,
NOLLENDORFS Valters,
NORA Valdis,
NORVILIS Jānis,
OSIS Aivars,
OSIS Edgars,
OZOLIŅŠ Voldemārs,
OZOLS Ģirts,
OZOLS Jēkabs,
OZOLS Leo,
PAKALNE Silvija,
PAKALNS Rūdolfs,
PEĻCIS Maigonis,
PELĒCIS Valentīns,
PENIĶIS Jānis,
PLAVKALNS Gundars,
†PORUKS Jēkabs,
PRIMANE Ieva,
PURIŅŠ Ģirts,
RABĀCS Kārlis,
RADAŅS Jānis,
REINHOLDS Visvaldis,
REVELIŅŠ Jānis,
RINKUSS Jānis,
RITMANIS Zigurds,
RIDZINIEKS Richards,
RONIS Aivars,
ROPA Aivars,
ROZĪTIS Bruno,
ROZĪTIS Olģerts,
RUBESA Biruta,
RUDZĪTE Austra,
RUDZĪTIS Jānis,
RUĶELIS Ansis,
RUMPĒTERS Ilmārs,
RUŅĢE Valija,
RUŅĢIS Aivars,
RŪĶE Velta,
SAIVA Jēkabs,
SAKSS Imants,
SALIŅŠ Gunars,
SALMIŅŠ Andrievs,
SAPIETIS Zigfrīds,
SARMA Jānis,
SEBRIS Norberts,
SEPS Reino,
SILĀJA Vija,
SILKALNA Māra,
SILKALNS Eduards,
SILS Herberts,
SIMANIS Vitauts,
SIMSONE Elza,
SKĀBE Verners,
SKUJIŅA Rūta,
SKULTE Bruno,
SNĪĶERE Velta,
SODUMS Dzintars,
SPALVIŅA Mētra,
SPEIRA Ruta,
SPEKKE Arnolds,
SPĒKS Eglons,
SPRŪDE Edmunds,
STAPRĀNS Raimonds,
STERNBERGS Jānis,
STRAUMANIS Edvīns,
STREIPS Laimonis,
STRĒLERTE Veronika,
STRODS Jānis,
STRODS Pēteris,
STRUNKE Laris,
STUBIS Tālivaldis,
STUMBRS Olafs,
SVILĀNS Jānis,
SVILUMBĒRZS Jānis,
SVINĀNS Juris,
ŠENFELDS Leons,
ŠILDE Ādolfs,
ŠĶIPSNA Ilze,
ŠĶIRMANTS Jānis,
ŠMITE Māra,
ŠMORE Pēteris,
ŠTAUVERS Mārtiņš,
ŠTEINS Ilgvars,
ŠTURMA Eleonora,
†ŠVĀBE Arvēds,
TAIGA Elfa,
TAMSONS Gunars,
†TAUNS Linards,
TENESE Vilma,
TEPFERE Sulamite,
†TIMMA Mirdza,
TOMA Velta,
TRIZNA Jāzeps,
TURBADS Jānis,
TŪTERS Edvarts,
UPATNIEKS Kārlis,
UPEŠLĀCIS Viktors,
VALLENA Dagmāra,
VALTERS Nikolajs,
VALTERS Miķelis,
VASARIŅŠ Pāvils,
VEISBERGA Benita,
†VESELIS Jānis,
VĒTRA Mariss,
VIDMANE Biruta,
VIKMANIS Jānis,
VĪDZIRKSTE Sigurds,
VĪKSNA Ingrida,
VĪKSNIŅŠ Andris,
VĪKSNIŅŠ Viktors,
VĪTOLIŅŠ Andris,
ZĀLE Klāra,
ZANDBERGS Laimonis,
ZANDBERGS Modris,
ZARIŅA Monika,
ZARIŅŠ Guntis,
ZARIŅŠ Vilis,
ZARS Ansis,
ZEBERIŅŠ Modris,
ZEIBOLTS Reinis,
ZEMDEGA Aina,
ZIRNIS Vilis,
ZVEJNIEKS Kārlis.

VIŅU DARBI PUBLICĒTI JAUNĀS GAITAS PIRMAJOS 45 NUMUROS ILLUSTRĒTS RAKSTU KRĀJUMS

jaunā gaita

Gada (6 burtnīcu) abonements $ 4.50. Pasūtināt tieši saimniecības dalā, Box 20, Barton St. P. O. Hamilton, Ont., vai pie vietējiem pārstāvjiem.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un LAIMĪGU JAUNO GADU!

HERMANS KLIĢERS

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un LAIMĪGU JAUNGADU visiem latviešiem novēl

CENTRAL MEAT Processing & Marketing Co. Ltd.

Veikali:

558½ Bloor St. W.	LE 4-2868
323 Roncesvalles Ave.	LE 6-7582
928 College St.	LE 6-1479
429 Danforth Ave.	HO 6-3402

Igauņu uzņēmums.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un LAIMĪGU JAUNGADU!

B. & S. ELECTRIC

Ž. S I L S.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNGADU novē

AUSEKLIS JANSONS

NEW ERA HOME APPLIANCES LTD.

2902-2944 Danforth Ave. Toronto. OX 9-7143.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNGADU novēl

BALTIC MOVERS

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

PRIECĪGUS ZIEMAS SVĒTKUS un PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNO GADU visiem latviešiem tuvumā un tālumā novēl

EXCLUSIVE DELICATESSEN CO

10 Widmer St., Toronto, Ont. Tālr. EM 8-7000.

J. MIŠKINS.

SVEICAM ZIEMAS SVĒTKOS un NOVĒLAM LAIMĪGU JAUNO GADU!

POKO'S Meat Products

376 COLLEGE ST. (starp Spa dina un Bathurst) WA 2-1300.

Veikals austrumos	Veikals ziemeļos
319 DANFORTH AVE.	767 MT. PLEASANT RD.
HO 1-3421 Toronto.	HU 8-2078
(starp Broadview un Logan)	(pie Eglinton Ave.)

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNO GADU!

BĒRZIŅŠ – Realty Ltd.

NEKUSTAMI IPAŠUMI — OBLIGĀCIJAS — APDROŠINĀŠANA — NOTĀRS

316 Harbord St. Toronto, Ont. LE 4-8447.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un LAIMĪGU JAUNGADU!

KAKTIŅŠ – Transporta firma

941 Dovercourt Rd. Toronto, LE 5-6619.

PRIECĪGUS ZIEMAS SVĒTKUS un PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNO GADU novēl

Brazilijas eksporta firmu pārstāvis Kanadā

N. OZOLIŅŠ TRADING CO.

145 Yonge St. 2. stāvā. Toronto 1. 364-0674.

Pastāvīga izstāde —

198 Burnett Ave. Willowdale, Ont. 222-7920.

ŠĪ LAI IR ZĪME JŪSU PIELŪGSMEI IERAUGOT AUTOS TĪTO UN SILĒ GULOŠO BĒRNIŅU

Šais skaistajos vārdos ir ietverta dieviškā manifestācija, kas pierāda Dieva absolūto nemaldību. Tepat divdesmit gadu simteņus atpakaļ, kad eņģeļi paziņoja gaviem lielo prieka vēsti, kas tautai pasludināja mūžīgās gaismas atspīdumu, ko tā ilgi bija gaidījusi.

Iedragāts savā garā un ietērpts savās miesās, cilvēka spēks un ticība dodas pretī savai pilnībai, līdzīgi, kā braucot ar tā Kunga kuģi pretī mieram un taisnībai. Šodien, kad šis domas vētras jauc un neļauj nostabilizēties dabīgām domām, dvēseles miers lai ir pāri visam un noved cilvēci pie pilnības.

Tagad ir pienācis laiks raudzīties uz svēto brīnumu Kristus personā un lielā Dieva dāvanu, ko cilvēce ir mantojusi caur Kristu, lai silda mūsu sirdis, jo tā neizsmeļamā mīlestībā nes cilvēcei svētību un reizē ar to ir Gods Dievam augstībā un Miers virs zemes laba prāta cilvēkiem.

Mūsu biroja, direktoru un darbinieku vārdā, es sveicu jūs un jūsu ģimenes un vēlu prieka pilnus Ziemas svētkus un bagātīgu Jauno gadu.

STEPHEN B. ROMAN
President

DENISON MINES LIMITED
TORONTO, CANADA

Divdesmitai... - sveš...

Svecītēm eglītes zaros mirdzot, sirds iegrimst pagājībā kā gājēja kājas mikstās sniega kupenās, ko dzīves ceļmalās sanesis atmiņu vējš.

Toreiz bija bērnu un jaunības dienas. Sirds atkal skūpsta mīļos tēlus: tēvu, dzīves nastas nesaliektu, māti, mājas darbos nenogurdināmu, vectētiņu un vecmāmiņu, kuŗu rūpju grumbotajos vaigos, baltām svecītēm smaržaini kūpot, atplaukst aplaimots jauno dienu smaids.

Sapņotāja roka aptver mīļota brāļa un māsas plecus, kas vēl ir šauri un zemi, kā kādreiz pašam acis veŗas brīnumā, kas līdz ar degošām liesmiņām plīvo un dzirkst, starp eņģeļu matiem, vates piciņām, piparkūku sirdīm un sarkaniem āboliem.

Auss atkal sadzird saldas svētvakara skaņas. Pie istabas lieveņa, savas karstās elpas mākoņī, sniegu kāpšdams un ragavu priekšu ar pakaviem spārdīdams, sprauslo stalli nostāvējies ašais skrējējs vārdā Bēris. Pie ilkšs dzinkst zvaniņš, tālumā Betlēmes zvaigzni baznīcas kalnā maigi dunēdams sveic dievnama zvans.

Kad sapņotājs uz mirkli atgriežas atpakaļ ikdienā — tad redz, ka viss ir citādi kļuvis un pārtapis. Dzimtenes pilsētas romantiku ir nomainījusi Bābeles ķnada, kur visas pasaules tautas sabraukušas kā no vētras ostā patvērušies nepārredzamu zemju kuģi un laivas. Lauku klusuma vietā, gar mūsu iepirktajiem un īrētiem namiem, kā jūdzēm gara un lokana čūska ar baltu galvu un sarkanu asti, kas nakti kvēlo kā ogle, garām drāžas benzīna kumeļu ātrcelš. Nekur gandrīz nav klusuma vairs, visur ņirbīgas gaismas, reklāmu klaigas. Visam pāri mūžīgā tirgoņa nerimtīgais tirgus, ko varbūt vienīgi spētu klusināt uz mirkli neprātā nomesta iznīcības bumba.

Arī sapņotājs ir citāds kļuvis. Viņa bērnību ir nomainījis pusmūžs, tā vecāku vietā ir stājušies bērni un bērnu bērni — un vectētiņš pats kā mulsis, tik vienīgi viens pats vairs redz mūsu vecmāmiņā līgavas mīlošās acis un smaidu. Un sapņotājs, lai uzņemtu svētvakaru, savā sētsvidū, sniega kupenu vietā kāpj pār mūžam nenogrāb- jamu dzeltenu ikdiena' pasniedz mās Kalifornija riena rūgtās mi

Kur citkārt st ta, tur tagad z un kamēlijas, p pu stādu skais izrobotām lapā

Brāļus un n tālums. Tautu posta posts. A diem runājot, t snigt, lai būtu gaŗo ziemu, ka viešu zemei. Un par zvaniem, svētnīcās vairs najiem kopiem, mas pielijušās nedzied, par vī tik daudzās vie pret debesīm.

Un sapņi at zina vienu: lai sies vēstures g plēsts un vilt tiesa nemainās. nījusies daba a dulāju nomain banānu zariem nepārtrūkst.

Tāpat cilvēka mēr vien vēl lauj — būtībā pati. Tā neb beidz cerēt, n

Zenta Liepa

SVĒ

Sveces laipnās
Sveces tās, ka

Sveces vakara
Gaiši zeltainās

Pa mirdzošie
Rindās, pulko

Uzzied uguns
Elpa karsta

Sveces vakara
Gaiši zeltainā
Skuju smarža

Balta liesma

Pār smilšu
Caur mūžība
Zīedu sveci

Uz zaļa un

Dr. Velta Cernavska

MIERA SVĒTK

„Gods Dievam augstībā, un miers virs zemes, un cilvēkiem labs prāts." (Lūkasa ev. 2, 14).

Paradoksāla liekas Ziemas svētku vēsts laikā, kādā mēs dzīvojam. Tik maz miera ir atsevišķu cilvēku sirdīs, tautu starpā ir gan ārējs miers, bet tikpat trausls kā ledus, kas pirmajā salā pārklāj ūdeņus un tikai šķietami vieno ūdens šķirtos krastus. Nedrošs kā plānais, trauslais ledus ir šķietamais koeksistences miers. Un vai tiešām cilvēkiem ir labs prāts?

Mūsu dzīve jau, varbūt, ir tāda, pēc kādas ilgojas Homēra Odisejs — „kad labs prāts valda visā tautā, bet dzīrotāji mājās, rindā sēdēdami, klausās dziedātāju, un viņu priekšā galdi ir pilni maizes un gaļas, bet vīna lējējs, no lielā trauka smeldams vīnu, nes to apkārt un ielej to kausos!" Šāda miera un laba prāta mūsu dzīvē netrūkst. Cilvēka dvēselē tomēr nav miera, jo, kā to saka dzejniece Veronika Strēlerte:

„Mēs esam iztvīkuši neremdētās slāpēs,
Mēs esam izsalkuši pēc patiesības,
Jo šis laiks satrūd melos."

Nav īstas brīvības, patiesība — grūti saskatāma, ir tikai varas taisnība. Modernā zinātne un tehnoloģija ir vairojusi zināšanas, bet tās nepadara vieglāku, labāku un laimīgāku cilvēka dzīvi, jo zināšanas var izlietot netikai dzīves un kultūras vērtību vairošanai, bet arī mazināšanai un iznīcināšanai.

Katram kristietim Ziemas svētki tomēr ir miera svētki, gara spēka svētki. Kristīgiem cilvēkiem tāpat kā visiem cilvēkiem dzīve bieži atzīt nemierā, trauksmē un steigā, ikdienas pienākumus pildot, arī viņu dvēselēs reizēm mājo nemiers, šaubas. Ticība D Kristus gādīb ņa mācībai stāvoklis, be augšana, tiekš bai, ko cilvēk spēj. Skaist diem to izs mirušais Dag dienas grām piedod man niknumu, ma mani Tavā žē Tavā bargumā

Lielos pār dzīves samez un vajāšanā Ilst spēks, k Viņi atrod m ku nespēkā. nas vēsts ir šodien, un Kr un labo prāt dzēst naidnie ras.

Vēsturnieks esot rakstījis dajas par c un bojā eju, stāvīgi uzlido mašīnas un Šie notikum paša domām, pa izteiktos zācijas izīršan statam varēc gustīnam bei tu „De Civita ja aplenkuši nezaudēja t Dieva taisnīb

Gadsimtu g ka civilizācija tomēr cilvēce vienmēr gal jaunuma un Tādēj, svin ticībā un paļ pretim nākotn to Rakstu m paudīsies arī un cilvēku la dības aplecin

S SVĒTKUS un
TU JAUNO GADU
mā un tālumā novēl

E
SSEN CO
Ont. Tālr. EM 8-7000.
J. MIŠKINS.

TKOS un NOVĒLAM
UNO GADU!
leat Products
na un Bathurst) WA 2-1300.
Veikals ziemeļos
767 MT. PLEASANT RD.
to. HU 8-2078
(pie Eglinton Ave.)

KUS un
U JAUNO GADU!
– Realty Ltd.
— OBLIGĀCIJAS —
A — NOTĀRS
. Ont. LE 4-8447.

KUS un
Transporta firma
nto, LE 5-6619.

ĒTKUS un
JAUNO GADU novēl
mu pārstāvis Kanadā
TRADING CO.
Toronto 1. 364-0674.
wdale, Ont. 222-7920.

LŪGSMEI
UN SILĒ
viškā manifestā-
ību. Tepat div-
eļi paziņoja ga-
dināja mūžīgās
usi.
s miesās, cilvēka
ībai, līdzīgi, kā
m un taisnībai.
ļauj nostabilizē-
ir pāri visam un
z svēto brīnumu
o cilvēce ir man-
jo tā neizsmeļa-
zē ar to ir Gods
aba prāta cilvē-

STEPHEN B. ROMAN
President

Divdesmitais svētvakars svešatnē

Svecītēm eglītes zaros mirdzot, sirds iegrimst pagājībā kā gāj ēja kājas mīkstās sniega kupenās, ko dzīves ceļmalās sanesis atmiņu vējš.

Toreiz bija bērnu un jaunības dienas. Sirds atkal skūpsta mīļos tēlus: tēvu, dzīves nastas nesaliektu, māti, mājas darbos nenogurdināmu, vectētiņu un vecmāmiņu, kuŗu rūpju grumbotajos vaigos, baltām svecītēm smaržaini kūpot, atplaukst aplaimots jauno dienu smaids.

Sapņotāja roka aptver mīļota brāļa un māsas plecus, kas vēl ir šauri un zemi, kā kādreiz pašam acis veŗas brīnumā, kas līdz ar degošām liesmiņām plīvo un dzirkst, starp eņģeļu matiem, vates piciņām, piparkūkų sirdīm un sarkaniem āboliem.

Auss atkal sadzird saldas svētvakara skaņas. Pie istabas lieveņa, savas karstās elpas mākoņi, sniegu kāpdams un ragavu priekšu ar pakaviem spārdīdams, sprauslo stallī nostāvējies ašais skrējējs vārdā Bēris. Pie ilkss dzirkst zvaniņš, tālumā Betlēmes zvaigzni baznīcas kalnā maigi dunēdams sveic dievnama zvans.

Kad sapņotājs uz mirkli atgriežas atpakaļ ikdienā — tad redz, ka viss ir citādi kļuvis un pārtapis. Dzimtenes pilsētas romantiku ir nomainījusi Bābeles knāda, kur visas pasaules tautas sabraukušas kā no vētras ostā patvērušies nepārredzamu zemju kuģi un laivas. Lauku klusuma vietā, gar mūsu iepirktajiem un īrētiem namiem, kā jūdzēm gaŗa un lokana čūska ar baltu galvu un sarkanu asti, kas naktī kvēlo kā ogle, gaŗām drāžas benzina kumeļu ātrceļš. Nekur gandrīz nav klusuma vairs, visur ņirbīgas gaismas, reklāmu klaigas. Visam pāri mūžīgā tirgoņa nerimtīgais tirgus, ko varbūt vienīgi spētu klusināt uz mirkli neprātā nomesta iznīcības bumba.

Arī sapņotājs ir citāds kļuvis. Viņa bērnību ir nomainījis pusmūžs, tā vecāku vietā ir stājušies bērni un bērnu bērni — un vectētiņš pats kā mulsis, tik vienīgi viens pats vairs redz mūsu vecmāmiņā līgavas mīlošās acis un smaidu. Un sapņotājs, lai uzņemtu svētvakaru, savā sētsvidū, sniega kupenu vietā kāpj pār mūžam nenogrābjamu dzelteno lapu kaudzi, ko nekad neapstājas cerībā mājās būt.

Mainās prāta spriedumi. Tie dažreiz ir karsti kā saules tveicē sasilis upes līča ūdens, tie dažreiz ir vēsi, kā tad, kad palos iet ledus; bet mūža pavasariem līdzi, un mūža rudeņiem lapas birdinot, cilvēka sirds būtībā vienmēr ir tā pati. Tai vairāk par ēdienu galdā vajaga mīlestības krūtis, tai vairāk par skatu zvaigžņu bezgalībā ir vajadzīgs skaidrums paša dvēselē, tai vairāk par Atlantijas paktu un citiem papīra līgumiem ir vajadzīgs miers sevī pašā. Tai vairāk par visu, kas redzams un neredzams, taustāms un netaustāms, ir vajadzīgs Dieva tuvums. Tai vairāk kā viss, kas tirgoņu namos pērkams un pārdodams, svētku mūžīgai dāvanai ir vajadzīgs Dieva apsolījums: „Tik ļoti Dievs pasauli mīlējis, ka Viņš savu vienpiedzimušo dēlu devis, lai ikviens, kas uz viņu tic, nepazustu, bet iemantotu mūžīgo dzīvību."

Tamdēļ ne toreiz, ne tagad nemainās Ziemas Svētku būtība, ko tik skaisti izteic mūsu baznīcas dziesminieks savā 698. dziesmā:

„Šodien mums bērniņš
Piedzimis svēts,
Raugi, tur guļ viņš
Svētapmirdzēts.
Pasaule klusu
Brīnumā slīgst;
Traucēt tā dusu
Vai kas gan drīkst?
Apslāpēts ļaunums,
Sasaistīts naids;
Atvieglots grūtums,
Klusināts vaids.
Viena vien gaisos
Dziesmiņa skan:
Viņš mūžu mūžos
Pestītājs man!

Saīs svētkos, kad jau divdesmito reizi iesim uz Dieva namu, kā pamats nav rakts Latvijas svētajā zemē — lai Dievs un Mīlestība paliek ar mums visiem!

Māc. E. Caune.

Zenta Liepa

SVECES

Sveces laipnās, senās un spožās,
Sveces tās, kas deg bijušam mirklim,
Sveces vakara ūdeņu zilās,
Gaiši zeltainās, siltās no vaska.

Pa mirdzošiem atmiņu ceļiem
Rindās, pulkos tās kvēlojot atnāk,
Uzzied uguns lilijas stunda,
Elpa karsta atplīv un aizplīv...

Sveces vakara ūdeņu zilās,
Gaiši zeltainās, siltās no vaska,
Skuju smarža uz sniegaina lauka,
Balta liesma uz laimīga galda.

— — — — —

Pār smilšu pakodu zemo,
Caur mūžības atvērto logu,
Zieda sveci zaļš kastānis pasniegs
Uz zaļa un smaržiga zara.

Dr. Velta Černavska

MIERA SVĒTKOS

„Gods Dievam augstībā, un miers virs zemes, un cilvēkiem labs prāts." (Lūkasa ev. 2, 14).

Paradoksāla liekas Ziemas svētku vēsts laikā, kādā mēs dzīvojam. Tik maz miera ir atsevišķu cilvēku sirdīs, tautu starpā ir gan ārējs miers, bet tikpat trausls kā ledus, kas pirmajā salā pārklāj ūdeņus un tikai šķietami vieno ūdens šķirtos krastus. Nedrošs kā plānais, trauslais ledus ir šķietamais koeksistences miers. Un vai tiešām cilvēkiem ir labs prāts?

Mūsu dzīve jau, varbūt, ir tāda, pēc kādas ilgojas Homēra Odisejs — „kad labs prāts valda visā tautā, bet dzīrotāji mājās, rindā sēdēdami, klausās dziedātāju, un viņu priekšā galdi ir pilni maizes un gaļas, bet vīna lējējs, no lielā trauka smeldams vīnu, nes to apkārt un ielej to kausos!" šāda miera un laba prāta mūsu dzīvē netrūkst. Cilvēka dvēselē tomēr nav miera, jo, kā to saka dzejniece Veronika Strēlerte:

„Mēs esam iztvīkuši neremdētās slāpēs,
Mēs esam izsalkuši pēc patiesības,
Jo šis laiks satrūd melos."

Nav īstas brīvības, patiesība — grūti saskatāma, ir tikai varas taisnība. Modernā zinātne un technoloģija ir vairojusi zināšanas, bet tās nepadara vieglāku, labāku un laimīgāku cilvēka dzīvi, jo zināšanas var izlietot ne tikai dzīves un kultūras vērtību vairošanai, bet arī mazināšanai un iznīcināšanai.

Katram kristietim Ziemas svētki tomēr ir miera svētki, gara spēka svētki. Kristīgiem cilvēkiem tāpat kā visiem cilvēkiem dzīve bieži aizrit nemierā, trauksmē un steigā, ikdienas pienākumus pildot, arī viņu dvēselēs reizēm mājo nemiers, šaubas. Ticība Dievam, paļaušanās Kristus gādībai un sekošana Viņa mācībai nav statisks miera stāvoklis, bet gan dinamiska augšana, tiekšanās pretim pilnībai, ko cilvēks īsti sasniegt nespēj. Skaisti vienkāršiem vārdiem to izsaka traģiskā nāvē mirušais Dags Hameršilds savā dienas grāmatā: „Visuvarenais, piedod manas šaubas, manu niknumu, manu lepnumu, zemo mani Tavā žēlastībā, pacel mani Tavā bargumā."

Lielos pārbaudījumu brīžos, dzīves samezglojumos, ciešanās un vajāšanās kristiešu sirdīs ielīst spēks, kas nav viņu pašu. Viņi atrod mieru nemierā, spēku nespēkā. Kristus piedzimšanas vēsts ir tādēļ patiesa vēl šodien, un Kristus iedegto mieru un labo prātu nav spējušas izdzēst naidnieku trakojošās vētras.

Vēsturnieks Arnolds Toinbijs esot rakstījis tās savas grāmatas daļas par civilizācijas izīršanu un bojā eju, kad Londonai pastāvīgi uzlidoja ienaidnieku lidmašīnas un bumboja pilsētu. Šie notikumi, pēc vēsturnieka paša domām, esot ietekmējuši viņa izteiktos uzskatus par civilizācijas izīršanu un bojā eju. Pretstatam varētu minēt, ka Sv. Augustinam beidzot rakstīt grāmatu „De Civitate Dei", vandāļi bija aplenkuši pilsētu, tomēr viņš nezaudēja ticību Dievam un Dieva taisnībai.

Gadsimtu gaitā bieži ir licies, ka civilizācijai draud briesmas, tomēr cilvēces labie spēki ir vienmēr galu galā uzvarējuši launuma un tumsas varu.

Tādēļ, svinot Ziemas svētkus, ticībā un paļāvībā raudzīsimies pretim nākotnei, jo gan jau Svētā Rakstu mūžīgā patiesība izpaudīsies arī mierā virs zemes un cilvēku labā prāta Dieva godības apliecināšanai.

Tonija Krūka

Mana Ziemsvētku vakara vizija

Svešās zemes baznīcu torņi iezvanīja svētvakaru. Lielpilsētas uguņi meta daudzkrāsainas gaismas kūļus uz visām debess pusēm. Elektrisko spuldžu veidotās zvaigznes un ziedi mirdzēja tumšajās ziemas debesīs, bet viss šis mākslīgais spožums un vizma likās bez siltuma, bez mīlestības.

Satrauktām sejām cilvēki vēl steidzās no veikala veikalā, lai pagūtu nopirkt novēlotās dāvanas.

Es gāju uz baznīcu.

Savādi, pēkšņi bija sasnigusi dziļa kārta balta, miksta sniega, kas miegaini gurkstēja zem manām kājām. Pāri ciemam nakts klāja savu tumšo, zvaigznēm piebārstīto segu.

Ielu uguņi, lielpilsētas trokšnis, steiga un kņada, viss bija izgaisis un es jutu, ka kāda nevarīga roka pieskārās manam elkonim. Mana gaita kļuva lēnāka. Nevaicājot, kas ir mana ceļa biedre, klusēdama soļoju uz to pusi, no kurienes atskanēja zvana skaņas.

Manas ceļa biedres roka bija auksta, bet viņas tuvums mani sasildīja un aizveda atpakaļ pagātnē, tālajā dzimtenē.

Zvana skaņas it kā nogrima dziļajās sniega kupenās un uz brīdi iestājās dziļš klusums.

Tad baznīcas durvis plaši atvērās un līdz ar sveču gaismu laukā plūda ērģeļu skaņās ietvertā, visu iemīļotā Ziemassvētku dziesma „Es skaistu rozīt zinu."

Mana pavadone lēni kāpa pa platajām dievnama kāpnēm.

„Nesteidzies, meit', laika vēl gana," vecās mātes roka bija aptvērusi manu elkoni.

„Piedod, vecmāmiņ," klusi noteicu un jutu, ka piesarkstu par savu neuzmanību.

„Nezinu, kas ar manām acīm notiek, tās kļūst ar katru dienu tumšākas, velkas tāda kā plēve priekšā."

„Tēvs solīja tevi vest uz Rīgu pie kāda slavena acu ārsta, kurš jau daudzus izārstējis," mēģināju viņu mierināt, bet jutu, ka mana balss dreb.

„Ko nu vairs pie ārstiem, kad jāsāk domāt par citu dzīvi, kur šīs zemes acis nebūs vairs vajadzīgas."

Divas lielas asaras noritēja pār manu seju un viena uzkrita uz vecās mātes rokas.

Viņa apklusa un noglāstīja manu plecu.

Jutu, ka vecās mātes brīvā roka taustījās pēc galvas drāniņas stūrīša, lai no pusneredzīgajām acīm izslaucītu tur radušos miklumu.

„Ved mani tuvāk altārim, lai arī es varu saredzēt sveču gaismu."

Klusi noskaitījām tēvreizi un apsēdāmies priekšējā solā.

Ērģeļu skaņas kļuva arvien klusākas, līdz pārvērtās tālā dūkoņā un bērnu koris dziedāja „Jūs, bērniņi, nāciet."

Kā sastingusi sēdēju solā, jo man šķita, ka katra mazākā kustība var izgaisināt šī brīža skaistumu.

Svētku vakara dievkalpojuma izskaņai draudze vienojās visā plašā pasaulē iemīļotajā dziesmā:

„Klusa nakts, svēta nakts."

Vecmāmiņai, mūsu draugiem un paziņām, visai mūsu draudzei šī dziesma iedziedāja Ziemassvētkus.

Un kad ziemas rīta bālie pirksti taustīdamies gar balto bērzu stumbriem rādīja austošajai dienai ceļu, es stāvēju birzes malā un raudzījos uz austrumiem.

Uzlēcošā saule, ko vecmāmiņa vairs nevarēja saredzēt, vēra valā sārtiem aizkariem aizvērto pamali, lai visā savā krāšņumā varētu sveikt jaunās dienas ausmu ar ikviena kristīga cilvēka dziļāko sirds lūgšanu:

„Miers virs zemes un cilvēkiem labs prāts."

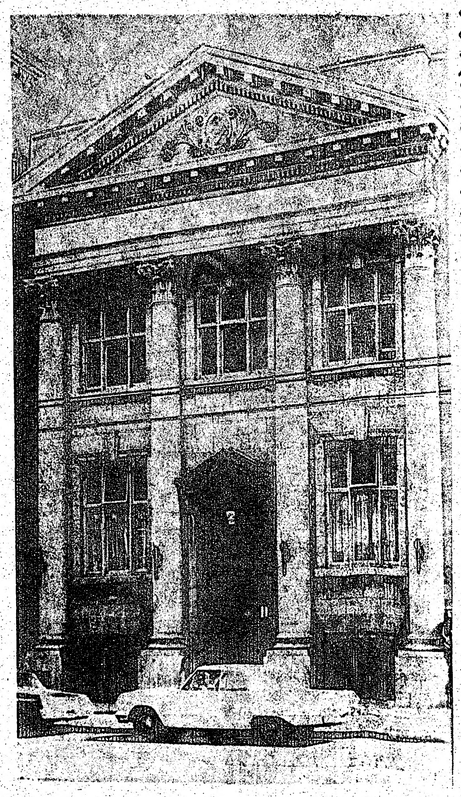

Nākošgad pašu namā.

LĪKSMUS ZIEMSVĒTKUS un
PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNO GADU
visiem latviešiem novēl

LATVIEŠU NAMA TORONTO
ORGANIZĀCIJAS KOMITEJA.

AMERIKAS LATVIEŠU PALĪDZĪBAS FONDS

LATVIAN RELIEF FUND OF AMERICA, Inc.

P. O. BOX 8857, PHILADELPHIA, PA., 19117.

TEL. 215 ME 5-4137.

Fonds ir bezpeļņas savstarpējās veselības un dzīvības apdrošināšanas iestādījums latviešiem Amerikas Savienotās Valstīs un Kanadā.

☆

Fonds sava dalībnieka vai viņa bērnu ārstēšanās vajadzībām izmaksā **par katru ārstēto līdz $ 4.000,00 gadā.** Dalībnieka nāves gadījumā tā piederīgiem izmaksā pabalstu līdz $ 1.000,00; jaunpiedzimušo mātēm pūrina iegādei izsniedz dāvanu 50,00.

Fonds saviem dalībniekiem, kad tie slimošanas vai nelaimes gadījuma dēļ paliek darba nespējīgi, pa slimnīcā atrašanās laiku sniedz neatmaksājamu naudas pabalstu $ 50,00 līdz $ 100,00 nedēļā, kopā līdz — $ 10.000,00 lielai summai.

Fonda noteikumi un dalībnieku maksājumi ir izdevīgi, piemēroti latviešu vajadzībām un ikviena maksāšanas spējām.

Tuvāku informāciju lūdzam pieprasīt ar zemāk iespiesto kuponu.

Tuvākas informācijas
pieprasījuma kupons

LATVIAN RELIEF FUND OF AMERICA, INC.

P. O. Box 8857, Philadelphia, Pa. 19117.

Lūdzu piesūtīt man tuvāku informāciju par Amerikas Latviešu Palīdzības Fonda iestāšanās noteikumiem, apdrošinājuma veidiem, izmaksājamām summām un dalībnieku maksājumu līkmēm .

Mr., Mrs., Miss .....
(Uzvārds un vārds)

.....
(Adrese)

INDRA GUBIŅA

Prāta cilvēks

Aizveņu grāmatu, ko tikko beidzu lasīt. Vārdi un tēli vēl dzīvo, to atziņas maļas smadzenēs, dažas tūlīt kļūdamas par manām, dažas lēni mani pārtapdamas. Vakara klusums nelikās vairs kluss, un es nebiju viena. Viss izlasītais virpuļo; ziemas, vasaras, rudeņi saplūst vienā mirklī, tāpat kā pagātne saplūst, kur vairs nav noteiktas laika secības, bet kur ir palicis tikai šķietami lielais, kamēr sīkais pazūd, neatstājot aiz sevis robu pagātnē, bet vienkārši vairs nav, kā nekad nebijis, un tā atminā ziema saplūst ar ziemu, vai ar vasaru bez pavasaŗa, vai ir gads bez rudens.

Domādama šķirstu izlasīto grāmatu, un acis no lapas pusēm uztveŗ divus vārdus: Narciss un Zeltamute. Abi šie vārdi manī izraisa ne tikai grāmatas tēlu priekšstatus, bet vēl citas asociācijas, un veidojas citi tēli, varbūt kādreiz redzēti, varbūt tikai apjausti. Narciss! Vispirms manī pazib Puseņa mitoloģiskais gleznojums, tad izkristallizējas Karavadžo Narciss, zili brūnos toņos pār rāmu ūdeni pārliecies. Viņš tur skatās, skatās, kamēr vairs nav, kamēr manī ieskanas grāmatas Narciss, pavisam cits. Pirksti kā niekodamies šķir lapu pēc lapas, no beigām uz priekšu, līdz paveŗas titullapa. Un tikai tagad, kad grāmata jau izlasīta, pamanu kreisajā pusē, vietā, kur nekad nerakstu, ierakstu: „Miķelim Ziemsvētkos. Pēteris." Nu manī bez Narcisa un Zeltamutes skan divi jauni vārdi, jaunas domas, pat slepens prieks, jo liekas, ka arī man ir veltīta šī grāmata, ko paņēmu no bibliotēkas lasīšanai. Tā vairs nav tikai bibliotēkas grāmata, tā nes sev līdz veltījumu no Pēteŗa — Miķelim. Kaut ko nepazītais Pēteris bija domājis, skopos vārdus rakstīdams, kaut ko vēlējies ar grāmatu dot Miķelim. Es nekad neticu, ka dāvina tikai grāmatu — to grāmatu, ko var ar roku sataustīt, apskatīt, paņemt un nolikt; dāvina ļaču to, kas jālasa: veselu virkni domu, atziņu, varbūt jautājumus, varbūt — atbildes. Vai Pēteris, dāvinādams Miķelim Ziemsvētkos šo grāmatu, nedomāja par divu draugu atšķirīgām dzīvēm un tomēr tik līdzīgo dzīves veidu. Narciss un Zeltamute — prāts un jūtas, mita ikvienā, brīžiem cīnījās ikvienā, un kas biežāk uzvarēja, tā vārdā dēvējam cilvēku. Jūtu un prāta cilvēki. Vai tādi patiešām ir?

Grāmata gulēja man uz ceļiem, es pievēru plakstus un klausījos klusumā, it kā gribēdama saklausīt stāstu, kā šī grāmata, ko kāds man nezināms Pēteris dāvājis man nezināmam Miķelim, nonākusi pilsētas bibliotēkā. Un tad es viņus abus redzēju, un zināju, kā tas notika.

Sestdienas pēcpusdienā, rūpīgi sakopis savu istabu, kurā bija tikai dzīvošanai nepieciešamais, nekas lieks greznumam vai ērtībai, Pēteris devās iepirkties. Līdz Ziemsvētkiem bija vairs tikai pusotras nedēļas, varbūt tāpēc pilsētas ielas mudzēja steidzīgo, īdzīgo un prieciīgo pircēju nepārtrauktā kustībā. Kā ļaudis pirka! Pārdevēji saiņoja gan vērtīgas, derīgas lietas, gan tādas, ko pircēji paši nezināja, kur liks. Bet šajā priekšsvētku satraukumā, kad sirdis un maki vieglāki paveŗas, dažs labs iegādājās kādu nieku bez īsta nolūka vai vajadzības. Dāvanai. Tās svētku laikā mija gan draugi, gan tikai nejauši paziņas, tās deva ar sirsnību, gan auksta aprēķina vai pienākuma pēc, bet dāvanas vajadzēja, visādas! Arī Pēteris staigāja pa lielo veikalu ailēm, skatījās uz mantām apkrautajiem galdiem, mazliet apjucis, mazliet saīdzis, jo burzma par daudz grūstīja, virzīja viņu, it kā cilvēks pats vairs nedrīkstētu noteikt savu gaitu. Vajadzēja nopirkt kādu dāvanu. Bet kam? Mājas saimniekam viņš nopirka vilnas kaklautu ar latviskiem rakstiem. Pats sev — kakla saiti, kabatas drāniņu, zeķes. Nekā cita viņam nevajadzēja. Viss vei turējās, un pirkt tikai pirkšanas pēc nebija Pēteŗa dabā, dzīve par daudz skopi bija viņu audzinājusi, bija mācījusi nesķiesties. Bridi viņš stāvēja pie galda, uz kā smaržoja visādas pudelītes un kārbiņas. Varbūt vajadzēja kaut ko tādu nopirkt saimniecei vai Miķeļa sievai. Nē, kam tādi nieki! Bez tam, vai Miķeļa sieva nebija tikama un jauka tāpat! Un Miķelim, savam vienīgajam draugam, ko tam lai nopērk? Pēteris spiedās ārā no veikala, ārā uz ielu. Miķelim nekādus niekus viņš nepirks, bet grāmatu — latviešu grāmatu.

Pēteris aizgāja uz latviešu grāmatnīcu, kur, tāpat kā citos veikalos, šodien bija daudz vairāk pircēju nekā parasti. Tomēr šī burzma Pēteri nedarīja īgnu, tā drīzāk iepriecināja. Visi runāja latviski, savā starpā jokodami, izteikdami pa asprātībai, stāstīdami jaunākos notikumus un savas likstas. Pēteris klausījās, staigādams gar grāmatu plauktiem, pacīlādams vienu otru grāmatu, bet visas atkal atlikdams atpakaļ. Tādu staigātāju kā viņš bija krietni daudz. Citi ienāca un tūlīt prasīja jau pēc zināmas grāmatas. Kad visi plaukti bija izskatīti, Pēteŗa rokas tomēr vēl bija tukšas, un brīdi viņš apstājās pie svečturiem, ādas naudas makiem, skatu albumiem un grezniem, rakstainiem spilveniem. Šeit laudis tā nespiedās, jo šīs lietas bija dārgas, tās nepirka svētku dāvanām. Protams, dārgas mantas jau parasti dāvina tikai ļoti tuviem cilvēkiem vai ļoti bagātiem, tiem it kā nedrīkstot lētas lietas nemaz rādīt. Kāds absurds! Bagātiem dārgās lietas nevajadzēja, tās jau viņiem bija, jo citādāki viņi taču nebūtu bagāti. Brīdi Pēteris sevī filozofēja par dāvanu būtību, par grāmatu. Cik tā bija ērta dāvana, viegli iesaiņojama, ne pārāk dārga, ne smieklīgi lēta un galvenais — latviska. Ai, kā tagad visi centās pēc latviskā. Pat Miķelis Pēteŗa istabu reiz nosauca par briesmīgi nelatvisku, jo tur nebija ne svečturu, ne koka šķivja, ne prievīte pakārta putekļu uzkrāšanai, pat ne nacionālais standartiņš. Bet Pēteris jutās latvisks arī savā nelatviskajā istabā. Bet Miķelis, vai maz izlasītu kādu latviešu grāmatu, ja Pēteris neuzdāvinātu? Un vai Miķelis vien, vai lielākai daļai plauktos neieradās jauna grāmata tikai tad, ja kāds uzdāvināja?

Pēteris atkal pavirzījās pie plauktiem un paņēma nelielu, ne izcilu sējumu: Narciss un Zeltamute. Pašķirstīja, acis uztvēra pa pusteikumam, pa teikumam, un tad viņš lasīja:

„Tava veida cilvēki, jūs ar spēcīgām un trauslām jūtām, apgarotie sapņotāji, dzejnieki, mīlētāji, jūs esat gandrīz vienmēr pārāki par mums, prāta cilvēkiem."

Pēteris ievilka elpu. Prāta cilvēks! Cik bieži šis apzīmējums nebija lietāts par viņu! Dažkārt ar skaudību, dažkārt ar izsmieklu teikts — prāta cilvēks. Nu viņš lasīja tālāk:

„Jūsu izcelšanos nosaka mātes daba. Jūs dzīvojat pilnīgu dzīvi, jums ir dota mīlestība un pārdzīvojuma spēja. Mēs, prāta cilvēki, nedzīvojam pilnu dzīvi, kaut bieži liekas, ka vadām un valdām citus, mūsu dzīve ir sausa."

Pēteŗim mute kļuva sausa. Jā, tieši tā viņam likās, ka nedzīvo pilnu dzīvi, bet tomēr vada un valda citus. Šo grāmatu vajadzēja izlasīt, un droši vien tā arī Miķelim derēs, straujajam jūtu cilvēkam — sapņotājam un mīlētājam, kas dzīvoja pilnīgu dzīvi. Tik pilnīgu, ka, droši vien, būtu aizgājis bojā, ja tāds sausais prāta cilvēks kā Pēteris viņu nebūtu visus šos gadus vācis un vadījis. Reizēm Pēteŗim pašam likās, ka apskauž Miķeļa plašo sirdi, tās spēju mīlēt tik daudzus, vai pareizāk — daudzas. Pēteris tā nevaŗēja. Viņš arī tagad īsti neticēja, ka Miķelis, kaut pusgadu jau kā precējies, tā īsti ar visu sirdi nu mīlēja savu sievu.

„Ko tu? Arī grāmatas pērc?" Pēteŗim bija pienācis darba biedrs Jānis, šķirstīdams ābeciti, un, atbildi negaidīdams, turpināja:

„Skat, nopirku savam dēlēnam. Drīz jau būs četri gadi, lai mācās lasīt."

Pēteris, no savām domām izraucēts, skābi smaidīja un sagrieza grāmatu tā, lai pienācējs neredzētu nosaukumu. Kāpēc, viņš to pats nezināja, tikai neizskaidrojamā veidā sajuta sevī vainas apziņu. Vai par to, ka bija tāds prāta cilvēks, jeb, ka gribēja grāmatu pirms aizdāvināšanas Miķelim izlasīt pats?

„Daudz jaunu grāmatu, nemaz nezināju, ka mums tik daudz rakstītāju!" Jānis skaļi runāja, un viņa teikums lika sarunā iejaukties staltai, iesirmai dāmai:

„Tā iznāk, ja nelasa latviešu avīzes. Nemaz nezina, kas pašu pagastiņā notiek. Bet dēliņam ābeciti esat nopircis, varbūt viņš iemācīsies un palasīsies vairāk nekā pašreizējie tēvi un mātes, kas gan bērnus lasīt skubina, bet paši nelasa." Dāma paskatījās Jāņa ābecītē, un turpināja: „Kāda jauka, ar bildītēm. Redz' — maizīti cep, meitiņa ar bizītēm un priekšautiņu, gluži kā es, kad ganos gāju."

Bet ābeces apjūsmotāju pārtrauca cita balss: „Ko mūsu bērni zina no ganiem, ecēšam, pastalām vai kādām tur aizvēsturiskām lietām, ko viņiem ar šādām vecām ābecēm uzspiež! Pēdējais laiks būtu pagādāt bērniem piemērotu lasāmvielu. Es saviem no tās gan nemācu. Eita un izskaidrojiet, kas ir ķekatas, suseklis, atmata, maltuve. Es nemaz pati lāga nezinu!"

Pēteris izmantoja sieviešu iejaukšanos ābeces lietā, lai atbrīvotos no darba biedra un samaksātu par grāmatu. Viņam gribējās būt vienam, bet Jānis atkal atradās aiz Pēteŗa muguras.

„Bai, kāds tu!" viņš skaļi novilka, „Tu nemaz nepērc latviešu grāmatu, bet tulkojumu."

„Vai es nevaru pirkt tulkojumu?" Pēteris paskarbi atprasīja, bet pārdevējs smaidīja un iesaiņoja grāmatu.

„Nu ja, tu jau lasi gan, laikam, visu. Bet tagad pērkas dāvanām. Vai tik šī nav Miķelim?"

Tiešais uzminējums Pēterim sadeva dusmas. Kas Jānim par daļu, kādas grāmatas viņš pērk un kam tās domātas?

„Jā, Miķelim. Tikai neizstāsti jau pirms svētkiem."

Abi reizē viņi izgāja no grāmatnīcas.

„Ak tomēr iesi svētkos pie Miķeļa," Jānis gribēja runāt, „mēs darbā jau pārspriedām, nez vai tagad, kad šim sieva, tu vairs tā draudzēsies ar viņu."

Pēteris neatbildēja.

„Agrāk Miķelis vienmēr sēdēja pie tevis, bet kopš precējies, tu esot tas diedzējs."

Agrāk Miķelim vienmēr pietrūka nauda, nāca šad tad pie Pēteŗa tādās reizēs kārtīgi pasēst. Agrāk Miķelis dzīvoja viens, bet negribēja nekad viens būt.

„Tev jau arī laiks pēc sievas apskatities. Tad nevajadzēs pa citu mājām staigāt — es domāju tā, nu, tu jau zini kā!"

„Nē, es nezinu kā." Pēteris valdīja dusmas.

„Neizliecies! Neesi nekāds svētais, tāds pats kā mēs visi vien esi. Domā, ka tev drusku vairāk prāta un rēķini labi vedas, jau esi citādāks nekā mēs, vienkāršie noliktavas strādnieki! Mēs šad tad pasmejamies, sak: Nez', vai tagad Miķelis, jeb Miķeļa jaunā, skaistā sieva to Pēteri velk! Kur Miķelis, tur jau vienmēr bija labi, tur vienmēr bija kāda daiļaviņa."

Pēteris noskaitās no tiesas. Pirksti cieši savilkās ap nopirkto grāmatu, un Pēteris cīnījās ar šiem pirkstiem, lai noturētu tos, kur tie bija un neietriektu runātājam sejā.

„Nekā jūs nezināt, ne tu, ne tie citi, kas tādas muļķības runā. Svelki." Strauji Pēteris pārgāja pāri ielai un neatskatījies iegriezās šķērsielā, ne tāpēc, ka viņam tur jālēt, bet lai tiktu vaļā no netīkamā biedra. Skaidrs, ka pirmdien darbā visi zinās par šo sarunu, zinās arī, ka Pēteris par to noskaities, un viņi runās un smiesies vēl vairāk, šie nelgas!

Ticis savā istabā, Pēteris grāmatu neattītu ielika plauktā, uzvārīja sev kafiju, paņēma kārtīgu rupjmaizes šķēli un ēda. Ēdiens nomierināja domas. Bet vakars bija tālu, vēl nevaŗēja iekrist gultā, aizmigt un nedomāt. Un rīt — visa gaŗā svētdiena priekšā ar tīkamu klusumu, bet smagu vientulību. Šovakar vajadzēja vēl ko pasākt, kaut vai uz kino aiziet, lai nav atkal par visu jādomā un jādomā. Mirkli Pēteris gudroja, ko iesākt ar dienas atlikušo daļu. Varēja aiziet uz bibliotēku, paskatīties jaunākos žurnālus, pavērot laudis, kā tie nāca, meklēja lasāmo, kā klusi sačukstējās, kā priecīgi pasmaidīja, gribēto atraduši, un kā tie atkal aizgāja. Jā, tur bija dzīvība, un tomēr miers un klusums, gaisma un siltums, un laiks nelikās izniekots.

Pēteris devās uz bibliotēku. Paņēma pēdējā mēneša ģeogrāfijas žurnālu un sāka to skatīties, bet nebija vēl paspējis īsti iedziļināties, kad čukstēts „labvakar" iztraucēja.

„Jūs arī te! Kāda negaidīta satikšanās." Ozoliņa kundze smaidīja patiesi priecīgi un sirsnīgi. Pēteris gribēja piecelties un apsveicināties, bet Ozoliņa kundzes roka uzgula plecam:

„Ir labi, ir labi, sēdiet vien."

„Kā jums klājas, Ozoliņa kundze?" Arī Pēteris nu smaidīja silti.

„Labi, labi. Ir darbs, ko tad vairāk." Viņa apskatījās apkārt, kā ko meklēdama. „Varbūt jūs varat atnākt pie manīm, parunāties, es te pavisam tuvu dzīvoju, atskrēju grāmatas samainīt. Tagad jau labi, te var dabūt latviešu grāmatas, es angliski nelasu. Nav kā jaunam cilvēkam, viens divi, valoda apgūta."

Pēteris nedomāja neko, viņš tikai juta sevī prieku. Aizvēra neizlasīto žurnālu, pagaidīja, kamēr Ozoliņa kundzes grāmatās iespieda datumus, un tad viņi abi izgāja no siltās, gaišās telpas uz jau vakara krēslas apņemto ielu. Te Ozoliņa kundzes balss kļuva gaišāka, bez čuksta.

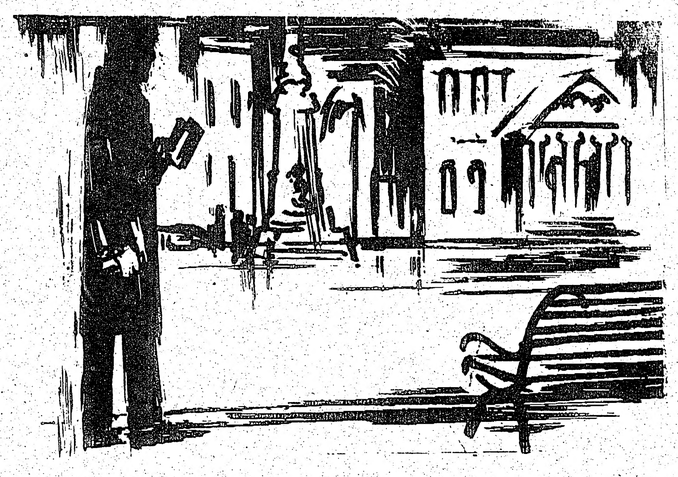

„Cik lieliski, būs man cieminš. Nedēļu nogales reizēm tās grūtākās, tad īsti izjūtu, cik nu viena esmu."

Pēteris nopūtās līdz ar Ozoliņa kundzi, atcerēdamies nelaiki Ozoliņu, ar ko bieži iznāca tikties un kopā būt pirmajos gados šajā krastā. Lāga vīrs, pat slims būdams, vēl palīdzēja citiem, ja vien varēja, un nomira pašos labākos gados. Ozoliņa kundze ieveda Pēteri savā istabā, kuŗu īrēja samērā lielas mājas otrā stāvā. No gaiteņa durvis veda uz visām pusēm, uz citām bija zīmītes ar vārdiem, uz citām nekas. Kaut kas no nometņu saspiestības mājoja šajā modernajā ērtumā.

„Redziet nu, kā dzīvoju! Vienā istabiņā, tepat aiz priekškara maza virtuvīte, patiesībā — tāds skapis vien ir, bet man jau pietiek, cik vairs vienam cilvēkam vārīšanas vai darīšanas."

Pēteris aplaida skatu, pazinā Ozoliņu vecās mēbeles, un nodomāja, ka varbūt tās šo istabu tomēr atšķir no parastajām, mēbelētajām istabām.

„Jā, gandrīz kā toreiz, kad no Vācijas atbraucām un tik daudzi dzīvojām vienā mājā." Ozoliņa kundze atkal nopūtās.

„Patiesībā, kas tad sevišķs mainījies šajos desmit gados?" Pēteris izmala aizskrējušos gadus steidzīgi vien savās smadzenēs. Nekas nebija citādāk: tāpat ik rītu cēlās, posās un devās uz darbu, tāpat ik dienu skraidīja pa noliktavu ar visādiem rēķiniem un pasūtinājumiem, tāpat vakaros spiedās pārpildītajā tramvajā, un tāpat vientulība vēl saldēja. Bet Ozoliņa kundze rūgti smaidīja.

„Mainījies jau nu ir gan daudz kas. Paskatieties, kā citi dzīvo! Visiem mājas, auto, vasarnīcas, tik daudzi braukā pa Ameriku un citām zemēm, pat Eiropa, kuŗai netikām klāt, tajā dzīvodami, tagad atvērusies kā mūžam neizpētams brīnums. Ļaudis ir pārvērtušies, gandrīz visi. Pavērojiet tikai, kā tagad svin svētkus, kā ēd, kā dzer un kā priecājas. Nē, mēs sen vairs neesam tie bailīgie DP no Vācijas. Mēs esam šīs zemes pilsoņi.

„Es ne." Pēteris cieti noteica, bet Ozoliņa kundze viņam tikai gurdi uzsmaidīja. Tad viņa sāka rosīties, sagādāja cienastu, tomēr turpināja aizsākto temu:

„Un paskatieties uz jaunajiem. Tie, kas bija bērni, jau paši auklē bērnus. Viss iet uz priekšu, viss."

„Es ne." Pēteris atkal tāpat cieti noteica, bet šoreiz Ozoliņa kundze nesmaidīja.

„Žēl, Pēter, man jūs no sirds žēl. Būtu arī jūsu dzīvei jālet uz priekšu." Viņa ielēja tasēs karstu tēju un piedāvāja to savam nejaušajam viesim.

„Es pie sevis šad tad esmu par jums iedomājusi. Sak, būtu jums kārtīga sieva. Esat tāds lāga cilvēks, bet tā — dzīvot visus šos gadus pavisam vienam," viņa papurināja galvu, „nē, tam nav ne jēgas, ne labuma. Esmu nu pati to rūgtumu izbaudījusi."

„Sievu!" Pēteris izsaucās, un juta, ka sen aizturēts rūgtums kāpj uz augšu. Ko visi kladzina par sievu?

„Man ir sieva," Pēteris stingri teica, „jūs taču to zināt. Un es neesmu nekāds bigamists, kas ņems otru. Tās aizmugurējiskās šķiršanās ir tikai tāds teātris, kam it kā būtu jāapmierina sirdsapziņa. Man ir sieva, un man ir meita, un vienalga, kur viņas ir, viņas ir. Nekad — saprotiet taču reiz — nekad nevienam nevar būt manai meitai tēvs, tikai es, un nekad nevienam nevar būt manai sievai vīrs, jo tas esmu es, tāpat kā man nevar būt cita sieva vai cita meita, jo man tās jau ir."

„Nu jā," Ozoliņa kundze vaiņiga smaidīja, „bet ar tiem, tur — viņpus dzelzs priekškara, mēs netiekam kopā. Man arī bija vīrs, tomēr es apprecējos otrreiz, un es tiešām nedomāju, ka aplami darīju. Viena es būtu mocījusies ar sevi un nīkusi, nevienam manis taču nevajadzētu! Bet kad apprecējos, biju vajadzīga un dērīga vismaz tam vienam cilvēkam, sevišķi, kad viņš sasļima. Un ko sliktu es nodarīju savam vīram — pirmajam vīram, otru reizi apprecēdamās, sakiet pats, ko?"

„Jūs lauzāt viņam doto vārdu, uzticību. Un kas to dara vienreiz, tas to —" Pēteris nepabeidza teikumu, stīvi skatījās izdzertajā tējas tasē.

Ozoliņa kundze apklusa. Tad brīdi darbojās gar tējas kannu un apjautājās par Miķeli.

„Bijāt lieli draugi, vienmēr kopā. Bet viens tāds, otrs pavisam savādāks. Mēs ar vīru kādreiz pabrīnījāmies, kā jūs divi, tik dažādi cilvēki tomēr turaties kopā. Miķelis vienmēr — pa gaisu, vien, pa gaisu vien! Nu tik ies, nu tik skries, pirks, dzīvos! Kā viņš gan prata par visu jūsmot!"

„Tāpēc jau vajadzēja kādu, kas viņu pieskata, kas pievalda." Pēteris pie sevis nodomāja, ka Ozoliņa kundze ir iedomāties nevar visas tās trakulības, ko Miķelis darījis, un no kā bieži vien Pēterim viņš bija jāpasarga. Miķelis, ticis no gūsta brīvībā, metās dzīvē ar tādu sparu, it kā dažos mēnešos vajadzētu atgūt nolaupītos gadus. Viņš neprata rēķināties ar cītiem, dzīvoja tikai sev, sava mirkļa priekam. Bet nu, kad viņam bija sieva, Pēteris vairs draugam nebija tik vajadzīgs. Domas mazliet sadurstījās pie Miķeļa sievas, jo ienāca prātā Jāņa teikstais. Kādas muļķīgas tenkas! Viņš, Pēteris, skrietu pie Miķeļa sievas!

Valodas ar Ozoliņa kundzi vairs lāga nevedās. Pēterī cēlās īgnums pret citiem, pret sevi, pat pret Miķeli. Viņš atvadījās. Izgāja gaŗajā gaitenī, bet netālu no trepēm apstājās. Pretim nāca Jānis.

„He, kur tad tu? Arī pie skroderaŗa?" Jānis pārsteigts iesaucās. Ozoliņa kundze vēl stāvēja sava istabas durvīs.

„Pie kāda skroderaŗa?" Pēteris īdzīgi atprasīja.

„Es te vienmēr nesu šūt, te — pie tā ukraiņa. Labi strādā un nekādu augsto maksu neprasa. Nācu pielaikot svētku uzvalku."

Jānis tā savādi nogrozījās, un šī niecīgā kustība Pēteri nokaitināja. Švauksts! viņš pie sevis domāja un gribēja iet savu ceļu. Jāņa skats bija iekritis Ozoliņa kundzes pavērtajās durvīs, un nu lūpas nejauki smīnēja.

„Tu ciemojies?" Likās, viņš tīši ticināja Pēteri.

„Jā, es ciemojos." Pēteris negribēji noteica un virzījās uz trepju pusi.

„Nu jā, tad jau pirmdien darbā tiksimies!" Jānis nosauca un arī devās tālāk savā gaitā. Pēteris sevī īga. Darba biedra sātikšana jau otru reizi šajā sestdienā viņam nemaz nepatika. Tenkos atkal visādas muļķības, it kā cilvēks vairs nedrīkstētu cilvēku satikt bez kāda īpaša nolūka!

☆

Lielās noliktavas latvieši parasti pusdienas laikos salasījās pie viena galda, kur sasēdās īpašā kārtībā, kas bija radusies pati no sevis. Galā, pie loga parasti sēdēja precētie, vīri, kas pārrunāja māju cenas, izbūves iespējas, sievu prasības un bērnu nepaklausību, kamēr galda otrā galā pulši trieca par bijušām un gaidāmām ballēm, par sieviešu modēm, filmām un meičām.

Pēteris un Miķelis sēdēja pa vidu. Miķelis gan tagad piederēja pie precēto kārtas; taču viņa sirdi un ausis vairāk saistīja puišu runas, ne nopietno ģimenes tēvu rūpes. Ek, kas nekaitēja puišiem un vecpuišiem! Brīvs kā kumeļš plašās ganībās!

Bet Pēteri neinteresēja ne jauno, ne veco valodas, ne viņš varēja dalīties puišu smieklos, ne precēto vīru nopietnībā. Ne viņam māja jācel, ne sieva jāmeklē, un kaut kā īsti viņu jau arī neviens neieskaitīja ne precētajos, ne puišos. Kas tad viņš bija? Ne viens, ne otrs — protams, pašlaik, un tikai pašlaik, bet šis pašlaik jau vilkās turpat divus gadu desmitus. Dzīve aizritēja, gadi ievilka sejā rievas, matos baltus pavedienus un gaitā smagumu, bet sirds — tā palika tāda pati, pilna ar mīlestību kā toreiz, kad viņš bija vīrs, kad stāvēja pie jaunas sievas sāniem ar dziļu apņemšanos sevī būt uzticīgs līdz nāvei.

Dažkārt darba biedri viņu pazoboja, sak', kas nekaiš Pēterim, strādā un krāj! Krāj, tādās reizēs Pēteris rūgti nodomāja, ko jūs saīdzat no krāšanas. Sūtiet pakas uz Latviju, redzēsit, cik tad atliek, ko krāt. Un kas man slimībā vai vecumā dos maizi, kas izmazgās kreklu? Aiz mīlestības to nevienš nedarīs un par velti arī ne. Bet skaļi jau to viņš neteica, viņš tikai it kā dažos mēnešos vajadzētu atgūt nolaupītos gadus. Viņš neprata rēķināties ar cītiem, dzīvoja tikai sev, sava mirkļa priekam. Bet nu, kad viņam bija sieva, Pēteris vairs draugam nebija tik vajadzīgs. Domas mazliet sadurstījās pie Miķeļa sievas, jo ienāca prātā Jāņa teikstais. Kādas muļķīgas tenkas! Viņš, Pēteris, skrietu pie Miķeļa sievas!

Valodas ar Ozoliņa kundzi vairs lāga nevedās. Pēterī cēlās īgnums pret citiem, pret sevi, pat pret Miķeli. Viņš atvadījās. Izgāja gaŗajā gaitenī, bet netālu no trepēm apstājās. Pretim nāca Jānis.

„He, kur tad tu? Arī pie skroderaŗa?" Jānis pārsteigts iesaucās. Ozoliņa kundze vēl stāvēja sava istabas durvīs.

„Pie kāda skroderaŗa?" Pēteris īdzīgi atprasīja.

„Es te vienmēr nesu šūt, te — pie tā ukraiņa. Labi strādā un nekādu augsto maksu neprasa. Nācu pielaikot svētku uzvalku."

Jānis tā savādi nogrozījās, un šī niecīgā kustība Pēteri nokaitināja. Švauksts! viņš pie sevis domāja un gribēja iet savu ceļu. Jāņa skats bija iekritis Ozoliņa kundzes pavērtajās durvīs, un nu lūpas nejauki smīnēja.

„Tu ciemojies?" Likās, viņš tīši ticināja Pēteri.

„Jā, es ciemojos." Pēteris negribēji noteica un virzījās uz trepju pusi.

„Nu jā, tad jau pirmdien darbā tiksimies!" Jānis nosauca un arī devās tālāk savā gaitā. Pēteris sevī īga. Darba biedra sātikšana jau otru reizi šajā sestdienā viņam nemaz nepatika. Tenkos atkal visādas muļķības, it kā cilvēks vairs nedrīkstētu cilvēku satikt bez kāda īpaša nolūka!

☆

Lielās noliktavas latvieši parasti pusdienas laikos salasījās pie viena galda, kur sasēdās īpašā kārtībā, kas bija radusies pati no sevis. Galā, pie loga parasti sēdēja precētie, vīri, kas pārrunāja māju cenas, izbūves iespējas, sievu prasības un bērnu nepaklausību, kamēr galda otrā galā pulši trieca par bijušām un gaidāmām ballēm, par sieviešu modēm, filmām un meičām.

Pēteris un Miķelis sēdēja pa vidu. Miķelis gan tagad piederēja pie precēto kārtas; taču viņa sirdi un ausis vairāk saistīja puišu runas, ne nopietno ģimenes tēvu rūpes. Ek, kas nekaitēja puišiem un vecpuišiem! Brīvs kā kumeļš plašās ganībās!

Bet Pēteri neinteresēja ne jauno, ne veco valodas, ne viņš varēja dalīties puišu smieklos, ne precēto vīru nopietnībā. Ne viņam māja jācel, ne sieva jāmeklē, un kaut kā īsti viņu jau arī neviens neieskaitīja ne precētajos, ne puišos. Kas tad viņš bija? Ne viens, ne otrs — protams, pašlaik, un tikai pašlaik, bet šis pašlaik jau vilkās turpat divus gadu desmitus. Dzīve aizritēja, gadi ievilka sejā rievas, matos baltus pavedienus un gaitā smagumu, bet sirds — tā palika tāda pati, pilna ar mīlestību kā toreiz, kad viņš bija vīrs, kad stāvēja pie jaunas sievas sāniem ar dziļu apņemšanos sevī būt uzticīgs līdz nāvei.

Dažkārt darba biedri viņu pazoboja, sak', kas nekaiš Pēterim, strādā un krāj! Krāj, tādās reizēs Pēteris rūgti nodomāja, ko jūs saīdzat no krāšanas. Sūtiet pakas uz Latviju, redzēsit, cik tad atliek, ko krāt. Un kas man slimībā vai vecumā dos maizi, kas izmazgās kreklu? Aiz mīlestības to nevienš nedarīs un par velti arī ne. Bet skaļi jau to viņš neteica, viņš tikai it kā dažos mēnešos vajadzētu atgūt nolaupītos gadus. Viņš neprata rēķināties ar cītiem, dzīvoja tikai sev, sava mirkļa priekam. Bet nu, kad viņam bija sieva, Pēteris vairs draugam nebija tik vajadzīgs. Domas mazliet sadurstījās pie Miķeļa sievas, jo ienāca prātā Jāņa teikstais. Kādas muļķīgas tenkas! Viņš, Pēteris, skrietu pie Miķeļa sievas!

Valodas ar Ozoliņa kundzi vairs lāga nevedās. Pēterī cēlās īgnums pret citiem, pret sevi, pat pret Miķeli. Viņš atvadījās. Izgāja gaŗajā gaitenī, bet netālu no trepēm apstājās. Pretim nāca Jānis.

„He, kur tad tu? Arī pie skroderaŗa?" Jānis pārsteigts iesaucās. Ozoliņa kundze vēl stāvēja sava istabas durvīs.

„Pie kāda skroderaŗa?" Pēteris īdzīgi atprasīja.

„Es te vienmēr nesu šūt, te — pie tā ukraiņa. Labi strādā un nekādu augsto maksu neprasa. Nācu pielaikot svētku uzvalku."

Jānis tā savādi nogrozījās, un šī niecīgā kustība Pēteri nokaitināja. Švauksts! viņš pie sevis domāja un gribēja iet savu ceļu. Jāņa skats bija iekritis Ozoliņa kundzes pavērtajās durvīs, un nu lūpas nejauki smīnēja.

„Tu ciemojies?" Likās, viņš tīši ticināja Pēteri.

„Jā, es ciemojos." Pēteris negribēji noteica un virzījās uz trepju pusi.

„Nu jā, tad jau pirmdien darbā tiksimies!" Jānis nosauca un arī devās tālāk savā gaitā. Pēteris sevī īga. Darba biedra sātikšana jau otru reizi šajā sestdienā viņam nemaz nepatika. Tenkos atkal visādas muļķības, it kā cilvēks vairs nedrīkstētu cilvēku satikt bez kāda īpaša nolūka!

☆

Lielās noliktavas latvieši parasti pusdienas laikos salasījās pie viena galda, kur sasēdās īpašā kārtībā, kas bija radusies pati no sevis. Galā, pie loga parasti sēdēja precētie, vīri, kas pārrunāja māju cenas, izbūves iespējas, sievu prasības un bērnu nepaklausību, kamēr galda otrā galā pulši trieca par bijušām un gaidāmām ballēm, par sieviešu modēm, filmām un meičām.

Pēteris un Miķelis sēdēja pa vidu. Miķelis gan tagad piederēja pie precētо kārtas; taču viņa sirdi un ausis vairāk saistīja puišu runas, ne nopietno ģimenes tēvu rūpes. Ek, kas nekaitēja puišiem un vecpuišiem! Brīvs kā kumeļš plašās ganībās!

Bet Pēteri neinteresēja ne jauno, ne veco valodas, ne viņš varēja dalīties puišu smieklos, ne precēto vīru nopietnībā. Ne viņam māja jācel, ne sieva jāmeklē, un kaut kā īsti viņu jau arī neviens neieskaitīja ne precētajos, ne puišos. Kas tad viņš bija? Ne viens, ne otrs — protams, pašlaik, un tikai pašlaik, bet šis pašlaik jau vilkās turpat divus gadu desmitus. Dzīve aizritēja, gadi ievilka sejā rievas, matos baltus pavedienus un gaitā smagumu, bet sirds — tā palika tāda pati, pilna ar mīlestību kā toreiz, kad viņš bija vīrs, kad stāvēja pie jaunas sievas sāniem ar dziļu apņemšanos sevī būt uzticīgs līdz nāvei.

Dažkārt darba biedri viņu pazoboja, sak', kas nekaiš Pēterim, strādā un krāj! Krāj, tādās reizēs Pēteris rūgti nodomāja, ko jūs saīdzat no krāšanas. Sūtiet pakas uz Latviju, redzēsit, cik tad atliek, ko krāt. Un kas man slimībā vai vecumā dos maizi, kas izmazgās kreklu? Aiz mīlestības to nevienš nedarīs un par velti arī ne. Bet skaļi jau to viņš neteica, viņš tikai it kā dažos mēnešos vajadzētu atgūt nolaupītos gadus. Viņš neprata rēķināties ar cītiem, dzīvoja tikai sev, sava mirkļa priekam. Bet nu, kad viņam bija sieva, Pēteris vairs draugam nebija tik vajadzīgs. Domas mazliet sadurstījās pie Miķeļa sievas, jo ienāca prātā Jāņa teikstais. Kādas muļķīgas tenkas! Viņš, Pēteris, skrietu pie Miķeļa sievas!

Valodas ar Ozoliņa kundzi vairs lāga nevedās. Pēterī cēlās īgnums pret citiem, pret sevi, pat pret Miķeli. Viņš atvadījās. Izgāja gaŗajā gaitenī, bet netālu no trepēm apstājās. Pretim nāca Jānis.

„He, kur tad tu? Arī pie skroderaŗa?" Jānis pārsteigts iesaucās. Ozoliņa kundze vēl stāvēja sava istabas durvīs.

„Pie kāda skroderaŗa?" Pēteris īdzīgi atprasīja.

„Es te vienmēr nesu šūt, te — pie tā ukraiņa. Labi strādā un nekādu augsto maksu neprasa. Nācu pielaikot svētku uzvalku."

Jānis tā savādi nogrozījās, un šī niecīgā kustība Pēteri nokaitināja. Švauksts! viņš pie sevis domāja un gribēja iet savu ceļu. Jāņa skats bija iekritis Ozoliņa kundzes pavērtajās durvīs, un nu lūpas nejauki smīnēja.

„Tu ciemojies?" Likās, viņš tīši ticināja Pēteri.

„Jā, es ciemojos." Pēteris negribēji noteica un virzījās uz trepju pusi.

„Nu jā, tad jau pirmdien darbā tiksimies!" Jānis nosauca un arī devās tālāk savā gaitā. Pēteris sevī īga. Darba biedra sātikšana jau otru reizi šajā sestdienā viņam nemaz nepatika. Tenkos atkal visādas muļķības, it kā cilvēks vairs nedrīkstētu cilvēku satikt bez kāda īpaša nolūka!

☆

Lielās noliktavas latvieši parasti pusdienas laikos salasījās pie viena galda, kur sasēdās īpašā kārtībā, kas bija radusies pati no sevis. Galā, pie loga parasti sēdēja precētie, vīri, kas pārrunāja māju cenas, izbūves iespējas, sievu prasības un bērnu nepaklausību, kamēr galda otrā galā pulši trieca par bijušām un gaidāmām ballēm, par sieviešu modēm, filmām un meičām.

Pēteris un Miķelis sēdēja pa vidu. Miķelis gan tagad piederēja pie precētо kārtas; taču viņa sirdi un ausis vairāk saistīja puišu runas, ne nopietno ģimenes tēvu rūpes. Ek, kas nekaitēja puišiem un vecpuišiem! Brīvs kā kumeļš plašās ganībās!

Bet

Egils Pamežs

ZIEMSVĒTKU VECĪTIS

„Ātrāk, Aina, ātrāk," sauca Baiba, izlēkdama no tramvaja un pusskriešus dodamās uz Kurzemes staciju, „līdz vilcienam tikai dažas minūtes, un man vēl bilete jānopērk".

„Pagaidi, Baiba, es netieku tev līdzi, jo tavs sainis ir tik liels un neērts", izmisusi atsaucās tumšmatainā Aina, steigdamās nopakaļ draudzenei.

„Nekas, meitēn, šī steiga nāks tev par labu. Varbūt kādu kilogramu no svara pazaudēsi un tev būs svēkos Siguldā vieglāk slēpēt."

„Ak, ko tu mani apcel! Pati būtu labprāt braukusi mums līdzi, ja vien māte neaicinātu uz mājām pa svētkiem. Mūsu lielajā studentu barā būtu tava īstā vieta. Tur tu ar savu aso mēli varētu izmēloties bagātīgi. Var jau gadīties arī, ka pa svētku laiku kāda veiklāka meitene nocel tavu Gunāru."

„Kas nu šis par manu. Tāpat studiju biedrs vien ir kā kurš katrs. Tas, ka viņš man vairāk pievērš uzmanību, vēl nenozīmē, ka man viņš patiktu, lai gan citādi puisim nav nekādas vainas, tikai par lēnu un klusu", piebilda Baiba, ieskriedama stacijā.

Kad meitenes uzkāpa uz augšējā perona, bija vēl pāris minūšu laika. „Tad nu izdzīvojies un izpriecājies labi krietni pa svētkiem. Gan jau Bauskas puiši tev pakavēs laiku, " smējās Aina, pavadot Baibu.

„Ak, ko tu zobojies par mani, Aina. Tu labi zini, ka es būtu pa svētkiem tik labprāt palikusi Rīgā. Būtu jauki izslēpējušies pa Siguldu un mūsu pašu bariņā nosvētījuši jaukus svētkus. Bet māte ir viena, un viņas vienīgais prieks ir sastapt mani un svētkus pavadīt kopā. Mums jau tur, mazpilsētā, nav nekādas lielas pazīšanās, jo māte ir tik ļoti nodarbināta ar savu mazo kafejnīcu, un es labu laiku esmu prom no Bauskas," skumīgi runāja Baiba, atvadīdamās no draudzenes.

Vilciens bija pārpildīts svētku viesiem, kas devās uz visām Zemgales un Kurzemes malām izmantot Ziemsvētku brīvlaiku, tā ka Baibai iznāca līdz Jelgavai nostāvēt kājās koridorā. Jelgavā viņa dabūja vietu kupejā, bet grūtības atkal sākās Meitenē, jo braucēju ar Bauskas mazo „bānīti" bija daudz un stacijā visi skriešus devās uz šaursliežu vilcienu. Arī Baiba palaida skriešus savas slaidās kājas un vēl pēdējā brīdī dabūja vietiņu kupejas stūrī. Lai gan vilciens bija pārpildīts, Baiba sameklēja grāmatiņu un sāka lasīt, jo nelielo ceļu līdz Bauskai vilciens veica lēnā tempā, piestādamies visās stacijās, kas sekoja cita citai par dažiem kilometriem.

Kaut gan vilciens Bauskā pienāca lielā krēslā Baibu stacijā sagaidīja smaidošā un laimīgā māte. Viņas sarunātais vedējs tās noveda mājās pustundas laikā, lai gan stacija atradās no pilsētas krietni patālu.

„Vai, māmiņ, cik te viss kluss un rāms... un jauks," runāja Baiba, apkampdama māti, „arī varenu egli tu esi saposusi. To jau tev atkal būs atvedis kāds labs klients. Bet tagad man gribas ēst kā sunim. Liec tik labumus galdā, jo es jau labi pazīstu tavu vārīšanas un cepšanas mākslu," glaimoja Baiba.

„Ko nu par to, meitiņ. Es jau visu saliku virtuvē. Nāc nu tikai mieloties, jo diezgan esi Rīgas maizē izkritusies. Raugi, kādi plāni vaidziņi, un ap vidu jau tevi varētu aptvert ar divām plaukstām," runāja māte, vērdamās smaidošā Baibā.

„Tas jau, māmiņ, tagad modē. Šovakar gan dūšīgi saēdīšos tavus labumus, kādus es Rīgā nedabūju," virtuvē ieiedama runāja Baiba.

„Rītu tev, meitiņ, gan būs man jāpalīdz kafejnīcā, jo rītu ir pēdējā tirgus diena pirms svētkiem, un tad gribu aiziet uz tirgu sapirkties lauku produktus. Līna arī atprasījās uz mājām, un tad jau kādam jāpaliek kafejnīcā. Es kafiju uzvāršu un visu salikšu uz letes pa rokai, bet tev būs jāapkalpo apmeklētāji, kuŗu gan no pašas rīta daudz vis nebūs. Tu jau šo darbu labi pazīsti un pratīsi tikt galā. Es jau arī būšu, cik vien ātri iespējams, atpakaļ.

Baiba, mātei runājot, pasmaidīja, jo viņai šis uzdevums bija labi pazīstams vēl no vidusskolas laikiem. Viņa labi prata tikt galā ar tirdznieciskiem un citiem apmeklētājiem kas to bija iecienījuši viņas atklātās un reizēm zobgalīgās valodas dēļ. Viņa vēl tagad atcerējās vienu otru no apmeklētājiem un par viņiem apjautājās mātei.

Pēc garšīgām vakariņām tik labi bija iegulities savā meitenes gultā un sajust lielo mieru un klusumu ap sevi. Māte vēl ilgi nosēdēja uz Baibas gultas malas un stāstīja savas ikdienas gaitas un raizes, kā arī šo to jautāja par meitas dzīvi Rīgā.

„Ko nu, māt, par manu dzīvi. Tu jau zini, cik vienāda tā ir. No rīta uz universitāti, vakarā mājās. Tad tā bezgalīgā mācīšanās. Reizēm ar Ainu aizejam uz teātri un operu, bet tas ir reti, jo ne jau laika, ne naudas diezgan. Man jau ātrāk gribas nobeigt skolu, jo arī tev būtu laiks domāt par vieglākām dienām."

„Ko tu, bērns, runā. Man spēka diezgan, un ar savu bodīti varu itin labi pārtikt un arī tevi paskolot, bet tā vientuļība bez tevis ir grūtākā. Tā reizēm gribas tevi pašūpot un paauklēt, kā bērna dienās, bet tu esi tik tālu," gaudās māte.

Abas sievietes sāka nevaldāmi smieties par mātes pēdējo teicieni, lai gan tas Mieriņa kundzei bija nācis no sirds. Baiba nevarēja vien beigt smieties. Apkampusi māti, viņa aizrautīgi smējās. Paauklēt viņu, meitu, kuŗai tuvojas jau divdesmit pirmais gads. Tas bija tik jocīgi un mīļi. Ar smaidu uz lūpām viņa arī aizmiga savā vecajā, siltajā istabiņā, kur katra lieta tai atgādināja bērnību un skolas laikus. Katrs nieciņš te atradās tā, kā viņa tos bija pametusi uz Rīgu aizbraucot. Māte klusi pievēra durvis un devās sakārtot veikala telpas rītdienai.

Vēl laukā valdīja melna tumsa, kad māte maigi modināja Baibu:

„Celies nu, bērns, man drīzi jāiet uz tirgu un pirms aiziešanas es gribu tev visu parādīt. Šonakt laukā bija briesmīgs aukstums, nez vai nebūs ap 30 grādu. Tādēļ labi saģērbies. Es jau gan krāsnis aizkuru, bet veikals vēl kādu laiku būs auksts."

Kas tad nu Baibai tur bija ko nezināt. Pazīstama lieta. Virtuvē vārījās kafija un daždažādas maizītes bija saliktas uz letes un lielie kukuļi plauktos. Tas desmit centu, tas divdesmit. To jau viņa zināja no galvas.

„Ej nu vien, māmiņ, droši. Gan jau tikšu galā ar visu."

Brr, veikalā gan bija vēl krietni vēss, un Baiba apmeta ap pleciem mātes vilnas lakatu un kādu laiku uzturējās virtuvē, kur bija silti un labi.

Noskanēja durvju zvaniņš un kāda namamāte vēlējās kukuļiti baltmaizes. Tad atkal ilgāks klusums, tikai pa ielu dzirdēja cikstam laucinieku ragavu sliedes, braucot uz tirgus laukumu. Baibai kļuva ūri vai gaŗlaicīgi.

Nu noskanēja sniegā smagi soļi. Nācējs nodauzīja sniegu no kājām uz kāpieniem, un līdz ar viņu veikalā ievēlās vesels spiets auksta gaisa. Nācējs bija pagaŗa auguma, tērpies lielā garā kažokā, sajostā ar veclaicīgu pērļu jostu. Kājās bija milzu filča zābaki, bet rokā viņš turēja lielu, veclaicīgu ādas somu. Uzacis un saceltā kažoka apkakle bija no aukstuma un elpas apsarmojušas, tā ka vīra vecumu un izskatu nemaz nevarēja noteikt. Baibai viņš likās pēc Ziemsvētku vecīša, un viņa jautri uzsauca ienācējam:

„Labrīt, Ziemsvētku vecīti! Jau tik agri ar svētku dāvanām."

„Labrīt, labrīt, meitiņ!" jautri atbildēja ienācējs, noņemdams smago ziemas cepuri un to uzkārdams. Kad arī kažoks bija novilkts, tad Baiba ar samulsumu ieraudzīja gadus 27 vai 28 vecu slaidu virieti, kuplu gaišu matu kodaļu un šķelmīgām acīm, kuŗās varēja samanīt jautrības dzirkstis.

Nē, šo viru Baiba nepazina un jutās varen neērti par savu iepriekšējo familjāro apsveicināšanos, bet svešais to it kā neievēroja. Nosēdies pie galdiņa, viņš pasūtināja kafiju un maizītes. Brīdi pasildījis nosalušās rokas pie kafijas tases, viņš iesāka ar meiteni tērzēt.

Baiba bija manāmi samulsusi un nelaimīga par savu vaļīgo apsveicināšanos, kā to bija paradusi ar pazīstamiem veikala apmeklētājiem agrāk. Nez, kas šis tāds bija. Drēbes jau gan nebija nekādas smalkās, nedz jaunās un tad tas briesmīgais kažoks un tūbu zābaki, no kuŗiem siltumā atkusa sniegs un sakrājās ap ienācēja kājām zem galda.

Lai nu tas bija kā būdams, tomēr veikalā tā nedrikstēja pret viesiem izturēties. Varbūt, ka vajadzēja atvainoties, bet vai tāds lauku vīrs maz ko zināja par pieklājīgu uzvešanos un atvainošanos. Ech, kas pateikts, pateikts.

Viesis stāstīja par lielo aukstumu, kāds vēl šoziem šeit nav piedzīvots, un kā gaŗām ejot iejautājās par Baibu, šis viņas te agrāk neesot redzējis. Nē, viņa te nedzīvojot. Esot no Rīgas. Kas gan šim jāzina, pukojās Baiba, rīkodamās gar maizītēm. Pasūtinājis otru tasi kafijas sveša sāka skopos vārdos stāstīt par lielā sniega un aukstuma postu laukšaimniecībā, bet it sevišķi mežā. Baiba pamazām sāka ieinteresēties viņa aprautā, bet tomēr glemainā stāstā.

„Vai jūs dzīvojat laukos?" šķietami nevainīgi viņa iejautājās.

„Nē, es esmu meža vīrs un dzīvoju aklā mežā. Jums, varbūt, tas liksies savādi, bet es mīlu mežu un jūtos tur laimīgs. Es daudz ko redzu, ko citi cilvēki nesaprot un nesajūt. Tas būtu bezgala gaŗš stāsts Ziemsvētku vecītim, kuŗam svētku tuvumā nemaz nav laika," smaidīdams nobeidza svešais pieceldamies.

Baiba negribot nosarka un apmulsa.

Svešais iebāza roku kabatā un meklēja pēc naudas. Nu viņa sejai pārskrēja samulsums, un viņš nelaimīgi pagriezās pret Baibu:

„Man ir gauži nepatikami tagad jums atzīties, ka esmu bez naudas. Šorīt steigā esmu to aizmirsis mājās, bet man pilsētā ir pazīstami, kas man aizdos kādu naudiņu. Līdz šim tādas lietas notika tikai Rīgā, bet nu arī mazpilsētās sāk ieviesties šāds paradums, bet viņa skaļi teica:

„Ak, ko. Kas par niekiem! Cik tad nu tur tā maksa! Gan jau atdosit nākošā reizē."

Beigts, kas beigts. Ko tad viņa citu varēja teikt vai darīt. Cilvēks jau gan likās godīgs; tik sāka stāstīja par mežu. Un acis, kas par izteiksmīgām un bezbēdīgām acīm. Laikam jau kāds meža cirtējs, kas visu naudu nodzēris uz svētku priekiem.

Aizejot svešais pagriezās pret Baibu un noteica: „Esiet droši. Jūsu nauda nezudīs. Ziemsvētku vecītis jau nemēdz bērnus mānīt."

Baibai viņa pēdējie vārdi bija kā karsta svelme pār visu seju. Taču jau cilvēks bija apvainojies, lai gan acis tik laipni un šķelmīgi smaidīja.

Sāka nākt veikalā tirdzinieki, un Baibai bija rokas pilnas darba, tā rīta notikums nevaļā piemirsās. Pārnāca māte un brīdi piepalīdzēja Baibai, bet tad tai atkal vajadzēja skriet pa pilsētu darīšanās, un Baiba palika viena. Nu atkal veikalā iestājās klusums, bet tur jau nāca viņas šīrīta paziņa. Baiba ieraudzīja viņa starojošās acis un kalseno seju jau otrpus ielai un viņai kļuva tik silti un labi. Tačū jau krietns cilvēks un cik stalti viņš nāk, galvu atmetis. Nemaz neizskatās pēc meža cirtēja un tukšinieka. Briesmīgo ādas somu viņš nesa padusē un jau pa gabalu māja Baibai ar roku. Baibai gribējās paskriet viņam pretim, tik pazīstams un tikams viņai tas likās, it kā vecu draugu būtu ieraudzījusi, ko gadiem pazinusi.

Jau uz sliekšņa nācējs sauca: „Nu redzat, ka Ziemsvētku vecītis tur savu vārdu. Še būs mans tēriņš," viņš teica, sniegdams divu latu gabalu, „un te būs Ziemsvētku vecīša svētku dāvana uzticīgam bērnam" piebilda svešais, sniegdams jauku Ziemsvētku vecīša attēlu kokgriezumā. Figūra tiešām bija mākslas darbs, bet Baiba nevarēja viņu pieņemt no sveša cilvēka. Nē, nē, viņa pateicās, bet pieņemt viņa to nevarot.

„Jūs esat spītīgs bērns, kas atsakās no Ziemsvētku veča dāvanas," noskumis teica vīrietis, atvērdams lielo somu un gatavodamies tēlu mest tajā, bet viņa rīcību pārtrauca Baibas pārsteiguma izsauciens. Baiba ar bālu seju vērās somā, kuŗā kaudzēs gulēja naudas zīmes. Desmit, divdesmit un piecdesmit latu paciņās. Tur jau bija tūkstošiem latu. Kur gan šis svešnieks tās bija ņēmis?

Jaunais vīrietis nesapratnē brīdi lūkojās meitenē un tad ieraudzīja viņas asaras. Tad viņš steidzīgi runāja.

„Jā, jā, jaunkundz. Nebrīnieties nemaz. Es šorīt aplaupīju valsts banku un nu esmu bapgāts vīrs, kā jau tas Ziemsvētku vecam pienākas."

„Labdien, mežziņa kungs" aiz muguras jauniešiem atskanēja Mieriņu mammas rāmā balss. „Es jau ienākdama klausos, kas te par troksni. Kā tad mana meita jūs apkalpoja? Vai nebija pārāk asa? Viņai tas tā izdodas šad un tad. Redzi, Baibiņ, mūsu jaunais mežzinis Kraujiņš ir mans parasts viesis. Pagājušā nedēļā atveda man Ziemsvētku egliti, jo tik skaistas jau te nedabū."

„Es nemaz nezināju, Mieriņa kundze, ka jums tik skaista un liela meita. Mani gan viņa ieskaitīja te par Ziemsvētku vecīti, te par laupītāju un razbainieku, bet nu mēs esam līdzīgi, jo es arī viņai nospēlēju īstu neveikli, bet naudas rēķina samaksai man patiesi nebija līdzi," smējās Kraujiņš.

Uz Jauno gadu Aina saņēma no Bauskas Baibas jūsmīgu vēstuli: „Mīļā Ainiņ. Es esmu tik laimīga un priecīga kā nekad agrāk. Šie ir mani jaukākie Ziemsvētki. Es esmu izslēpējusies katru svētku dienu. Esmu apgriezusi mežu mežus un visas kalnpotājs, izdzēsis lielās spulgulītes un viens pats klusinātā balsī sāka dziedāt Klusa nakts, svētā nakts. Bet drīz balss aizlūza, nenorījams kumoss iespruda kaklā un smacēja.

Sveces, egle smaržoja.

„Manas mīļās!" Pēteris čukstēja istabā, iedomādamies sievu un meitu. Viņš zināja, viņas nav vienas, viņas droši vien ir

Pie svētku eglītes. J. Liģera foto.

Janina Babre

SAPŅU BRAUCIENS

Ziemassvētki, Ziemassvētki —
Skanošs brauciens divjūgā.
Agri rieti, vēli lēkti,
Zvaigznes saplaukst brīnumā.

Ziemas sniega miera klāsti
Baltās drānas — Betlēme,
Atkal dzīvi senie stāsti
Tuva, tuva dzimtene!
Ziemassvētki, Ziemassvētki
Sniega klāju baltumā.
Aizslīdu uz tēva māju
Zvanu skaņu vieglumā. . .

Lielupes nogāzes. Tu gan gribēsi zināt, ar ko slēpēju un kāds ir mans partneris. Ak, draudziņ, tas ir jauks un mīļš Ziemsvētku vecītis ar zilām, smaidošām acīm un jaukām dobītēm abos vaigos. Es tev viņa attēlu parādīšu pēc atgriešanās Rīgā.

Es vēl neko tev nevaru teikt, bet tā vien liekas, ka es drīz Rīgu apmainīšu pret mežu, kur pašā vidū maza jauka māja, kuŗā dzīvo mans jaukais Ziemsvētku vecītis. Mani jau gaida un es steidzos uz mežu.

Tava pūcīgā Baiba.

Prāta cilvēks

(Pārnesums no 10. lpp.)

norima pavisam. Pēcpusdienas kafiju dzerot, noliktavas strādnieku laba daļa bija jau pazudusi, kamēr citi, pusdienojot pieraduši, kamēr citi, pusdienojot pieraduši, nu priecīgi un droši runāja. Visi gaidīja dienas beigas, visi gaidīja Ziemsvētkus, patiesībā — brīvdienu, ne svētvakaru. Darba vīri tērzēja, smējās par lielajiem tīriem, kas būs jāēd līdz apnikumam. Viens otrs pažēlojās par noteikto baznīcā iešanu, bet vēl nesenās rūpes visiem likās šovakar tālas, tās nepieminēja, tās aizklāja krāsainā papīra lentes un spožo spuldžu gaisma. Tad viņi visi sauca viens otram ar labvakar un priecīgus Ziemsvētkus, naski steigdamies uz tramvaju pieturām. Mājās! Visi steidzās šovakar mājās. Arī Pēteris. Kā sacīkstēs viņi kopā ar Miķeli izmetās no noliktavas ģērbtuves un iespraucās pārpildītajā satiksmes līdzeklī.

Pētera trauksme pēkšņi saplaka. Vientulības apziņa spiedās virsū tāpat kā darbu beigušie strādnieki, un palika vēl tad, kad viņi izkāpa un kā katru vakaru kopā ar Miķeli soļoja. Miķelis bija neparasti kluss. Gandrīz jau pie savas mājas iejautājās:

„Vai tu iesi pie tās Ozoliņa kundzes?"

„Kad?" Pēteris dzedri atjautājās.

„Nu, pa svētkiem. Šovakar, rīt?"

„Nē, neesmu tā taisījies."

„Kas tur ko taisīties, aizej un cauri. Tev viņa patīk?"

Pēteris esi pacirta galvu sānis: „Nesāc nu tu arī!"

Klusums. Viņu soļi sevādi dipēja tik nemierīgajā vakarā. Pēteris skaidri juta, ka gaida, ka vēlas, lai Miķelis aicina pie sevis rīt, šovakar, vienalga kad, bet lai aicina. Miķelis ierāvies savās domās, savē jaunā, precētā vira lomā un nesaka nekā. Pie savas mājas gan viņš tā kā pamīļājās, kā nezinādams, ko īsti izsākt, tomēr vairāk kā — priecīgus svētkus — Pēteris nesagaidīja.

„Ar labu nakti." Viņš noteica un stingriem soļiem devās uz savu istabu nedaudz tālāk. Bet sirdī palika vilšanās, rūgta, asa. Nelūdza vis! Gribējās vakara tumsā saukt: Miķel, Miķel, kur nu palika visi tie Ziemsvētki, kad dalījām kumosus, kad iztikām ar vieniem cimdiem un vienu pieklājīgu kreklu?

Tu esi prāta cilvēks, Pēteris pats ar sevi domās runājās, tu saproti taču, ka neesi vairs Miķelim vajadzīgs. Ko viņš iesāks ar tevi svētku vakarā? Ne tu dzersi piedāvāto šņabi, ne smiesies par Miķeļa jokiem. Tiešām, tev tur nav ko meklēt. Ej savā istabā un svini pats savus Ziemsvētkus kā gribi!

Pēteris iegāja savā istabā, kuŗā smaržoja pārnestā eglīte. Uz galda stāvēja Miķelim domātā dāvana gliti iesaiņota. Lēni Pēteris lupināja nost krāsaino papīru. Nevajadzēs! Pēc svētkiem nevajadzēs! Pēteris pašķirstīja grāmatu, kuŗu bija izlasījis. Nu viņš zināja, kas ir Narciss un kas ir Zeltamute. Uzšķirās vieta, kur Narciss iztirzā starpību starp sevi, prāta cilvēku un jūtīgo Zeltamuti: „Jums pieder dzīves pilnība, jums pienākas sulīgākie augļi, jums pieder mīlestības dārzs, mākslu skaistā pasaule. Jūsu dzimtene ir zeme, mūsu dzimtene ir ideja. Jums var draudēt briesmas noslīkt jūtekļos, mums — iedrāšanās bezgaisa telpā."

Pēteris aizcirta grāmatu, pameta to uz galda, kā kaut ko karstu, ko pirksti vairs nespēj noturēt, un smagi elpoja. Tā vien likās, viņš bija iedrāzies bezgaisa telpā, kur smaržo egle, bet tā smaržodama iesūc sevī Pēteri pašu, kopā ar vistem aizgājušajiem gadiem, domām un idejām. Jā, kopā ar viņa idejām par mūžīgo uzticību un pārdzīvojuma neatkārtošanos. Bija tik grūti, tik neizsakāmi smagi šajā bezgaisa telpā, ka Pēterim izlauzās skaļš vaids, bet tas iekrita istabas klusumā kā kaut kas būtisks un likās, izrāva no egļu skuju smaržas Pēteri atpakaļ ārā, ierāva dzīvē — tajā pelēkajā dzīvē, kas vienmuļi ritēja.

„Tā tas ir." Pēteris skaļi noteica un sāka rosīties. Nomazgājās, pārģērbās, pārslaucīja istabu, tad ieēda vienkāršu maltīti. Darbojoties domas mazliet norima, izgaisa vilšanās par Miķeļa klusēšanu, par Jāņa aplamo tenkošanu un par savu vientulību. Tā tas ir!

Labi vien bija, ka arī svētku vakarā vajadzēja strādāt, tagad atkal trūkst mēles, jo citiem patika uzmanīt viņa soļus. Vai nebija savādi, ka par tiem, kas savas sievas tur, viņā pusē atstājuši un aizmirsuši, tā nerunāja, jo likās dabīgi, ka cilvēks dzīvo, it kā viens posms viņa pagātnē nebūtu bijis; it kā viņš nekad Dieva un cilvēku priekšā nebūtu zvērējis mūžīgu uzticību. Pēteris to nevarēja aizmirst, arī negribēja, un tā vien likās, ļaudis nespēja viņa godīgumu pieņemt par patiesu.

Piekusis no tālās staigāšanas, Pēteris iegāja savā istabā, priecīgs, ka ceļā pagājusi vairāk nekā stunda. Vakars vairs nebūs tik gaŗš, un tā izsoļoties ir labi, norimst domas, nogurst locekļi, tad arī miegs nebēg. Svinīgi Pēteris apstājās pie mazās eglītes. Tajā nebija nekādu vizuļu, nevienas spuldzītes; kupla un zaļa tā smaržoja kā visas tās daudzās egles un eglītes, kas nobirušas, sen aizmestas, bet kas savās skujās vienmēr slēpj mīlestību, bezgalīgu mīlestību un bezgalīgas sāpes. Pēteris sadabūja divas lielas sveces. Brīdi nezinā palika stāvot, jo viņam nebija, kur tās likt, nebija pat tādu pudeļu, kuŗās sveces turētos. Tad viņš izņēma no skapīša baltu apakštasīti un uzspiņāja sveces uz tās, palika tuvāk eglītei un viens pats klusinātā balsī sāka dziedāt Klusa nakts, svētā nakts. Bet drīz balss aizlūza, nenorījams kumoss iespruda kaklā un smacēja.

Sveces, egle smaržoja.

„Manas mīļās!" Pēteris čukstēja istabā, iedomādamies sievu un meitu. Viņš zināja, viņas nav vienas, viņas droši vien ir radu pulkā, viņām varbūt ir arī draugi. „Manas mīļās," viņš atkal teica, skatīdamies abās balsajās svecēs, „kaut jūs nekad nekad nepaliktu tik vienas."

Tā sēdēt bija grūti. Prāts gan teica, ka ir pilnīgi vienalga, kur viņš šonakt klīst, no savām domām viņš neizbēgs, tomēr bija tā, it kā kāds dzitu ārā no istabas, ārā aukstumā. Cilvēkam vajaga cilvēku! Pēteris apģērba mēteli, un grasījās ņemt cepuri, kad skats apstājās pie Miķelim domātās grāmatas. Dāvana bija, bet nebija, kam dot. Atkal prātā ienāca Ozoliņa kundze ar savu vientulību. Bet viņai nevarēja dāvināt grāmatu ar ierakstu: Miķelim Ziemsvētkos! Kopā ar domām par Ozoliņa kundzi atplaiksnījās doma par bibliotēku, tās gaismu un siltumu.

Pēteris pasmaidīja sevī, priecīgs un apmierināts par pēkšņo domu. Paņēmis vēstuļpapīru, viņš uzrakstīja: Dāvinu šo grāmatu bibliotēkai latviešu lasītāju vajadzībām. Ar lielu gandarījuma sajūtu viņš iesaiņoja atkal grāmatu, uzrakstīja adresi un izgāja. Kāds tīkams vieglums nu bija soļos, un cik daudz spožāk staroja sīkās, krāsainās spuldzītes ap namiem! Uz stūra tumša, mēma stāvēja pastkastīte. Pēteris tajā iemeta Miķelim domāto dāvanu. „Priecīgus Ziemsvētkus!" viņš teica, „Priecīgus Ziemsvētkus visiem tiem, kas reiz šo grāmatu lasīsit."

☆

Es paveru acis. Grāmata vēl tāpat atvērta uz maniem ceļiem. „Paldies," es saku, „paldies, Pēter, par sveicieniem. Ziemsvētki vairs nav tālu."

(Turpinājums 11. lpp.)

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS UN
LAIMĪGU 1964. GADU
HAMILTONĀ NOVĒL:

O. Andersons
Delicatessen

26 Market St.
Hamilton, Ont. Tel.: JA 7-9896

KREIŠMANIS
NURSING HOME

47 Forest Avenue
HAMILTON, ONTARIO — CANADA

PLECAN
FUEL OILS

Tīra un labo apkures, piegādā eļļu.
195 Rebeka St., Hamilton, Ont. JA 9-7417.

Denis F. O'Leary
B. A.
ADVOKĀTS UN NOTĀRS
The Professional Arts Bldg.
155 James St. S. Hamilton, Ont. Tel. JA 8-6781.

John S. Millar
B. A.
ADVOKĀTS UN NOTĀRS.
15 King St. West Tel.: Bus. JA 8-1186
Hamilton, Ont. Res. 385-2284

ATLANTIC RADIO, JEWELRY
AND SPORTS
Pulksteņi, dimanti, rotas un sudrablietas, kristalli, dziņtars, HI-FI un transistor radio.
170 James St. N. Hamilton, Ont. Tel. JA 9-1487
M. ZITMANS.

MILGRAM PHARMACY Ltd.
380 Crocket St. Tel. FU 5-1533.
Pienem pasūtinājumus pa telefonu, brīva piegāde mājās.

PĀRSŪTĀM NAUDU
uz
LATVIJU
JS $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.
Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-.
Pārējām summām 10 %.
Sūtījumi apdrošināti.
Saņemšana 14—21 dienu laikā.
DV SAINIŠU NODAĻA,
123 HURON ST.,
TORONTO 2-B, ONT
CANADA.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS
UN LAIMĪGU GADU vēl
Sheraton Connaught
hotelis
112 King St. E. HAMILTONĀ ONT.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un
LAIMĪGU JAUNO GADU!
John Munro
MP
HAMILTON EAST

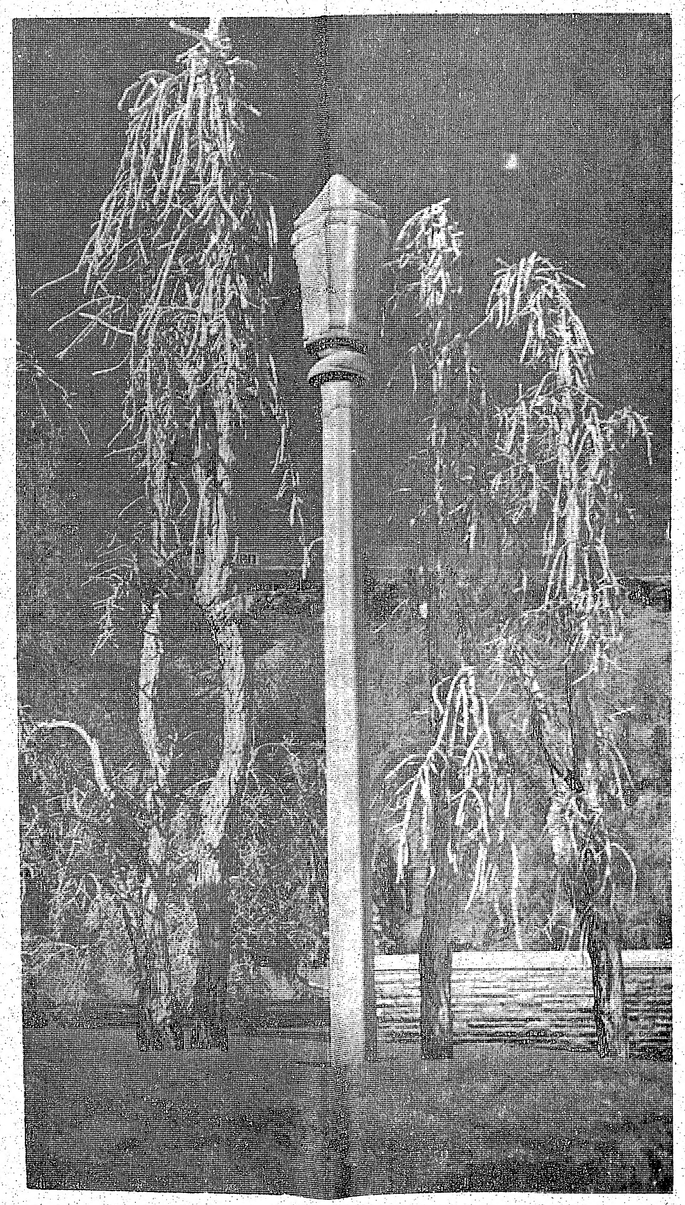

Ziemsvētku rotā. J. Liģera studija.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS UN
LAIMĪGU JAUNO GADU VĒLĒ VISIEM TAUTIEŠIEM
BRUNO LIELBĀRDIS,
TEL. 769-8280, TORONTO.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un
LAIMĪGU JAUNO GADU!
Baltic Bread
Products
200 Gibson Ave. Tel. LI 9-5929,
HAMILTON. ONTARIO.

VIC COPPS
HAMILTONAS PILSĒTAS GALVA.

NORTHLAND GROCERY
120 Barton St. E. Hamilton, Ont.
JA 8-4413 ERNESTS BĒRZIŅŠ

CANNON DRUGS
G. EIKERTS
154 James St. N. Hamilton, Ont. Tel. JA 2-5110

ACE HARDWARE
Plumbing, Wiring supplies etc.
1519 Barton St. E. Hamilton, Ont. LI 4-5687.
T. KRIGERS. V. SEBRIŅŠ.

PIONIER Petroleums.
Birojs: 195 Main St. E. Hamilton, Ont.
Benzīna pārdotavas:
859 Upper James
Barton W. un Locke
171 Main St. E.
255 Sherman Ave. N.
1538 Barton St. E.
Upper Gage and Crockett
Cannon St. E.

ANKASTERAS
BITENIEKI
„BEST APIARY"
F. BĒRZIŅŠ. J. GAILĪTIS.

Jānis Klidzējs

Jautāj

Rigā krit sniegs. Cēsis, Madonā, Gulbenē, Ludzā, Rēzeknē, Aglonā, Ilūkstē, Jelgavā, Kuldīgā, Tukumā, Ventspilī un Liepājā krit klusais Ziemassvētku sniegs.

Kur lai ejam šodien caur šo balto atmiņu ainavu: uz pagātni, vai uz nākotni?

Mūsu atmiņās Ziemassvētki zied ar klusi skanošo mieru un gaismu pār visu Latvijas zemi. Vēstures atmiņās pirmais Ziemassvētku vēstījums, pirms divi tūkstoš gadiem, ir ienācis ar revolūcionāru balsi. Tā drosmīgi runāja pret pastāvošajiem likumiem, tikumiem un tradicijām. Tā mācīja un skaidroja, kā cilvēks varētu labāk saprast pats sevi, citus un savu vietu visā radībā. Tā skaidroja cilvēka attieksmes ar sevi pašu, ar citiem cilvēkiem, ar Dievu un mūžību. Tā teica valdniekiem, ka arī viņi nav tie, kam piederētu dzīvības un nāves tiesības pār viņu pavalstniekiem. Bagātajiem tā teica, ka viņi nedrikst ēst ar četrām mutēm, kad nabagajiem nav maizes vienai. Tā bija pirmā balss, kas nabagajiem, vajātiem un apspiestiem deva cerības. Tā mācīja par jaunām jūtām, jaunām domām, jaunā apziņu. Tā sāka atvērt redzi uz cilvēka garu, dvēseli un mīlestību. So Balsi piekala krustā.

Vai šodien šī pati Balss ir mazāk stipra?

Tāpat kā pirms gandrīz 2000 gadiem tā protestē pret visu to, kā mēs 95 proc. no savām dienām domājam, darām un dzīvojam. Un cilvēks, savā eksistences biezoknī apjucis, brīžiem vaicā pats sev: vai šī Balss prasa neiespējamo, vai arī mūsu pašu, šī visciviliz ētākā dzīvnieka, ķimijas procesu likne kopš dzīvības sākuma ir ievilkta tā, ka tai ne mūžam nesatikties ar to ideālu likni, ko Jaunajā Testamentā atstājis visu laiku lielākais Mīlētājs?

Atbilžu meklēšana ir turpinājusies cauri gadu simtiem mākslās, rakstos, zinātnēs, reliģijās un sociālās un valsts varu iekārtās.

Mēs bieži uzsveram, sevišķi nacionālo svētku gadījumos, ka esam cietēju tauta. Tas varētu būt, ka tādi esam dažos vēstures posmos bijuši.

Daļa mūsu tautas ir trimdā šodien. Vai šī daļa kaut kādā dziļākā izteiksmē turpina apzināties šo piederību pie cietējiem? Ja tā, vai mēs nas jēgas izsk sevī un pasauli

Tādu latviešu jau pāri 15 ga lasīt, ir 100.00 viņiem ir lasīj no vāka līdz v cies garlaicīgi kā Svētos raks dodami, kaut nāšanās būtu pusizglītība va Bībele ir māci lasāmviela. Tā tāt: cik daudz tu izlasījuši, t tības vēsturi v skaistu dzeju?

Jāpiebilst, ka viesi trimdā se derīgiem pie cām un draud

Daļa telks — gijas koncept pievelk. Tā ir vojusi. Varb savs argumen Ja nu tā, tad viņi ir lasījuši rast jaunas d eksistences jēg modernākajā šī vai netieši kopā ar Bals Betlēmē?

Sepat un u cik jūs sastap partijas biedri būtu lasījuši un partijas i tādu no šiem kas nespētu dām ilgi par filozofijas pam Vai tas mum zu skaidrību kristieši, rietu alga, kā mēs vējam: kāpēc ideju un v esam tik vāji jukuši?

Mēs lidz a lējam savā v lē viss tā un nisti dara to mūnistu vain da atstāto tu tiek tā, kā ta vis tāpēc; ku vu, bet tāpēc ra savu uzde mu.

Vai Krievij cija tāpēc, k muižnieki un ra un līksm zemnieku un

Jonāss Miesnieks

Melna stikla

NOVELE

Mēs stāvējām otrā stāvā pie sienas, vienā stiklā no viena kakta līdz otram, no parketa līdz griestiem, un runājām par Kasparu Kreitālu, uzkāpuši augšā no viesību pagrabtelpas.

Toreiz konventā nevarēju saprast, kāpēc Kaspars Kreitāls nošāvās taisni tad, kad viņa priekšā atvērās diplomāta karjēra. Strādādams ārlietu resorā, viņš reizē ar mums bija tikko nolicis valsts eksāmenus. Nē, vēl vairāk, viņš bija nozīmēts par atašeju Parīzes sūtniecībā. Konventā runāja daudz par viņa nāvi, bet ne pie kādas skaidrības netika.

Sāka lit, gaišā novakare satumsa, uznākot negaisam. Kā uz šķautnes nolikta, liela, bieza stikla plakne mūs šķīra no āra, bet palielā, garenā istaba bija vēl mājiga un gaiša kā cilvēka apziņa atklāsmes brīdī.

Zem stikla ārsienas dziļi lejā mazais zāļu laukums, tik rakstu rīgs amerikāņiem. To nebija vēl pārņēmis košais lapu koku mežs, tikai sazēlušas biezas, treknas zāles.

„Es to zināju," sacīja Andrejs Sūna, skatīdamies tāpat kā mēs caur stikla sienu, kā lejā migla inā krēsla lietū pamazām aprok kokus un krūmus. Nelielā ģimenes māja bija jauna, kaut nemēbelēta, gaidīja tikai pircēju. Pretējā kleģeļu sienā atradās niša, kurā apsēdās Ojārs Jērums, invalīds.

„Un kāpēc nevienam neteici?" es jautāju, raudzīdamies caur stikla sienu lejā, kur aiz zāļu laukuma auga kupli, tikai zemāki koki, kā satumst lietū ārs, kā zajā, auglīgā zeme, lapainie, krāšņie koki vienā migla masā. Lai kā negudra masu, šķelda auglību pārb pazuda zeme nēja ārā be kā viens mi ans, ielauzd jigajā dzīvoj šot to dziļā tum līstot, a kas stāvēja stāk un aug kļāvušos no sti un lieli, garas, ērkšķ šās bez cirvj mudžeklī, g kas aptumš tumšās cent bas, perfekt ņu viņas atk „Kāpēc?" cās Andrejs tāpēc, ka e Kaspara Kr cits . . . N Es . . . Tik le nav stab jauna . . . k Viņš to izt istabā, kaut stiklā, jau Mēs skatīj ieslēdzes pu dēļ acīm t Mēs bijām mā ģimenes palikām iek pāries. Āu jumta garāž viesību telp „Vai juma ra?" jautāj mies ārā, ārsienā, pie

ught
ducts
Tel. LI 9-5929,
ONTARIO.
NĀ ONT.
EMSVĒTKUS un
AUNO GADU!
Bread
COPPS
PILSĒTAS GALVA.
D GROCERY
ilton, Ont.
ERNESTS BĒRZIŅŠ
N DRUGS
KERTS
lton, Ont. Tel. JA 2-5110
ARDWARE
ring supplies etc.
amilton, Ont. LI 4-5687.
V. SEBRIŅŠ.
etroleums.
. Hamilton, Ont.
cke
E.
rman Ave. N.
94 Barton St. E.
Upper Gage and Crockett
Cannon St. E.
AS
EKI
APIARY"
J. GAILĪTIS.

Jānis Klīdzēja

Jautājumi Ziemsvētkos

Rīgā krīt sniegs. Cēsīs, Madonā, Gulbenē, Ludzā, Rēzeknē, Aglonā, Ilūkstē, Jelgavā, Kuldīgā, Tukumā, Ventspilī un Liepājā krīt klusais Ziemassvētku sniegs.

Kur lai ejam šodien caur šo balto atmiņu ainavu: uz pagātni, vai uz nākotni?

Mūsu atmiņās Ziemassvētki zied ar klusi skanošo mieru un gaismu pār visu Latvijas zemi. Vēstures atmiņās pirmais Ziemassvētku vēstījums, pirms divi tūkstoš gadiem, ir ienācis ar revolūcionāru balsi. Tā drosmīgi runāja pret pastāvošajiem likumiem, tikumiem un tradicijām. Tā mācīja un skaidroja, kā cilvēks varētu labāk saprast pats sevi, citus un savu vietu visā radībā. Tā skaidroja cilvēka attieksmes ar sevi pašu, ar citiem cilvēkiem, ar Dievu un mūžību. Tā teica valdniekiem, ka arī viņi nav tie, kam piederētu dzīvības un nāves tiesības pār viņu pavalstniekiem. Bagātajiem tā teica, ka viņi nedrīkst ēst ar četrām mutēm, kad nabagajiem nav maizes vienai. Tā bija pirmā balss, kas nabagajiem, vajātiem un apspiestiem deva cerības. Tā mācīja par jaunām jūtām, jaunām domām, jaunā apziņu. Tā sāka atvērt redzi uz cilvēka garu, dvēseli un mīlestību. Šo Balsi piekala krustā.

Vai šodien šī pati Balss ir mazāk stipra?

Tāpat kā pirms gandrīz 2000 gadiem tā protestē pret visu to, kā mēs 95 proc. no savām dienām domājam, darām un dzīvojam. Un cilvēks, savā eksistences biezoknī apjucis, brīžiem vaicā pats sev: vai šī Balss prasa neiespējamo, vai arī mūsu pašu, šī visciviliz ētākā dzīvnieka, ķīmijas procesu likne kopš dzīvības sākuma ir ievilkta tā, ka tai ne mūžam nesatikties ar to ideālu likni, ko Jaunajā Testamentā atstājis visu laiku lielākais Mīlētājs?

Atbilžu meklēšana ir turpinājusies cauri gadu simtiem mākslās, rakstos, zinātnēs, reliģijās un sociālās un valsts varu iekārtās.

Mēs bieži uzsveram, sevišķi nacionālo svētku gadījumos, ka esam ciet ēju tauta. Tas varētu būt, ka tādi esam dažos vēstures posmos bijuši.

Daļa mūsu tautas ir trimdā šodien. Vai šī daļa kaut kādā dziļākā izteiksmē turpina apzinā ties šo piederību pie cietējiem? Ja tā, vai mēs meklējam šīsdienas jēgas izskaidrojumus paši sevī un pasaulē ap mums?

Tādu latviešu trimdā, kam ir jau pāri 15 gadiem un kas prot lasīt, ir 100.000. Cik daudzi no viniem ir lasījuši Jauno Derību no vāka līdz vākam? Ja tiem licies garlaicīgi šo grāmatu lasīt kā Svētos rakstus, tas būtu piedodami, kaut arī viņu aizbildināšanās būtu viņu pašapzinīgā pusizglītība vai arī vīpsna, ka—Bībele ir mācītāju un priesteru lasāmviela. Tālāk varētu jautāt: cik daudzi šo grāmatu būtu izlasījuši, teiksim, kā kristietības vēsturi vai vienkārši — kā skaistu dzeju?

Jāpiebilst, ka gandrīz visi latvieši trimdā sevi ieskata par piederīgiem pie kristiešu baznīcām un draudzēm.

Daļa teiks — viduslaiku teoloģijas konceptu turpināšana nepievelk. Tā ir savu laiku pārdzīvojusi. Varbūt šeit viniem ir savs arguments, pie tam labs. Ja nu tā, tad jājautā tālāk: cik viņi ir lasījuši un centušies atrast jaunas domas par cilvēka eksistences jēgu jaunākajā un modernākajā filozofijā, kas tieši vai netieši saskaras un skan kopā ar Balsi, kas piedzima Betlēmē?

Šepat un uz vietas jāvaicā: cik jūs sastapsit no komūnistu partijas biedriem tādu, kas nebūtu lasījuši Marksu, Engelsu un partijas īso kursu? Cik ir tādu no šiem partijas biedriem, kas nespētu jums stāstīt stundām ilgi par savas kustības un filozofijas pamatiem?

Vai tas mums nedotu savu mazu skaidrību — kāpēc mēs, kristieši, rietumnieki, vai, vienalga, kā mēs sevi saucam un dēvējam: kāpēc mēs savos domu, ideju un vadlīniju pamatos esam tik vāji, neskaidri un apjukuši?

Mēs līdz apnikumam pārspīlējam savā vaidēšanā, ka pasaulē viss tā un tā tāpēc, ka komūnisti dara to un to. Tā nav komūnistu vaina. Viņi tikai piepilda atstāto tukšumu. Pasaulē notiek tā, kā tas notiek šodien, nevis tāpēc, ka komūnisti dara savu, bet tāpēc, ka kristieši nedara savu uzdevumu un pienākumu.

Vai Krievijā neizcēlās revolūcija tāpēc, ka krievu kristīgie muižnieki un viņu popi ēda, dzēra un līksmoja, bet nabadzīgo zemnieku un strādnieku atstāja, lai tie brien pa pusbadu un tumsu kā paši prot.

Vai šodien Latīņu Amerikas bagātie zemju, fabriku un raktuvju īpašnieki nerīkojas tāpat?

Kā lai justos Amerikas nēģeris, kas daudzās AS valstīs vēl arvien nedrīkst iet tanī pašā baznīcā, kur baltais ticības brālis pateicas Dievam par savu labklājību? Nēģeris zina arī to, ka šī pati baznīca sūta misionārus uz Āfriku, lai melnos pagānus atgrieztu pie īstā Dieva. Kam te būtu jāsmejas un kam jāraud?

Un kā ir ar mūsu pašu no krievu un vācu okupācijas gadu un no DP nometņu bada un baiļēm atspirgušajām sirdsapziņām? Mājas un mašīnas izmaksātas. Jaunkungi dēli un jaunkundzes meitas universitātes nobeiguši, un viņu ienākumi ir lielāki nekā jebkad viņu tēviem bijuši. Pensijas tēviem gandrīz izpelnītas.

Vai turpināsim bezgala celt garāžas un vasarnīcas, un krāt un skriet, un atkal krāt? Kad tad ir gana un pietiekami? Vai tikai tad, kad cilvēks nokrīt ar sirdstrieku?

Kad tas būs, kad mēs sākšim atlicināt vairāk līdzekļu, laika un enerģijas un domu tām lietām, par ko pusbadu ciezdami runājām un cerējām nometnēs: gara Latvijai, kultūrai, vadolai, izglītībai, grāmatām, vai — sakot īsāk — mūsu apziņas padziļināšanai?

Uz kurieni lai ejam pa baltajiem Ziemassvētku sapniem šogad: uz pagātni vai nākotni?

Rātniem bērniem daudz dāvanu. J. Liģera studija

ZIEMSVĒTKU DZIESMAS

Ziemsvētku dziesmas ir tā saaugušas ar mūsu dabu un svētku pašu laiku, ka bez tām mūsu kultūras dzīve vairs nav domājama. Katrā tautā tās ir izveidojušās īpatnēji, izteicot dažādas raksturīgas īpašības cilvēka dabā un tās saistībā ar ārējo pasauli.

Ziemsvētku dziesmu pirmsākums meklējams vienā laikā ar pirmajiem svētkiem, kuŗi pirmo reizi minēti kopā ar Kristus vārdu, tas bija 98. gadā p. Kr. Toreizējai dzejai vēl nebija ne rituma, ne atskaņu. Tās bija — melodiskā balsī izrunājams brīvs teksts. Baznīcas dzeja latīņu valodā parādījās tikai 13. gadsimtā, un tikai no tā laika arī varam rēķināt Ziemsvētku dziesmu sākumu. Pirmo dziesmu teksti bija pat jauktā, latīņu un attiecīgā vietējā valodā, tekstā, piem.:

In dulci jubilo —
Nun singet und seid froh —
All unsre Wonne
Leit in praesepio.
(Praesepio — šūpulis)

Reformācijas laikā radās ļoti daudz dziesmu. Krietnu vairumu to ir devis Mārtiņš Luters. Tās gan lielāko tiesu ir tikai brīvi latīņu dzeju pārdzejojumi. Tāda piem. ir No debesīm es atnesu, bet tās melodija arī Lutera, kādas 14. un 15. gadsimta rotaļu dziesmas pārveidojumā, latviskojis Kr. Fīrekers (mir. ap 1680. g.). „Mēs Dievu Kungu slavējam" sarakstījis N. Hermanis (mir. 1561. g.), latviskojis Kr. Fīrekers. Es skaistu rozīt' zinu sarakstījis nezināms autors. Tās mistisku elementu pilniem vārdiem melodiju devis Michaels Pretorius (1571-1621). Pirmoreiz tā parādījās Špeieres dziesmu grāmatā 1599. g. To bija ļoti iemīļojuši Bohēmijas brāļi, jeb hernhutieši, latviskojis K. L. Kaehlbrands (mir. 1888. g.). Dzied', mīļa sirds, bez briesmām — oriģināls latīņu valodā, latviskojis Kr. Fīrekers. Populāro Pie tava šūp'ļa stāvu es sarakstījis Pauls Gerhards (mir. 1676. g.), bet latviskojis L. Depkins (mir. 1708. g.). Tāpat Sirds lai iesilst svētās liesmās, kas senākās dziesmu grāmatās bija pazīstama kā Klausait, kāda balss skan gaisā! ir Paula Gerharda sacerēta, latviskojis Švante Gustavs Dīcs (mir. 1723. g.).

Fābulu dzejnieks un Gētes skolotājs Gellerts sarakstīja šo dienu Dievs ir darījis. Populāro un ļoti iemīļoto dziesmu Jūs, bērniņi, nāciet" sarakstīja Kristaps v. Schmidts, Dinkelsbīlē (mir. 1854. g.), bet latviskojis J. Ruģēns (mir. 1876. g.).

Īsti dzejas darbi ātri un viegli iesakņojās tautā un ātri arī palika par vispārības īpašumu.

Viena no skaistākām Ziemsvētku dziesmām ir Klusa nakts, svēta nakts. Jauns mācītājs Josefs Mōrs (Mohr) no Oberndorfas (Salcachā) 1818. g. Ziemsvētku priekšvakarā gāja no svētvakara sarīkojuma pāri kalniem mājās. Apkārtējā daba, sniegā snaudošie meži, zvaigžņotā debess — viss bija kā radīts, lai Mōrs aizgrābts apstātos un visu šo klusō dabas varenību saistītu savā atziņā ar nupat dzirdēto un pārdzīvoto svētku eglītes uzvedumu skolā, no kuŗas viņš patlaban devās mājās. Ejot tālāk, jau bija radušies diesmas vārdi. Tajā pašā vakarā viņš, mājā pārnācis, tekstu uzrakstīja un nodeva to savam draugam ērģelniekam un skolotājam Francim Grūberam no Arnsdorfas. Grūbers, pārlasot vien, jau bija iecerējis motīvu, kuŗu arī tūliņ uzrakstīja. Tajos pašos svētkos šo dziesmu arī pirmoreiz dziedāja Austrijas Grencdorfas draudzes koris baznīcā. Tagad šī dziesma un melodija skan visā pasaulē, visādās valodās un pieder jau visai kristiešu pasaulei.

Tautas dziesmas veidīgā Ak eglīte . . . savā pēdējā veidojumā ir cēlusies Leipcigā; tā ir skolotāja un ērģelnieka Anšica (1780-1861) sacerēta un ir tikko simt gadu veca. Tās pirmatnējais motīvs bija kāda ap 1550. g. pazīstama dejas dziesma, kuŗa vēlāk bija pārveidota kādā populārā studentu dziesmā. Dzejnieks Ūlands tās melodijai bija pielaikojis kādu savu — milestības dziesmu, līdz Anšics viņai deva tagadējo Ziemsvētku tekstu.

Svētkos dziedātā Ak tu priecīgā ir cēlusies 19. g. s. sākumā. Tagad gandrīz vai pilnīgi aizmirstais Veimāras „bāriņu tēvs" Falks (1770-1828) to bija sarakstījis un komponējis saviem audzēkņiem bāriņu namā, sakarā ar kāda viņa audzēkņa brīnišķu izglābšanos nelaimes gadījumā.

Arī lielie komponisti Ziemsvētku motīviem ir piešķīruši visnotaļ lielu vērību. Lai atceramies tikai Mocarta variācijas par Morgen kommt der Weihnachtsmann, Bēthovena variācijas par Cián's meita priecājies, Brāmsa Ziemsvētku korāļu prelūdijas un J. S. Bacha Ziemsvētku oratoriju. Ziemsvētku pirmo oratoriju sarastīja 1664. g. Heinrichs Šitcs.

Mūsu laika Ziemsvētku mūzika jau ir plaša un saturīga, tā ka viss svētku laiks ir bagāts skaņu un vārdu mākslas darbiem, kas cilvēka domām un jūtām ik gadus liek atplaukt jaunā mirdzumā un jaunā spēkā.

E. Grants

ŅŪTONA VĒLĒJUMS

(PĀRDOMĀM)

Tuvojoties Jaunajam gadam, visi sūta viens otram novēlējumus. Kas nu būtu vislabākais novēlējums visiem? Kas padarītu sirdis gaišākas, dienas pilnīgākas, pārveidotu cilvēku attieksmes un atklātu īsto dzīves jēgu?

Laikam gan tas būs tā saukt ais Ņūtona vēlējums. Savā laikā šis lielais matēmatiķis ir sacījis: „Kad skatos pasaulē, es redzu tajā milzum daudz posta un ļoti maz laimes. Mana vēlēšanās — kaut es varētu daļiņu no šī lielā posta atņemt un padarīt laimes mazumu mazliet lielāku, un kaut tas būtu arī tikai tik daudz, ka nožāvētu bērna asaras, kas raud tāpēc, ka pazaudējis centu, iedodot viņam tā vietā jaunu. Bet es vēlētos daudz vairāk darīt, jo tik daudzi cilvēki ir dzīvē nozaudējuši vairāk kā centu, un viņu dzīvē ir ienākušas bēdas, nelaime un posts daždažādos veidos. Ja mēs gribam pildīt Dieva prātu, mums jāskatās ap sevi vērīgām acīm, jāsaredz citu smagie brīži un jāķūst asaru žāvētājiem un laimes mazuma vairotājiem."

Šie Ņūtona vārdi tik ļoti un visiem būtu noderīgi. Ja esat skolotāji, tad atkārtojiet tos vienmēr, diendienā bērniem, līdz tie nokļūst līdz viņu siržu dziļumiem un tur paliek uz visiem laikiem. Tā būs visīstākā viņu audzināšana. Bet ja esat kādā citā profesijā, vienalga, kādā, sakiet tos diendienā savas mājas un apkārtnes ļaudīm un visiem, ar kuŗiem satiekaties darbā vai sabiedrībā. Tā būs svētīgākā kalpošana viņiem un viņu tuvsup virzīšana. Jā, lai viss mūsu dvēselē un attieksmēs ar citiem ir šī Ņūtona vēlējuma apdvests. Tad ikviens kā ar savu personību, tā dzīvi un ikdienu kļūsim dzidri zvani savā tautā un cilvēcē.

Un šiem Ņūtona vārdiem var kā vēlējumu pievienot arī Jāņa Jaunsudrabiņa vārdus: „Man atliek vēlēties tikai vienu — kaut nākotnē es spētu pacelties arvien augstākā cilvēcībā." A. Skrodelis

Jonāss Miesnieks

Melna stikla siena

NOVELE

Mēs stāvējām otrā stāvā pie sienas, vienā stiklā no viena kakta līdz otram, no parketa līdz griestiem, un runājām par Kasparu Kreitālu, uzkāpuši augšā no viesību pagrabtelpas.

Toreiz konventā nevarēju saprast, kāpēc Kaspars Kreitāls nošāvās taisni tad, kad viņa priekšā atvērās diplomāta karjēra. Strādādams ārlietu resorā, viņš reizē ar mums bija tikko nolicis valsts eksāmenus. Nē, vēl vairāk, viņš bija nozīmēts par atašeju Parīzes sūtniecībā. Konventā runāja daudz par viņa nāvi, bet ne pie kādas skaidrības netika.

Sāka līt, gaišā novakare satumsa, uznākot negaisam. Kā uz šķautnes nolikta, liela, bieza stikla plakne mūs šķīra no ārā, bet palielē, garenā istaba bija vēl mājīga un gaiša kā cilvēka apziņa atklāsmes brīdī.

Zem stikla ārsienas dziļi lejā mazais zāļu laukums, tik raksturīgs amerikāņiem. To nebija vēl pārņēmis košais lapu koku mežs, tikai sazēlušas biezas, treknas zāles.

„Es to zināju," sacīja Andrejs Sūna, skatīdamies tāpat kā mēs caur stikla sienu, kā lejā migla krēsla lietū pamazām aprok kokus un krūmus. Nelielā ģimenes māja bija jauna, kaut nemēbelēta, gaidīja tikai pircēju. Pretējā kļeģeļu sienā atradās niša, kuŗā apsēdās Ojārs Jērums, invalīds.

„Un kāpēc nevienam neteici?" es jautāju, raudzīdamies caur stikla sienu lejā, kur aiz zāļu laukuma auga kupli, tikai zemāki koki, kā satumst lietū ārs, kā zaļā, auglīgā zeme, lapainie, krāšņie koki un krūmi saplūst vienā miglainā, smagā melnā masā. Lai zibens bulta šāvēs kā negudra caur melno karsto masu, šķeldama to, miglainā ar auglību pārbagātā masa, kuŗā pazuda zeme un debesis, dominēja ārā bez jebkādas formas kā viens miglas un tumsas okeans, ielauzdamies gaišajā, mājīgajā dzīvojamā istabā, pārvērš ot to dziļā krēslībā. Šņāca, lietum līstot, aiz mājas tikai koki, kas stāvēja nogāzē, kāpa augstāk un augstāk pār māju, pieklāvušos nogāzei. Tie bija augsti un lieli, bet tiem pa apakšu gaŗas, ērkšķainas lianas, sasējušās bez cirvja neizjamā dzeloņu mudžeklī, gluži kā zemapziņa, kas aptumšo, kā kalna virsotne tumšās centrālās sienas aiz istabas, perfekti gaišo cilvēka apziņu viņas atklāsmes brīžos.

„Kāpēc?" pēc starpbrīža atsaucās Andrejs Sūna. „Vienkārši tāpēc, ka es pats biju vainīgs Kaspara Kreitāla nāvē. Neviens cits . . . Ne Ilga Vēvere . . . Es . . . Tikai . . Cilvēka dvēselē nav stabila . . . te laba, te ļauna . . . katru brīdi citāda . . ." Viņš to izteica, kad dzīvojamā istabā, kaut ārsiena bija vienā stiklā, jau metās tepat tumsa. Mēs skatījāmies pēc elektrības ieslēdzes punktiem, bet tumsas dēļ acīm tos neverējām atrast. Mēs bijām pirmo reizi pārdodamā ģimenes mājā. Lietus dēļ palikām iekšā, gaidot, kad lietus pāries. Auto bija vaļējs, bez jumta garāžā zem mājas blakus viesību telpām.

„Vai jums bija pistoļu menzūra?" jautāju, arvien vēl skatīdamies ārā, kā lietus līst. Turpat ārsienā, pie kuŗas stāvēju, metās asajā vējā lietus šļakatas, kā gribēdamas stikla sienu ielaust, bet stikls bija biezs, stiprs kā liktenis, kas pēc nodzīvotās dzīves sagaida cilvēku.

„Nē," Andrejs Sūna, kas bija drusku naivs, bet aizrautīgs cilvēks, atbildēja un tad tumsā sacīja: „Man ir nelāga sirdsapziņa četrdesmit gadus."

„Ko viņš saka?" arvien vēl stāvēdams pie stikla sienas, es jautāju Ojāram Jērumam, kas sēdēja ķieģeļa niša kā gūzma, klausīdamies vēja un lietus gājienos pār māju, ap māju. Visur un arvienu cilvēka apziņa saduŗas ar pasauli.

Mēs bijām sešdesmitgadnieki, studiju biedri, bēgļi no Latvijas, bet jau iedzīvojušies Amerikā, kuŗā nu bija pagājuši tepat desmit gadi. Ojārs Jērums bija pēc profesijas ģeofiziķis ar algu 600 dolari mēnesī. Viņš meklēja pirkšanai māju un bija mūs pašķēris līdzi no netālās pilsētas savā vaļējā automašīnā, lai kopā visi trīs mēs māju apskatītu.

Mēs to bijām jau izstaigājuši un atraduši par piemērotu Ojāram Jērumam, kam nebija bērnu, bet tikai sieva. Lielai ģimenei māja bija par mazu, bet diviem pašā laikā.

„Nezinu," atbildēja nišā Jērums. „Droši vien, kāda sensācija, kuŗai nav nekāda sakara ar Kreitāla nāvi, ne Ilgas aizbraukšanu no Rīgas."

Jērums bija zaudējis karā vienu kāju. Viņš bija pacifists, un tomēr viņam bija jāiet karš, jāzaudē kāja.

„Nemaz ne. Tā ir patiesība," tumsā atskanēja Sūnas balss. Viņš bija atradis kaktā pie sienas ar nīšu kādu ķebli, ko, māju nobeidzot, bija pametuši strādnieki kā piedauzības akmeni. Pie tāda piedauzības akmeņa bija paklupis Rīgā Kaspars Kreitāls.

„Es viņu nogalināju, es viņu iedzinu nāvē . . . Es . . . Nē, Ilgu Vēveri par to nav ko vainot . . . Es . . ." skanēja tumsā Sūnas balss.

„Nu tad rauj tikai vaļā īsam laikam savu nelāgo sirdsapziņu," Ojārs Jērums nīšā nicīgi nosmējās un piebilda: „Tu, Andrej Sūna, taisi arvienu sensācijas."

Ārā lietus gāza kā spainiem. Lietus šļakatas sitās biezajā stiklā, zibens bulta cirtās kā negudra tumsības milzīgajā blāķī, bet nepadevās ne stikla ārsiena, ne zibens izklaidējā tumsību. Tāpat palika viss kā bijis sākumā: smaga, pilna auglības masa ap māju.

Es tumsā piegāju pie Andreja Sūnas. Man bija viņa žēl. Tāds krietns vīrs. Noglāstījis viņa plecu, sacīju laipnā balsī: „Nekautrējies, lāga zēn, izkrati savu sirdi. Mēs visi esam elligi kāri uz sensācijām."

„Paldies, Harij, ka tu mani saproti," Andrejs Sūna atbildēja. „Es biju toreiz dzīves dienderis. Nepazīts, svešs, iebraucis no laukiem pirmo reizi Rīgā, kāpdams pāri līkiem, kas gulēja zem Brīvības bulvāra liepām, sāku dzīvot galvaspilsētā, noņēmis istabu Brīvības un Elizabetes ielu stūrī augstā namā. Nolaidies kā putns pa liftu lejā, brīvs un jauns, klīdu pa Brīvības bulvāri zem liepām kā karalis, acīm aprīdams sievietes, kas pastaigājās krēslā kopā ar vīriešiem, turpat kur es. Kā es alku kādas no viņām!

Amerikā kājām nepastaigājas, tikai sēž uz riteņiem, bet Eiropas pilsētās ir citādi. Arī Rīgā. Saprotams, iegūt partneri ir fundamentālākā attiecība starp vīrieti un sievieti. Tāpat meklēja zem liepām krēslā kā es, tā godīgas sievietes, tā hetēras, visi vīrieši. Manas dzīvības alkas bija tik lielas, ka manī apziņa neeksistēja nāve, kas tik daudzus bija 1918. un 1919. gada kaŗos un jukās Latvijā aizrāvusi. Tur bija tikai prieks un gaviles šīnā, ko pats vairs nelieto. Nē, tā ir jaunās Latvijas republikas mašīna."

„Mans kungs Andrej, cik jūs visu smalki zināt," viņa saka.

„Nu kā man to nezināt? Es ar Kasparu Kreitālu iepazinos jau 1918. gada rudenī, kad sākām Tērbatā studēt. Iepazīšanās notika Letonijas konventā. Viņš bija ļoti kluss, smalks, traušu dvēseli, kautrīgs zēns un pie tam izpalidzīgs visu zēnu stiķos, bet trausls, grūtsirdīgs. Gluži kā tu, Ojār Jērum," es sacīju. „Tevi nu es saprotu. Tu esi kaŗa invalīds, bet viņš, Kreitāls, nemaz neredzēja brīvības kaŗa, palīdzēdams noorganizēt jauno Latvijas sūtniecību Parīzē. Tu zini labāk par mani, kā tas notiga. Latvijas valsti pasludināja 1918. gada 18. novembrī, bet tad zemē iebruka sarkanie strēlnieki, viņu starpā arī latvieši, kas bija pēc Ziemsvētku kaujām aizgājuši krieviem līdzi uz Padomiju. Tos izdzen, bet tad nāk vāci, Bermonta uzbrukums Rīgai."

Nospīdēja atkal kā ugunīga bulta zibens stikla sienā, atskanēja pērkona grāvieni. Ūdens straumēm tecēja no jumta, bet atkal ap māju palika ārs kā bijis. Tumsa, silts vējš, slīts lietus, auglības pilns, ja ne pārpilns, kā jau Amerikā, kur zeme tik bagāta, salidzinot ar Latviju.

„Es neesmu nemaz trausls, nemaz izpalīdzigs," atbildēja tumsībā Ojārs Jērums, kas visus šos kaŗus kā uzticīgs Latvijas strēlnieks bija cauri gājis, zaudēdams kaujā kāju. Nē, viņš neb

Gaišus Ziemsvētkus un laimīgu Jauno gadu!

BENJAMIŅA FILMU LABORATORIJA

51 DUCHESS ST. TORONTO 2 EM 3-6496

ERIC'S DELICATESSEN

LATVIEŠU PĀRTIKAS PREČU VEIKALS

- Piedāvājam labākās kvalitātes gaļas izstrādājumus.
- Svaigi žāvētus lašus un zušus, kā arī nēģus.
- Dažādas maizes un cepumus, kā arī pašu ceptus ūdenskliņģerus, piparkūkas un tortes.
- Pašu skābētus kāpostus.
- Speciāli Jaungadam žāvētus cūku šņukurus un zirņus.

LŪDZU SVĒTKU PASŪTINĀJUMUS NODOT LAIKUS.

375 Broadview Ave. (pie Gerrard) Toronto. Tel HO 1-4473.

ĒRIKS OZOLIŅŠ.

BERLĪNES SIENA ATVEŖ VĀRTUS

1961. gada 13. augustā komūnisti uzcēla mūra un dzeloņstiepļu žogu, atdalot Rietumberlīni no Austrumberlīnes. „Lai atturētu Rietumu spiegus, sabotierus un aģitātorus". Citiem vārdiem, bēgšana no Austrumvācijas bija kļuvusi tik populāra, ka komūnistiem draudēja nepatikamā nākotnē palikt tā sauktai valstij bez pavalstniekiem.

Sogad pirmo reizi kopš liktenīgā 13. augusta Berlīnes sienā pavērušies vārti un rietumberlīniešiem būs izdevība apmeklēt savus tuvākos radus Austrumu joslas drūmumā.

Rietumberlīnes vecākais Villijs Brands kategoriski deklarēja, ka vienošanās vizišu gadījumā ar Austrumberlīni nekādā ziņā nenozīmē Austrumvācijas atzīšanu.

BADS ĶĪNĀ

Pārtikas trūkums Ķīnā gan laikam pastāvējis tikpat ilgi kā pati Ķīna, tikai taged pārtikas trūkumam ir arī politiska piegarša. Čuenlajs savā Ēģiptes sirojumā nule kā pastāstīja, ka komūnistu Ķīnā viss ejot uz augšu, ka dzīve nekad neesot bijusi labāka. To apšaubītu bēgļi, kuŗiem laimējas sasniegt moderno krāpnieku paradīzi, portugaļu Makao. Un interesanti, ka Ķīnniešu zvejnieki un laukstrādnieki, kas izšķīrušies par bēgšanu, to dara nevis politisku iemeslu dēļ, bet vienkārši tādēļ, ka pašu mājās nav ko ēst. Kur paliek importētie Kanadas un Austrālijas labību bušeļu miljoni? Ķīnas lauksaimniecība pašreiz gan ražo maziet vairāk nekā pirms desmit gadiem. Toties tautas pieaugums ir tāds, ka arī daudz augstāk pacelta ražošana to nespētu paēdināt.

Domā, ka komūnistu Ķīnas iedzīvotāju skaits tuvojas fantastiskai 700 miljonu robežai.

ASV PREZIDENTS UZRUNĀ APVIENOTĀS NĀCIJAS

Stājoties Apvienoto Nāciju pilnsapulces priekšā, Sav. Valstu prezidents Džonsons deklarēja, ka Sav. Valstis turpinās prezidenta Kenedija politiku un visiem spēkiem atbalstīs Apvienotās Nācijas.

Uzrunājot 113 nāciju delegācijas, prezidents deklarēja, ka par visu vairāk viņš grib redzēt aukstā kaŗa beigas, sadarbību valstu starpā. Prezidents uzsvēra, ka Sav. Valstis grib sastrēdāt ar visām pasaules nācijām, kas pieder starptautiskai organizācijai, lai cīnītos ar tādiem ienaidniekiem kā izglītības trūkumu, slimību un nabadzību.

Ģenerāļa Goppera fonda marka uz Jūsu Ziemsvētku sveicienu aploksnēm palīdzēs veikt daļu darba Latvijai un latvju jaunatnei.

50 marku loksne maksā vienu dolaru. Markas pieprasāmas: Kanadā - Mr. J. Treimanis, 8 Nipissing Dr., Islington, Ont.; ASV - Mr. B. Budkēvičs, 103 Rose Street, Freeport, N. Y.

Ārlietu ministri pārtrauc konferenci

ZIEMEĻATLANTIJAS ORGANIZĀCIJA NESPĒJ VIENOTIES PAR ATOMIEROČU KONTROLI.

Gadskārtējā Ziemeļatlantijas organizācijas ārlietu un aizsardzības ministru konference Parīzē tika pārtraukta dienu pirms paredzētā laika. Labi informētas aprindas Parīzē paskaidro, ka tas noticis tādēļ, ka ministriem pietrūcis par ko runāt.

Bet, par ko runāt jau būtu bijis diezgan. Trīs dienu paredzētā, divu dienu ilgā konferencē ministri burtiski nepieskārēs atomjautājumam — problēmai, ko pirms sarunu sākuma visa brīvā pasaule uzskatīja par organizācijas kardinālo jautājumu. Un tas palika nepārrunāts.

Tagad jājautā, vai Sav. Valstis Ziemeļatlantijas organizācijā zaudējušas savu vadību? Vai tā pārgājusi Francijas rokās? Noticis, protams, nav ne viens, ne otrs. Ziemeļatlantijas organizācija vienīgi baidās izšķirties. Baidās sava militārā pārākuma smaguma centru pārsviest uz jūras spēkiem.

Ziemeļatlantijas organizācijas ministru konferencē sevišķi izcēlās vēlēšanās sadzīvot un sadarboties ar Pad. Savienību.

Piecpadsmit valstu ārlietu un aizsardzības ministri gan atzina, ka vēl joprojām nepieciešams saglabāt Ziemeļatlantijas organizācijas militāro spēku, bet no otras puses ieteica meklēt pēc iespējas draudzīgas attieksmes ar Padomju Savienību.

Ir jāpieņem, ka Ziemeļatlantijas organizācijas konference apstājās divu iemeslu dēļ. Vispirms prezidenta Kenedija nāves dēļ. Lai gan prezidents Kenedijs Baltā namā sabija tikai nepilnus trīs gadus, viņa reputācija brīvajā pasaulē bija ļoti augsta. Viņa politika skaidra. Kā prezidents Džonsons, tā aizsardzības ministrs Maknamara, pašreiz Saigonā, jau vairākkārt deklarējuši, ka prezidenta Kenedija politika tiks turpināta. Bet, tas nav Kenedijs, kas to saka. Līdz ar to šaubas visā Ziemeļatlantijas organizācijā.

Otrs iemesls konferences izjukšanai, neapšaubāmi, ir Francijas prezidents ģen. de Golls. Ir gluži fantastiski, ka kopš de Golls stājās savas valsts vadībā, Francijai ir bijusi stabila valdība, stabila saimniecība. Ģen. de Golla vadībā tika izbeigts Francijai tik bezgala dārgais Alžīrijas kaŗš. Un sākts jauns — ar Sav. Valstīm atomieroču jautājumā, kas tagad Francijai maksā vairāk nekā cīnīšanās Ziemeļafrikā.

Politiskie lietpratēji Parīzē domā, ka prezidentam de Gollam gadskārtējā Ziemeļatlantijas organizācijas ministru konferences šoreiz nav patikusi. Tādēļ jau pirms ministru sarunām bija zināms, ka tuvākā nākotnē prezidents de Golls nodomājis noturēt preses konferenci, kuŗā viņš pateiks, ko viņš domā par Ziemeļatlantijas organizāciju un tās Sav. Valstu dominēto atompolitiku. Acīm redzot, organizācijas ārlietu un aizsardzības ministri atzinuši, ka pirms prezidenta de Golla ideju izpausmes nav nekāda prāta pieņemt jebkādus lēmumus attieksmē uz Ziemeļatlantijas organizācijas militāro nākotni.

Atstājot starptautisko pļāksni un uz brīdi paraugoties Kanadas lomā Ziemeļatlantijas organizācijas gaisa spēkos redzams, ka pārmaiņas, ja jau nav notikušas, tad noteikti ņotiks. Kanadai bija zināms skaits lidmašīnu stacionētas Francijā, bet nolūktavas ar atomlādiņiem — Rietumvācijā! Prezidents de Golls uz savas zemes citu valstu pārraudzības atombumbas neatļauj. Kanadas Eiropas aviācijas gadījumā tas nozīmēja, ka, kaŗam sākoties, kanadiešu lidmašīnas startētu no Francijas, uzņemtu bumbu kravu Rietumvācijā . . . un tad, varbūt, kaŗš jau būtu beidzies. Tagad liekas, ka Kanadas gaisa eskadrilļas no Francijas tiks izvāktas. Uz kurieni? Oficiāli tas vēl nav zināms, bet domājams, ka uz Rietumvāciju.

Ziemeļatlantijas organizācijas ministru konference sākās, šoreiz pat bez komūnistu piezīmēm, un beidzās neko nepanākusi. Kā sacīt, visas problēmas tika paslaucītas zem stikliņa un atstātas līdz nākamam gadam.

VAI PREZIDENTA NOGALINĀŠANA IZRĀDĪSIES „PERFEKTS" NOZIEGUMS?

Visu noziedznieku lielākās ilgas ir saistītas ar „perfekta" nozieguma pastrādāšanu, t. i., ar tādu noziegumu, kuŗa īstos vainīgos uzraudzības iestādes nespēj atklāt un tos nodot tiesai. Zināms procents veikli pastrādātu noziegumu visās kultūras zemēs paliek neatklāts.

Kaut gan īpašā izmeklēšanas komisija vēl prezidenta Kenedija nonāvēšanas lietā nav publicējusi savus atzinumus, tomēr jau tagad var spriest, ka nekas vairāk, ko atklātība šai lietā jau nezinātu, laikam neatklāsies. Viss gan norāda, ka šis noziegums no sākuma līdz galam bijis labi izplānots un vēl veiklāk īstenots. Būtu jābūt visai naīvam, lai nesaskatītu, ka to varēja spēt izdarīt tikai īsti profesionāļi, jo gadījuma amatieriem tik sekmīga nozieguma izdarīšana taču nebūtu bijusi pa spēkam.

Izmeklēšanas iestādes gan nepārprotami noskaidrojušas, ka prezidenta nonāvētājs ir bijis Osvalds, uz to norāda atrastā šautene un citi pierādījumi, bet vainīgais līdz pat savai nāvei liedzies, ka būtu noziegumu izdarījis. Neļaujot uzraudzības iestādēm drošībā nogādāto noziedznieku pienācīgi nopratināt un konfrontēt ar pierādījumu materiāliem, nepilnas 48 stundas pēc nozieguma pastrādāšanas viņu, kad to taisījās pārvest uz citu cietumu, nogalināja kāds naktskluba vadītājs, kam esot bijuši sakari ar čikāgas bandītiem . . . Tas to esot izdarījis „patriotiskā sašutumā" un īslaicīgā prāta aptumšošanas brīdī", tādēļ viņa aizstāvēšanai pieaicinātais advokāts gribot panākt, lai viņa klientu izglābtu no nāves soda .

Ir arī labas cerības, ka tas izdosies, un apšaubāmais naktskluba „patriots" izies cauri ar sveiku ādu, ja zvērinātie atzītu, ka viņš noziegumu pastrādājis vājprāta lēkmes brīdī . . . Ja tas tā notiktu, tad šo noziegumu patiesi varēs uzlūkot par „perfektu".

Sabiedrībai nekad nekļūs zināmi spēki, kas vadīja slepkavas noziedzīgo roku, neatkarīgi no tam, vai tie būtu no komūnistu vai vienkāršu gangsteŗu aprindām. Varbūt, ka laiks palīdzēs atklāt Kenedija slepkavības tuvākos apstākļus, bet var arī būt, ka tie nekad nekļūs zināmi.

Nav zināms, kādu iemeslu dēļ Kenediju nogalināja. Arī to varēs cerēt atklāt tikai ar laiku vai nejauši. Pašlaik varētu tikai minēt, vai par nogalināšanas iemeslu bijusi stingrā nostāja pret komūnisma ievazāšanu Kubā un visā Amerikas kontinentā, vai Kenedija nelokāmā nostāja pret Amerikas gangsteŗu iespiešanos legālos veikalos un, protams, arī politikā . .

A. Kalns

Fārmaiņas NATO vadībā dāņu karikatūrista skatījumā.

Simtu cepu kukulīšu,
Ziemas svētkus gaidīdama,
Simts sanāca dančа bērnu
Ziemas svētku vakarā.

Sveicam Ziemas svētkos un novēlam laimīgu Jauno gadu!

LITTLE RIGA

DELIKATESU VEIKALS

343 Roncesvalles Ave. Toronto. Tel. LE 4-8974.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un PANĀKUMIEM BAGĀTU JAUNO GADU!

MILLIJA ROCE ‚FASHIONS'

2218 Bloor St. W. (Runnymede Rd. stūrī), Toronto, Ont. Tālr. RO 2-6661.

MILLIJA ROCE.

PRIECĪGUS ZIEMAS SVĒTKUS
LAIMĪGU JAUNO GADU novēl
visiem latviešiem

VIKING DELICATESSEN

1077 Bathurst St. (pie Dupont St.)
Toronto, Ont. LE 2-9068.

EMILIJA un GEORGS DUMPES.

PRIECĪGUS ZIEMSVĒTKUS un
LAIMĪGU JAUNO GADU
vēlē tautiešiem

STUDIO GIRL

mītnes vadītāja

MARIJA KAROLS.